

ՊՐՈԼԵՏԱՐՆԵՐ ԲՈԼՈՐ ՅԵՐԿՐՆԵՐԻ, ՄԻԱՅԵՔ

ԾՐԱԳՐԵՐ

ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՅԵՎ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ
ՔԱՂԳՐԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԴՊՐՈՅՆԵՐԻ

(1927—28 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՀԱՄԱՐ)

ՀՐԱՏ. Հ. Կ. (Բ.) Կ. Կ. Կ. ԱԳԻՏ ԲԱԺՆԻ

1927

ՅԵՐԵՎԱՆ

3K74 (07)

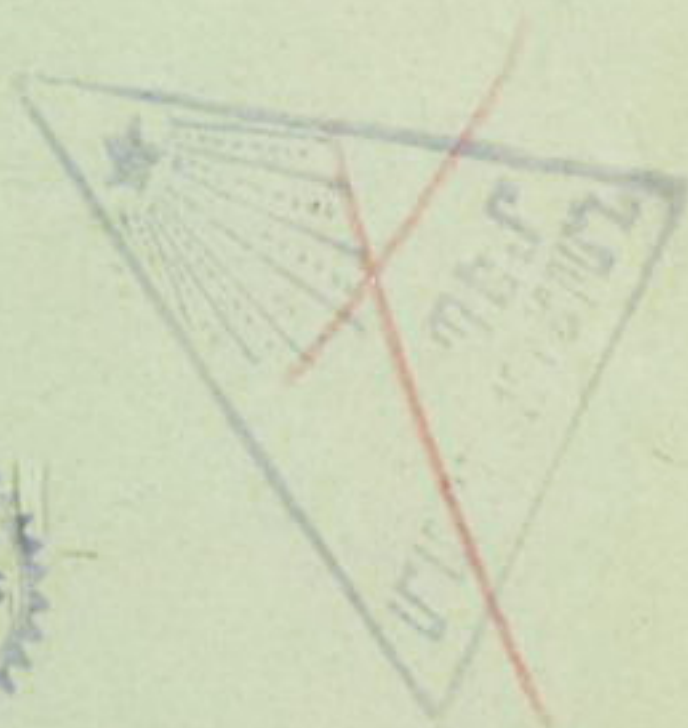
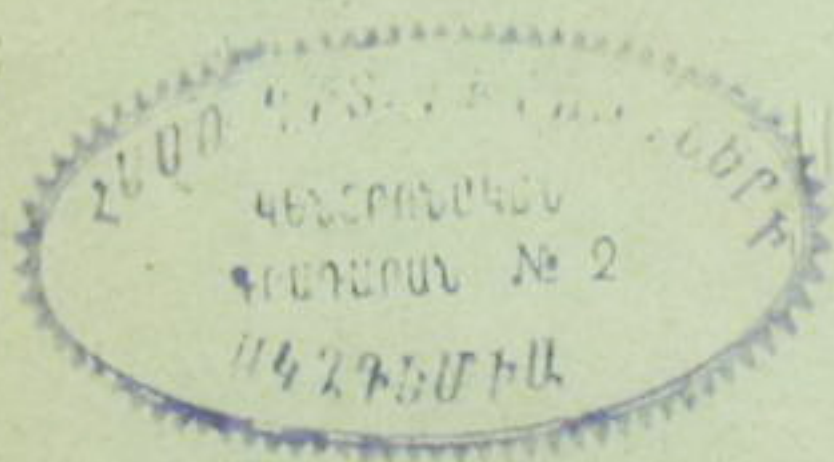
5

2465-9

A I
3825

ԾՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԳՐԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆՈՐՄԱԼ
ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ

ՄԱՍ 1-ԻՆ

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՅԵՎ ԿԱՊԻՏԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԿԱՐԳԵՐԸ

ԶՐՈՒՅՑ 1-ԻՆ

1. ԲՈՒՐԺՈՒԱԿԱՆ ՅԵՎ ՊՐՈԼԵՏԱՐԱԿԱՆ

ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐԲԵՐԻՉ ԳԾԵՐԸ

Դասակարգերը կապիտալիզմի որոք և դասակարգերը ՍԽՀՄ[»])-յուր: Դասակարգի և դասակարգային պայքարի հասկացողությունը: Պետությունը վորպես դասակարգային տիրապետության կազմակերպություն:

Բուրժուական պետությունը վորպես բուրժուազիայի տիրապետության կազմակերպություն: «Հավասարությունը» և «դեմոկրատիան» բուրժուական պետության մեջ վորպես աշխատավորությանը խաբելու և բուրժուազիայի տիրապետությունը սքողելու միջոց (բուրժուական պետություններից մեկի որինակով հաստատել այդ): Պետական ապարատը բուրժուազիային ծառայողի գերում (որինակներ): Ֆաշիզմը վորպես բուրժուական դիկտատուրայի մերկացում:

Խորհրդային պետությունը վորպես պրոլետարիատի դիկտատուրայի պետական ձև: Պրոլետարական դիկտատուրայի հիմնական գծերն ըստ Լենինի: Դրանց արտահայտությունը խորհրդային պետական կառուցվածքում: Շահագործողներին ճնշելը և նրանց ձայնադուրկ անելը խորհրդային պետության մեջ: Խորհրդա-

ԾԱՆ. — Բոլոր ՍԽՀՄ-յերը՝ կարգավ ՍԽՀՄ.

յին պետութիւնը միլիտանտոր աշխատավորներէ հա-
մար իսկական դեմոկրատիա (որինակներով) : Բանվոր
շասակարդը և գյուղացիութիւնը խորհրդային պե-
տութեան սխառեմի մեջ (ԽՍՀՄ ընտրական սխառեմի
բացատրումով) : Խորհրդային պետութիւնը—պրոլե-
տարիատի կողմից գյուղացիութեան հիմնական մաս-
սան դեկաւարելու և բոլոր աշխատավորներին պրոլե-
տարիատի դեկաւարութեամբ սոցիալիզմի շինարարու-
թեանը մասնակից դարձնելու պետական ձեռն և : Համ-
կի (բ)–ն, վորպես բանվոր դասակարգի ավանգարդ,
պրոլետարական դիկտատուրայի սխառեմի մեջ :

2. ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Խորհրդային պետութիւնը կառավարելու մե-
թոդները—ապագային կոմմունիզմի շրջանում և ներ-
կայումս : Բանվորական և գյուղացիական մասսաների
ակտիւութեան աճումը՝ յերկրի տնտեսական վերելքի
հիման վրա : Խորհրդային դեմոկրատիզմը խորացնելու
կուրսը՝ վորպես ընթացիկ շրջանի խորհրդային շինա-
րարութեան հիմք (ըստ Համ- Կի (բ)–ի հիմնական դի-
րեկտիւներէ) : Այդ կուրսի արդիունքները (թվեր ու
փաստեր) : Խորհուրդները շրջապատող պրոլետարիատի
և գյուղացիութեան մասսայական կազմակերպութիւն-
ները և այդ կազմակերպութիւններէ դերը խորհրդա-
յին դեմոկրատիզմի կիրառման գործում :

3. ԲՈՒՐԺՈՒԱԿԱՆ ՅԵՎ ՊՐՈԼԵՏԱՐԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

Բուրժուազիայի տիրապետութեան համակրթացումն

ու աշխատավորներին շահագործելը վորպես բուրժու-
ական պետութեան նպատակ: Սոցիալիզմի կառուցման
ավարտումը, դասակարգերի ու դասակարգային տի-
րապետութեան վոչնչացումը, պետութեան վոչնչա-
ցումն ու նրա փոխարինումը կոմմունիստական հասա-
րակութեամբ—այս ամենը վորպես պրոլետարական
գիկտատուրայի վերջնական նպատակ:

ԶՐՈՒՅՑ 2-ՐԴ

ԿԱՊԻՏԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՅԵՎ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ. ԿԱՊԻՏԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՐԳԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳԾԵՐԸ

1. Արտադրութեան հիմնական գործիքների ու մի-
ջոցների մասնավոր սեպհականութիւնն իբրեւ տիրա-
պետութեան պատվանդան բուրժուական դասակարգի
ձեռքում և իբրեւ կապիտալիստական տնտեսութեան բը-
նորոշ գիծը: Ապրանքային տնտեսութեան հասկացողու-
թյունը: Ապրանքային տնտեսությունը վորպես աշխա-
տանքի հասարակական բաժանման և արտադրութեան
միջոցների մասնավոր սեպհականութեան հետեանք:
Ապրանքը, նրա գինը և արժեքը:

Բանվորների շահագործումը կապիտալիստների
կողմից: Բանվորական ուժը՝ վորպես ապրանք, վոր
կապիտալիստական տնտեսական կարգի բնորոշ
կողմն և: Բանվորական ուժի արժեքը և բան-
վորական ուժով ստեղծած արժեքը: Հավելյալ
արժեքը՝ վորպես կապիտալիստների դասակար-
գի յեկամուտի աղբյուր և վորպես բանվոր դա-

տակարգի կապիտալիստական շահագործումն ընդ-
լայնելու հիմք: Կապիտալի հասկացողությունը:

2. Մանր և մասնավորապես գյուղացիական տըն-
տեսութեան շահագործումը կապիտալիզմի կողմից:
Խոշոր արդյունաբերությունը վորպես մանր արտա-
դրութեան մրցակից: Խոշոր արդյունաբերությունը
վորպես հում նյութի սպասող և գյուղացիական տնտե-
սությանն ու մանր արհեստավորին արտադրութեան
գործիքներ հայթայթող: Արդյունաբերական և առեւ-
տրական կապիտալի, ինչպես և կապիտալիստական
բանկերի կողմից մանր գյուղացիութեան, տնայնագործ-
ների ու արհեստավորների շահագործումն ու քայքայ-
ումը: Այս շահագործման կոնկրետ ձևերը (որինակ-
ներով ցույց տալ): Գյուղացիութեան շերտավորումը
կապիտալիզմի որոք. բաարակների ու շրջավորութեան
առաջացումը մի կողմից և գրանց շահագործող կուլա-
կինը՝ մյուս կողմից: Մանր գյուղացու անելանելի
դրությունը կապիտալիզմի որոք:

3. Կապիտալիստական տնտեսութեան զարգացման
ուղիները: Արտադրութեան անարիտիան իբրեւ կապի-
տալիզմի հիմնական գիծ: Շահույթի հետապնդումն իբ-
րեւ կապիտալիզմի շարժիչ ջիւղ: Կրիտիկները վորպես
այդ հետապնդման հետեւիներ: Շրջավորութեան կուտա-
կումը կապիտալիստական տնտեսութեան մի բեւեռում
և հարստութեան կուտակումը մյուս բեւեռում (որի-
նակներ):

Արտադրութեան կոնցենտրացիան և կապիտալիս-
տական մոնոպոլիաները: Տրեստներ և սինդիկատներ:
Բանկերի իշխանությունը և նրանց ձուլումն արդյունա-
բերական կապիտալի հետ: Իմպերիալիզմի հասկացո-

դուժյուհը : Կապիտալիզմի հասկացողություններն աւ-
րումն իմպերիալիզմի որոք : Իմպերիալիստական պա-
տերազմներն իբրեւ իմպերիալիզմի հակառուժյուններն
ամենացայտուն արտահայտություն : Կապիտալիզմի
փթումն ու կործանումը :

ԶՐՈՒՅՑ 3-ԲԴ

ԿԱՊԻՏԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՅԵՎ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

(Շարունակութիւն)

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՊԵՏԱԿԱՆ

ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԲԵՐԻՉ ԳԾԵՐԸ

1. Մի դասակարգի (բանվոր) գոյութիւնը ՍԽՀՄ-ի
պետական արդյունաբերութեան մեջ, հակառակ կապի-
տալիստական արդյունաբերութեան, վոր հող ե ներ-
կայացնում յերկու դասակարգերի պայքարի համար :
Արտադրութեան միջոցների տիրոջ (ի դեմս պրոլետա-
րական պետութեան) և բանվորական ուժի տիրոջ դերե-
րի միացումը՝ ՍԽՀՄ-ի բանվոր դասակարգի մեջ : Հա-
վելյալ արժեքն ուրիշ դասակարգի կողմից յուրացնելու
բացակայութիւնը (չահագործման բացակայութիւնը)
ՍԽՀՄ պետարդյունաբերութեան մեջ :

ՍԽՀՄ պետարդյունաբերութեան շահույթի նպա-
տակը, հակառակ կապիտալիստական շահույթի՝ և բան-
վոր դասակարգի և դյուղացիութեան նյութական ու
կուլտուրական կարիքների բավարարումը, սոցիալիս-
տական շինարարութեան պահանջների բավարարումը,
վոր իրականացում և պրոլետարական պետութիւնը

Սոցիալիստական կուտակումը: ՍԽՀՄ-ի պետական ձեռնարկություններն ըստ լենինի՝ վորպես հետեւողական-սոցիալիստական տիպի ձեռնարկություններ:

2. ՍԽՀՄ խոշոր արդյունաբերության և նրա տնտեսության այլ հրամանատարական բարձունքների կազմակերպող դերը՝ մանր տնտեսության նկատմամբ:

Խոշոր արդյունաբերությունը բանվոր դասակարգի ձեռքն անցնելուց հետո՝ այդ արդյունաբերության դերի փոփոխումը՝ ժողովրդական տնտեսության այլ մասերի նկատմամբ: Խորհրդային պետարդյունաբերության խնդիրն է և ՍԽՀՄ վողջ տնտեսության մեջ նրա աճող դերի հետեւանքն է վոչ թե գյուղացիության չքավոր ու միջակ մասսաների տնտեսության շահագործումն ու քայքայումը, այլ նրանց վերելքը: Պրոլետարական պետության ձեռքին գտնվող տնտեսության այլ հրամանատարական բարձունքների (պետառեվուերի, բանկերի, վարկի, տրանսպորտի) դերը գյուղացիական տնտեսության բարձրացման գործում: Գյուղացիության հիմնական մասսայի կոոպերացումը՝ պետարդյունաբերության ղեկավարությամբ ու նրա ոգնությամբ: ՍԽՀՄ պետարդյունաբերության նպատակը՝ բաժան-բաժան գյուղացիական տնտեսությունները սոցիալիստական եկոնոմիկայի ընդհանուր սխառեմի մեջ մտցնելը:

3. ՍԽՀՄ տնտեսության զարգացման ուղիները և դրանց տարբերությունը կապիտալիստականից:

Պլանային սկզբունքի աճումը ՍԽՀՄ տնտեսության մեջ, վորպես նշան նրա կայունության (հակառակ կապիտալիստական տնտեսության անարխիայի): Պլանային սկզբունքի նշանակությունը ՍԽՀՄ տնտեսությունը դեպի սոցիալիզմ տանելու տեսակետից: Մեր արդյունա-

բերության կենտրոնացումը. նրա տրեստացումն ու
«ինդիկատացումը վորպես միջոց պրոլետարական պե-
տության տնտեսական աշխատանքի լավագույն պլանա-
ցման: ՍԽՀՄ-ի սոցիալիստական կուտակումը վորպես
կառուցվող սոցիալիստական հասարակարգի ամուր
տնտեսական պատվանդան ստեղծելու պայման: Գյու-
ղացիական տնտեսությունը զարգացնելու միջոցով,
ՍԽՀՄ տնտեսական կարողության աճմանը և պրոլետա-
րական պետության տնտեսական բարձունքների ամրաց-
մանը համակերպ հատարվելիք փոփոխությունները:

4. ՍԽՀՄ տնտեսությունը դեպի սոցիալիզմ առաջ
շարժելու դժվարությունները:

Այդ դժվարությունների արժատներն անցյալումն
են: Անցյալի դժվարությունների ճանաչումը վորպես
բանալի՝ դժվարություններն ըմբռնելու և նրանց հաղ-
թահալման ուղիները վորոշելու համար:

ՄԱՍ 2-ՐԴ

ՊՐՈԼԵՏԱՐԱԿԱՆ ԴԻԿՏԱՏՈՒՐԱՅԻ ՈՒՂԻՆ, ՆՐԱ ՆՎԱՃՈՒՄՆ ՈՒ ԱՄՐԱՑՈՒՄԸ

ԶՐՈՒՅՑ 4-ՐԴ

ԿԱՊԻՏԱԼԻԶՄԸ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆՈՒՄ 19-ՐԴ ԴԱՐԻ
2-ՐԴ ԿԵՍԻՆ ՅԵՎ ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳԻ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԱՅՈՒՄԸ:

1. Կապիտալիզմի զարգացումը Ռուսաստանում և
կապիտալիստական Ռուսաստանի դասակարգերը: Կա-
պիտալիզմի աճումը և բանվորական շարժման զարգա-
ցումն Արեւմուտքում՝ 19-րդ դարում (որինակներ):
Կապիտալիզմի աճումը Ռուսաստանի արդյունաբերու-

թյան և գյուղատնտեսության մեջ՝ ճարտարության անկումից հետո, մինչև 90-ական թվականները (ներառյալ) : Այդ աճմանը նպաստող և խանգարող պայմանները : Կապիտալիզմի զարգացման առանձնահատկությունները : Ռուսաստանում :

Բուրժուազիայի ձեվավորումը և նրա միությունը կալվածատերերի հետ :

Գյուղացիության պրոլետարականացումը և բանվոր-դասակարգի ձեվավորումը : Գյուղացիական չքավորությունը՝ վերպես ուսական կապիտալիզմի պահեստի բանակ : Արդյունաբերական բանվորների կապը գյուղի հետ : Բանվորների և գյուղացիների միության արժանաները :

2. Բանվոր դասակարգի կուսակցության առաջացումը : Բանվորների, գյուղացիների և մանր բուրժուական ինտելիգենցիայի հեղափոխականացումը կապիտալիզմի զարգացման պրոցեսում : 70-80-ական թվականների հեղափոխական նարոդնիկությունը և նրա հիմնական սխալները Ռուսաստանի հեղափոխական պայքարի հեռանկարների գնահատման վերաբերյալ : Բանվոր դասակարգի առաջին հեղափոխական կազմակերպությունները—հարավային և հյուսիսային բանվորական միությունները (դրանց գնահատումը իբրեւ ինքնուրույն բանվորական կուսակցություն ստեղծելու առաջին փորձի) : «Աշխատանքի ազատագրման» խմբակը և հեղափոխական մարքսիզմի, զաղափարները նրա ծրագրներում (Ռուսաստանում կապիտալիզմի զարգացման անխուսափելիությունը ճանաչելը, սոցիալիզմի համար մղվող պայքարում բանվոր դասակարգի դերին վերաբերվող հայացքը՝ պրոլետարիատի գիկատուրայի դա-

դաժնարը : Պրոլետարիատի հեղեմունիայի և նրա ու գյու-
ղացիության միության զաղափարը . ինքնուրույն բան-
վորական կուսակցության զաղափարը) : Հեղափոխա-
կան մարքսիզմի զաղափարների պրոպագանդան և , հա-
նուն այդ զաղափարների նարոզնիկների դեմ մղած
պայքարը՝ 80-90-ական թվականներին : Պլեխանովի ու
Լենինի դերը այդ պայքարում :

Պրոպագանդայից դեպի ագիտացիա : Բանվորական
շարժման աճումը 90-ական թվականների կեսերին :
Բանվոր զասակարգի ազատագրման պայքարի միու-
թյուններն իբրեւի հեղափոխական մարքսիզմի զաղա-
փարակիրներ և աճող բանվորական շարժման ղեկավար-
ներ : Վ . Ի . Լենինի դերը Պետերբուրգի միության աշ-
խատանքների մեջ : ՌՍԴԲԿ առաջին համագումարը և
ՌՍԴԲԿ 1-ին մանիֆեստը : Պրոլետարիատի հեղեմունիա-
յի զաղափարն այդ մանիֆեստում :

ԶՐՈՒՅՑ 5-ԲԴ

ՊԱՅԲԱՐ ՀԱՆՈՒՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ
ՀԵՂԱՓՈԽԱԿԱՆ ՄԱՐԻՍԻԶՄԻ ՅԵՎ ՊԱՅԲԱՐ
ԴՐԱ ԱՌԱՋԻՆ ԽԵՂԱԹՅՈՒՐՈՒՄՆԵՐԻ ԴԵՄ
ՌՈՒՍԱՍՏԱՆՈՒՄ

1. «Լեզալ մարքսիզմը» վորպես հեղափոխական
մարքսիզմի զաղափարների խեղաթյուրման առաջին
փորձը՝ Ռուսաստանում : 90-ական թվականների առ-
ղյուհարերական վերելքը վորպես կապիտալիզմի աճման
արտահայտություն Ռուսաստանում : Հեղափոխական
մարքսիզմի զաղափարների խեղաթյուրումը բուրժուա-
կան ինտելիգենցիայի կողմից՝ հոգուա հաղթանակող
կապիտալիզմի : «Լեզալ մարքսիզմը» վորպես այդպիսի

խեղաթյուրում : Այդ խեղաթյուրումների մերկացումը
վ . Ի . Լենինի կողմից :

2. «Եկոմուխիզմը» և հեղափոխական սոց . դեմո-
կրատիայի պայքարը նրա դեմ : Հեղափոխական մարք-
սիզմի գաղափարների խեղաթյուրման մեջ եկոմուխիստ-
ները վորպես լեզալ մարքսիստների հաջորդներ (հեղա-
փոխական թեորիայի դերը ժխտելը , ուֆորմիզ-
մը , ցարական ինքնակալությունը տապալելու պայ-
քարից հրաժարվելը , խմբասանիզմը , սոցիալ-դե-
մոկրատիայի համասարեցումը արեդյունոնիզմին ,
կազմակերպչական տնայնագործությունը) : Ար-
դյունաբերության վերելքի և 90-ական թվականների
գործադուլային շարժման հաջողությունների դերն և-
կոմունիզմի ծավալման մեջ :

Լեզալ մարքսիզմի և եկոմուխիզմի կազմն ու սերումն
այն ժամանակվա Արևմտյա-Յեվրոպական սոցիալ-դե-
մոկրատական շարժման մեջ ձեվավորվող ուղղորտյու-
նիզմի հետ : Հեղափոխական սոց . դեմոկրատիայի պայ-
քարն այդ ուղղորտյունիզմի դեմ : Լենինի , Պլեխանովի ,
և «Խակրա»-յի պայքարն եկոմունիզմի դեմ , հանուն հե-
ղափոխական թեորիայի , հանուն ավանդարդ-կուսակ-
ցության , հանուն պրոլետարիատի հեղեմոնիայի և բան-
վորական շարժման հեղափոխական նպատակների : «Խա-
կրայականների» աշխատանքը՝ Ռուսաստանում կու-
սակցություն ստեղծելու գործում :

ԶՐՈՒՅՑ Ե-ՐԴ

1905 թվի ՆԱԽՈՐՅԱԿԻՆ

1. Հեղափոխական շարժումը 900-ական թվական-
ների սկզբին :

1899-1903 թվականների արդյունաբերական կրի-
զիսը: Բանվորական մասսայական շարժումը և պրոլե-
տարիատի անցումն ինքնակալության դեմ քաղաքական
պայքար մղելուն՝ հեղափոխական սոցիալ-դեմոկրա-
տիայի ղեկավարության ներքո: Զուգապատվիչինան վոր-
պես այդ անցումը խափանելու փորձ, դրա արդյունք-
ները: Եկոնողիզմի անկումը:

Գյուղատնտեսության վիճակը և գյուղացիության
դրությունն այդ ժամանակ: 1902-3 թվականների մաս-
սայական գյուղացիական շարժումը և նրա բնույթը:
Նոր նարոդնիկություն. սոցիալիստ հեղափոխական-
ները և այդ շարժումը գլխավորելու նրանց փորձերը:
Լենինը և «Խսկրան» գյուղացիական շարժումների և
գյուղացիության նկատմամբ սոցիալ դեմոկրատիայի
առաջ դրված խնդիրների մասին:

2. Կուսակցության 2-րդ համագումարը: Համա-
գումարի աշխատանքի պայմանները: Պրոլետարիատի
հեղափոխական շարժման նպատակների և մոտակա ա-
նելիքների ձևակերպումը համագումարի կողմից՝ նրա
ընդունած ծրագրի մեջ: Գյուղացիությանը ցույց տա-
լիք վերաբերմունքի հարցը: Տարաձայնություններ՝
դեպի լիբերալ բուրժուազիան ունենալիք վերաբեր-
մունքի հարցում: Կուսակցության կազմակերպչական
չինարարության հարցերը և այդ առթիվ յեղած տարա-
ձայնությունները (Մարտով-Տրոցկի, Լենին-Պլեխա-
նով): Ռուս սոցիալ դեմոկրատների նոր բաժանումը
յերկու թևի. ուղադրությունիսական (մենչևիկ մարտով-
յանները) և հեղափոխական (բոլշևիկ Լենինյանները):

3. Կուսակցությունը 2-րդ համագումարից հետո:
Ռուս-ձապոնական պատերազմը: Դրա ազդեցությունը

հեղափոխական շարժման հետագա աճման և ուղղոր-
ցիոն լիբերալ շարժման վրա : 2-րդ համագումարում յե-
րեւման յեկած տարաձայնությունների աճումը՝ կապ-
ված դրա հետ : Կուսակցական կենտրոնական որդանի
(«Խսկրա») և Սորհրդի անցումը մենշևիկներին ձեռքը :
Նրանց հրաժարումը «Խսկրայի» պատգամներից :

Մենշևիկները վորպես եկոնոմիստների գիծը շարու-
նակողներ : Բայլշևիկներին պայքարը ընդդեմ մենշևի-
կյան «Խսկրայի» գեմսկի պլանի : Բոլշևիկներին պայ-
քարը՝ հանուն տեղական կուսակցության կազմակեր-
պությունների : Պայքար 3-րդ համագումարը հրավիրե-
լու համար : 3-րդ համագումարի հրավիրումը :

ԶՐՈՒՅՑ 7-ԲԴ

1905 թիվը .

1. Բոլշևիկները, մենշևիկները, եսերները 1905
թ. հեղափոխության միջոցին :

Դասակարգային ուժերի փոխհարաբերությունները
վերահաս հեղափոխության մեջ : Ցարական կառավա-
րության վերջին փորձը՝ չեղոքացնելու հեղափոխու-
թյունից նրա հիմնական ուժը՝ պրոլետարիատին (Գա-
պոնովչչինա) : Հունվարի 9-ը վորպես հեղափոխության
սկիզբ : Պրոլետարիատը գլխավորում և հեղափոխու-
թյունը :

Դեմոկրատական հեղափոխության մեջ պրոլետա-
րիատի ունենալիք խնդիրների ձևակերպումը Ռուսաս-
տանի սոցիալ-դեմոկրատական բանվորական կուսակ-
ցության համագումարում և մենշևիկյան կոնֆերեն-
ցիայում : Բոլշևիկներին լոզունդները պրոլետարիատի
հեղափոխական հեղեմոնիան բանվոր դասակարգի ու
վոդչ գյուղացիության միություն պրոլետարիատի և

Գյուղացիութեան հեղափոխական ղեմակրատական դիկտատուրա և զինված ապստամբութիւն : Մենչեիկներ լողունդները բուրժուազիայի հեղեմոնիա և բանվորական շարժման յենթարկումը բուրժուազիայի նախատակներին : Եսերների լողունդները բանվորական շարժման լուծումը Գյուղացիականի մեջ և նրա յենթարկումն մանր բուրժուազիայի նախատակներին :

2. Տրոցկիզմը հեղափոխութեան խնդիրների մասին : Ընկ. Տրոցկու և Պարվուսի պերմանենտ հեղափոխութեան տեսութիւնը : Գյուղացիական շարժման հնարավորութիւնների և պրոլետարիատի հեղափոխական ուժերի թերագնահատումն այդ տեսութեան մեջ : Տրոցկիզմը և մենչեվիզմը :

3. Կուսակցական կազմակերպութիւնը 1905 թվին : Կուսակցութեան կազմակերպութիւնների հարմարումը հեղափոխութեան խնդիրներին և 1905 թ. պայմաններին (բոլշեվիկյան և մենչեվիկյան) : Առաջին լեզալ թերթերը :

4. 1905 թ. հեղափոխութեան ընթացքը և բոլշեվիզմի ու տրոցկիզմի դիրքերի ստուգումը : Ընդհանուր դորժադուլը. նրա դերը հեղափոխութեան մեջ : Հոկտեմբերի 17-ի մանիֆեստը : Զանազան կուսակցութիւնների վերաբերմունքը դեպի այդ մանիֆեստը : Բանվորական պատգամավորական խորհուրդների դերը : Շարժումը բանակում և նրա դերը : Գյուղացիական շարժման դերը և ուժերի կապի բացակայութիւնը նրա ու բանվորական շարժման միջեւ : Բուրժուազիայի հակահեղափոխական դերը : Պրոլետարիատը կոմուն և մինչև վերջը (1905 թ. վերջին զինված ապստամբութիւնը) : Հեղափոխութեան պարտութիւնը և նրա

պատճառները : 1917 թվի տարրերը 1905 թվականին :
1905 թ. վորպես «Հոկտեմբերի գլխավոր փորձ» :

ԶՐՈՒՅՑ 8-ՐԴ

ԱՌԱՋԻՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ՄԻՆՁԵՎ ԻՄՊԵՐԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

1. Հեղափոխության ալիքի անկումը և նահանջի սկիզբը : Հեղափոխական ալիքի անկման հետևանքով բոլշևիկների և մենշևիկների միջև յեղած հիմնական տարաձայնությունները (4-րդ և 5-րդ համագումարները) : Նահանջի նշաններն այդ տարաձայնությունների մեջ : Մենշևիկների նահանջի սկիզբը դեպի կուսակցության լիկվիդացիան և լիբերալիզմի դիրքերը : Բոլշևիկների կարգապահ նահանջը՝ 1905 թ. հեղափոխության մեջ ստուգված հեղափոխական դիրքերի պահպանումով : Միջանկյալ խմբակների («ճահիճ») դերն այդ ժամանակամիջոցում և ընկ. Տրոցկին այդ խմբակներում :

2. Ռեակցիա : Ստալիպլինշինան և նոյեմբերի 9-ի որենքն իբրեւ միապետության մի փորձ՝ կապվելու դյուղի բուրժուական վերնախավի հետ : Ցարական ինքնակալության հունիսի 3-ի համաձայնությունը կապիտալիստական բուրժուազիայի վերնախավի հետ : Պրոլետարական կազմակերպությունների ավերումը :

3. Մենշևիկները, բոլշևիկները, տրոցկիզմն ու եսերները ռեակցիայի տարիներում : Մենշևիկների լիկվիդատորությունը՝ վորպես վերջնական նահանջ դեպի լիբերալ բանվորական քաղաքականության դիրքերը : Նահանջի բոլշևիկյան տակտիկան՝ վորպես նոր հարձակման նախապատրաստություն : Բոլշևիկ լենինյան-

ների պայքարը—հանուն անլեզու կուսակցութեան և նրա հեղափոխական ծրագրի՝ ընդդեմ մենչևիլիկ լիկվիդատորների, հանուն լեզու հնարավորութեանների հեղափոխական ոգտագործման՝ ընդդեմ «չուռ տված լիկվիդատորների» և մենչևիլիկների լիբերալ քաղաքականութեան, հանուն բանվորական մասսաների և դյուղացիութեան՝ ընդդեմ լիբերալ բուրժուազիայի:

2765-9
կուսակցութեան շինարարութեանը ունակցիայի տարիներում (ներկուսակցական դեմոկրատիայի սահմանափակումը. կուսակցութեանը և դումայի ֆրակցիան. զանազան լեզու կազմակերպութեանների աշխատանքների կուսակցական ղեկավարութեանը. կուսակցութեան միասնականութեան խնդիրը): Տրոցկիզմի «հաշտվողականութեանը»: Նրա պայքարը՝ խոսքով կուսակցական միասնականութեան համար, իսկ գործով՝ լիկվիդատորներին ծառայելը: Եսերների քայքայումը: Ազեֆովչիկան:

A 3895
4. Նոր վերելք. բուլշևիկների տակտիկայի արդարացումը: Բանվորական շարժման նոր վերելքի նշանները և այդ շարժման կասյը արդյունաբերական վերելքի հետ: Բուլշևիկները գլխավորում են վերելքն առաջին հեղափոխութեան լողուններով: Մենչևիկներն այդ շարժումը խափանողների դերում: Կուսակցութեան 1912 թվի հունվարի կոնֆերենցիան և կազմակերպչական պառակտումը մենչևիկների հետ: Հաշտվողական լիկվիդատորական «Ոգոստոսյան բլոկը» և ընդ. Տրոցկու խմբակի դերն այդ բլոկում: Այդ բլոկի պատմական անալոգիան 1926 թ. «ոպպոզիցիոն բլոկի» հետ: Լենայի գնդակահարութեանները և բանվորական հեղափոխական շարժման աճումը: Կուսակցութեանն այդ աճման

պայմաններում : Կուսակցութեան լեզու մամուլի դերը («Զվեզդա», «Պրավդա») : Գործադուլներից կրկին դեպի բարեկազմերը : Համաշխարհային պատերազմն ընդհատում է այդ պայքարը :

ԶՐՈՒՅՑ 9-Բ

ԻՄՊԵՐԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

1. Կապիտալիստական աշխարհը պատերազմից առաջ . իմպերիալիզմը և ոպպորտյունիզմի դերը 2-րդ ինտերնացիոնալում :

Իմպերիալիզմը և մեծ պետութիւնների պայքարը՝ աշխարհը բաժանելու և վերաբաժանելու համար : Իմպերիալիզմի զարգացման անհամաչափութիւնը և դրանից բխող՝ հեղափոխութեան մի յերկրում հաղթանակելու հնարավորութիւնը : Միլիտարիզմը և իմպերիալիստական պատերազմները : Կապիտալիզմի աճումը Ռուսաստանում : Ռուսաստանի դերն ու մասնակցութիւնը համաշխարհային պետութիւնների պայքարում :

Իմպերիալիզմի աճման ու զարգացման զուգընթաց՝ ոպպորտյունիզմի աճումը 2-րդ ինտերնացիոնալում : Բազելի կոնգրեսը . 2-րդ ինտերնացիոնալի հեղափոխական վերջին յելույթը :

2. Պատերազմը . 2-րդ ինտերնացիոնալի փայփայումը և ս-դեմոկրատիայի հեղափոխական փոքրամասնութեան կողմից մղվող պայքարը՝ սոցիալիստական հեղափոխութեան պատրաստելու համար : Պատերազմը և չովինիզմը 2-րդ ինտերնացիոնալի շարքերում : Ինտերնացիոնալի փայփայումը և նրան հարող կուսակցութիւնների անցումն «իրենց» յերկրների բուրժուազիայի

կողմը : Սոց-դեմոկրատիայի հեղափոխական փոքրամասնությունը : Վ . Ի . Լենինը՝ վորպես այդ փոքրամասնության ղեկավար : Սոցիալիստական հեղափոխության հարցը հերթի դնելը : Խմայերիստական պատերազմը քաղաքացիական կռվի վերածելու լոզունգը : Վերաբերմունք դեպի «յուր հայրենիքի դրությունը» : Յիմմերվայլդը և նրա ձախ թեվը : Կինտալը և կենտրոնականները (ցենտրիստները) : Ընկ . Տրոցկու լոզունգը—«վոչ հաղթություն և վոչ պարտություն» : ՌՍԴԲԿ (բոլշևիկներ)՝ ռազմական մանիֆեստը : Պրոլետարիատի հեղափոխական պայքարի լենինյան լոզունգները՝ միապետությունը տապալելու համար , վորին պիտի հաջորդի կալվածատերերի հողատիրական իշխանության վոչնչացումը . պրոլետարիատի և դյուղացիության դեմոկրատական գիկտատուրան իբրեւ սկիզբ սոցիալիստական հեղափոխության համար մղվող պայքարի : Վ . Իլյիչի այս լոզունգների սխալ զնահատումը Կամենևի կողմից : Բոլշևիկների մղած պայքարը Ռուսաստանում՝ լենինյան լոզունգներն իրագործելու համար : Մենշևիկ պաշտպանվողականները և նրանց աշխատանքը՝ հողուտ պատերազմի ու «իրենց յերկրի» բուրժուազիայի (ռազմա-արդյունարերական կոմիտեները և նրանց միջի «բանվորական խմբակները») : Բոլշևիկների պայքարը պաշտպանվողականության դեմ :

3 . Անդրկովկասի հասարակա-քաղաքական զանազան խմբավորումների վերաբերմունիքը պատերազմի հանդեպ :

ԶՐՈՒՅՑ 10-ԲԴ

1917 թիվը

1 . Ինֆհակալության անկումը : Պատերազմի քայ-

քայիչ ազդեցությունն արդշունարերության և գյուղա-
տնտեսության, բանվորների ու գյուղացիների կացու-
թյան վրա: Հեղափոխական տրամադրությունների բոր-
բոքումը քաղաքում, գյուղում և զորքի մեջ: Ցարական
ինքնակալության անընդունակությունը՝ պատերազմի
ընթացքում՝ ռուսական և դաշնակից բուրժուազիաների
առաջադրությունները կատարելու խնդրում: Բուրժու-
ազիայի դժգոհությունը և բանվորների ու գյուղացի-
ների հեղափոխական տրամադրությունների շահագոր-
ծումը նրա կողմից: Ինքնակալության անկումը:

2. Յերկիշխանությունը փետրվարից հետո: Պրոլե-
տարիատի հեղափոխական-դեմոկրատական դիկտա-
տուրայի լուղունդի յուրահատուկ կենսագործումը:
Խորհուրդները վորպես այդ դիկտատուրայի կրող-
ները և Խորհուրդների կողմից իշխանության կամավոր
հանձնումը բուրժուական ժամանակավոր կառավարու-
թյանը: Մենշևիկներն ու եսերները վորպես բուրժու-
ազիայի քաղաքական ազդեցության հաղորդիչներ՝
պրոլետարիատի և գյուղացիության նկատմամբ:

3. Հեղափոխության խնդիրը Լենինի և կուսակցության
ձեռնարկով:

Լենինի թեզիսները հեղափոխության բնույթի և
խնդիրների մասին: Ընկ. կամենևլի սխալներն այդ
խնդիրներում և ընկ. Լենինի նրա դեմ ունեցած յեղ-
ույթը՝ «Նամականեր տակտիկայի մասին» գրվածքում:
Լենինի տեսակետը՝ հեղափոխության մեջ գյուղացիու-
թյան ունենալիք նշանակության ու դերի մասին: Դեմո-
կրատական հեղափոխությունը սոցիալիստական հեղա-
փոխության վերածելու խնդիրն ապրիլյան կոնֆերեն-

յիայում (Լենին և Կամենև) : Լենինի նախազգուշացումը՝ այդ խնդրի տրոցկիստական հասկացողության մասին : Բոլշևիկյան լոզունգները՝ խաղաղություն, հաց, հող, բանվորական կոնտրոլ բոլոր ձեռնարկությունների վրա և ամբողջ իշխանությունը խորհուրդներին : Կուսակցության պրակտիկան՝ մասսաների նըվաճման գործում : Կուսակցության կազմակերպությունների հարմարեցումը հեղափոխության խնդիրներին և 1917 թվի պայմաններին :

4. Հեղափոխության հիմնական փուլերը (հաապները)՝
փետրվարից մինչև հոկտեմբեր

Յերկիշխանությունից—կռալիցիոն կառավարության միջոցով—դեպի բուրժուազիայի ռազմական դիկտատուրա հաստատելու փորձը : Հուլիսյան որերը : Բոլշևիկյան կուսակցությունն անլեզալ դրության մեջ : Կոռնիլովչիկան : Պրոլետարիատի դաշինքը չքավոր դյուղացության հետ և միջակի չեղոքացումը դեպի հոկտեմբեր տանող ճանապարհին : Պրոլետարիատի բուրժուազիայի դեմ մղվող հեղափոխության միաձուլումը դյուղացության հեղափոխությանը՝ ընդդեմ կալվածատերերի : Խորհուրդների աստիճանական նվաճումը բոլշևիկների կողմից : Ապստամբության նախապատրաստումը բոլշևիկների կուսակցության և Խորհուրդների կողմից : Զինովյեվի և Կամենևի դիրքը հոկտեմբերին և Լենինի պայքարը նրանց դեմ : Հոկտեմբերյան որեր :

5. Տրոցկին Հոկտեմբերի մասին .

«Հոկտեմբերյան դասերի» խեղաթյուրումը Տրոցկու կողմից : Փետրվարից մինչև Հոկտեմբեր ընկնող ուղին ըստ Տրոցկու, թե՛ ըստ Լենինի յենք անցել :

ԶՐՈՒՅՑ 11-ՐԴ

ՀՈԿՏՈՄԲԵՐՅԱՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ՊԱՅ- ՔԱՐ ՀԱԿԱՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ԴԵՄ

1. Նախորդ զրույցների յեզրակացութեանն

Պրուլետարական հեղափոխութեան հաղթանակի պատճառները Ռուսաստանում, չնայած նրա տնտեսական հետամնացութեանն ելին—պրուլետարական հեղափոխութեան ձուլումը կալվածատերերի դեմ ուղղված գյուղացիական հեղափոխութեանը, պրուլետարիատի քաղաքական հեղեմոնիան նրանում և պրուլետարիատի ավանգարդի՝ հեղափոխութեան կուսակցութեան դոյութեանը:

2. Պրուլետարիատի դիկտատուրայի առաջին փայլերը
Հոկտեմբերից հետո.

Հոկտեմբերյան հեղափոխութեանը մինչև վերջը լուծում և նաև բուրժուական դեմոկրատական հեղափոխութեան խնդիրները: Պրուլետարական պետութեան հիմնադրումը և սոցիալիստական շինարարութեան նախադասյաններ ստեղծելը:

Իմպերիալիստական պատերազմից դուրս գալը: Պայքար կուսակցութեան ներսում այդ հարցի առթիվ (ձախ կոմունիստներ, Տրոցկի):

Սոցիալիզմի շինարարութեան լենինյան պլանը 1918 թվին: Պրուլետարական դիկտատուրայի ժամանակ պետական կապիտալիզմն ըստ այդ պլանի: «Ձախ կոմունիստների» վերաբերմունքը դեպի այդ խնդիրը: Քաղաքացիական կռիվները և հակադրական նահանջն՝ այդ պլանի իրագործումից:

3. Ռազմական կոմմունիզմի շրջանը .

Հակահեղափոխության հարձակման դեմ պաշտպանություն կազմակերպելը : Կարմիր բանակի կազմակերպումը : Տնտեսական քաղաքականության հարմարեցումը պրոլետարական սկտության պաշտպանությանը : Ռազմական կոմմունիզմի քաղաքականության ելուցությունը : Չքավորության կոմիտեները և կուլակաթափումը գյուղում : Միջակի չեղոքացումից դեպի միջակի հեռ դաշնակցելը : (Կուլակցության Տ-րդ համագումարն այդ մասին) : Կուլակցության շինարարության և Խորհուրդների ու պրոֆսիությունների աշխատանքների հարմարեցումը քաղաքացիական կռիվների խրնդիրներին : Հակահեղափոխության դեմ տարած հաղթությունը վերադես հետևանք կուլակցության և խորհրդային իշխանության յերկրի ներսում ունեցած ճիշտ քաղաքականության և միջոցառյան պրոլետարիատի ոգնության :

4. Հեղափոխական վերելքը Արեմուտում 1918-19-21 թվականներին

Հեղափոխության վերելքն Արեմուտում վերադես հետևանք իմպերիալիստս կան պատերազմի և Ռուսաստանում հաղթանակած պրոլետարական հեղափոխության աղղեցության (Գերմանիա , Բավարիա , Վենգրիա) : Ինչո՞ւ անհաջողության մատնվեցին Արեմուտում պրոլետարիատի առաջին փորձերը իշխանությունը խլելու համար : Ռուսական Հոկտեմբերը և Կոմինտերնի ստեղծումը : Հեղափոխական ալիքի անկումն Արեմուտում և բուրժուազիայի հարձակումը պրոլետարիատի վրա , յերբ մեզ մոտ քաղաքացիական կռիվը մոտենում էր իր վախճանին :

ՄԱՍ 3-Բ

ՆԵՊ-ը ՅԵՎ, ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՊ-ի ՇՐՋԱՆՈՒՄ

1. ՆԵՊ-ի էյուրթյունը :

ՆԵՊ-ին անցնելու անմիջական պատճառները (յեր-
կրի տնտեսական-ճգնաժամը 1921 թ. դարնանը և Հոկ-
տեմբերի ուշացումն Արևմտաօսման : Այդ անցումի
ընդհանուր պատճառները (հասարակական-տնտեսական
ձեւերը ՍԽՀ Միության մեջ՝ ըստ Լենինի : Անմիջական-
որեն կապիտալիզմից սոցիալիզմին անցնելու անկարե-
ւիտությունը, մանավանդ այնպիսի յերկրում, ուր միլ-
իոնավոր մանր տնտեսություններ կան) : Մեր առաջին
քայլերը դեպի նոր տնտեսական քաղաքականությունը :
Լենինն այդ քայլերի մասին :

ՆԵՊ-ը վորպես մեր տնտեսության սոցիալիստական
տարրերը և գյուղացիության հիմնական մասսայի տըն-
տեսությունը զոգելու քաղաքականություն : Մասնավոր
կապիտալը, պետ. կապիտալիզմը և սոցիալիստական
պետական արդյունաբերությունը ՆԵՊ-ի ժամանակ :
ՆԵՊ-ը իբրեւ մի քաղաքականություն, վոր նկատի ու-
նի՝ կապիտալիզմի տարրերի թույլատրումը ՍԽՀ
տնտեսության մեջ, կապիտալիստական և սոցիալիստա-
կան ելեմենտների բաղխումը և սոցիալիստական ելե-
մենտների հաղթանակը կապիտալիստականի նկատ-
մամբ : Ոպարդիցիայի սխալները՝ ՆԵՊ-ի էյությունն
իբրեւ «պետական կապիտալիզմի սխտեմ» և բացար-
ձակ նահանջ բնորոշելու գործում :

Լենինը ՆԵՊ-ի վտանգների և դրանց հաղթահարման
միջոցների մասին : ՆԵՊ-ի վտանգների ուռեցնելը ուղ-

պողիցիայի կողմից՝ 14-րդ համագումարում և «ոպպո-
ղիցիոն բլոկի» կողմից: 14-րդ համագումարը ՆԵՊ-ի
վտանգների և դրանց հաղթահարման միջոցների մա-
սին:

2. Սոցիալիզմի շինարարությունը մեր յերկրում և
ՆԵՊ-ը:

ՆԵՊ-ի յերկու շրջանները, այսպես կոչված վերա-
կանգնման և ռեկոնստրուկտի շրջաններ: Նոր տնտեսա-
կան քաղաքականության «վերականգնման» շրջանի ար-
դյունքները (թվեր ու փաստեր) և ՍԽՀՄ եկոնոմիկայի
նվաճումներն այդ շրջանում: Ռեկոնստրուկտիվ շրջանի
հիմնական խնդիրները և դժվարությունները: Տնտեսա-
կան շինարարության տեմպը ռեկոնստրուկտիվ շրջա-
նում և ոպպողիցիոն բլոկի հայացքների սխալն այդ հար-
ցում: Լենինի և 14-րդ համագումարի տեսակետն այն
մասին, Վոր ամբողջական սոցիալիստական հասարա-
կակարգի կառուցումն ավարտելու համար՝ պրոլետա-
րիատի դիկտատուրայի յերկրում բոլոր անհրաժեշտ մի-
ջոցները դոյություն ունեն բուրժուական պետություն-
ների գինվորական ինտերվենցիայի բացակայության
դեպքում: 14-րդ համագումարը և 15-րդ կոնֆերեն-
ցիան, վորոշումները՝ մեր յերկրում, սոցիալիստական
շինարարության գործն ավարտելու մասին՝ ոպպողի-
ցիոն բլոկի կողմից հայտնաբերված թերահավատու-
թյան վերաբերյալ:

ԶՐՈՒՅՑ 12-ՐԴ

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ

ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. ԽՈՒՂՄ պետական արդյունաբերությունը՝ վորպես սոցիալիզմի շինարարության հիմք :

Պետարդյունաբերության շինարարության յերկու շրջան : Արդյունաբերության մինչնախապատերազմյան մակարդակի վերականգնումը : Ռեկոնստրուկցիայի ելեմենտները վերականգնման աշխատանքում : Արդյունաբերության ռեկոնստրուկցիայի վորպես յերկրորդ շրջանի հիմնական խնդիր : Պետարդյունաբերության ռեկոնստրուկցիայի եյությունը (ծանրության կենտրոնի անցումը՝ շրջանառու կապիտալից հիմնական կապիտալին) :

Արդյունաբերության ելեքտրոֆիկացիան : Վ. Ի. Լենինը ելեքտրոֆիկացիայի նշանակության մասին՝ սոցիալիզմի կառուցման համար : Պլանային սկզբունքն արդյունաբերության մեջ (մասնավորապես հիմնական շինարարության մեջ) և «պետական օրգանների դործունեյության մեջ պլանային դիսցիպլինայի ռեժիմ ռաճմանելու» անհրաժեշտությունը (կենտկոմի 1926 թ. ապրիլյան պլենումի ցուցմունքները) : Արդյունաբերության ռեկոնստրուկցիայի խնդիրների արտահայտությունը ՍԽՂՄ բյուջեյում : Պետարդյունաբերության շինարարության հնգամյա պլանը (հիմնական տվյալներ) :

2. Յերկրի ինդուստրիալիզացիան վորպես պայման՝
ԽՍՀՄ-ում սոցիալիզմ կառուցելու

14-րդ համադրումարը մեր յերկրի ինդուստրիալի-
զացիայի և մեր յերկիրը տնտեսական ինքնուրույն միա-
վոր դարձնելու մասին: Այդ խնդրում առաջացած յեր-
կու թեքումը (առաջինը, վոր կողմնակից էր սոհականե-
լու մեր տնտեսության դերադանցապես ադրարային
բնույթը, իսկ յերկրորդը՝ վոր կողմնակից էր դյուղա-
կան տնտեսություններն «արդյունաբերության համար
դադութ» դարձնելուն: Այդ թեքումների վնասակարու-
թյունը: Սոցիալիստական կուտակումը՝ վորպես յեր-
կրի ինդուստրիալիզացիայի պայման: Սոցիալիստական
կուտակման ադրյուները ՄԽՀՄ-ում: Ոպադրիցիայի
տեսակետների սխալն այդ հարցում: Սոցիալիստական
կուտակումը ճիշտ ոգտադործելու անհրաժեշտությու-
նը՝ սոհաստի Ֆոնդերի կազմակերպման դործում և
խնայողական ուժիմը (արդյունքներ և հեռանկարներ):
Կենտկոմի 26 թվի ապրիլյան սլենումը և 27 թվի փե-
տրվարյան սլենումը յերկիրն ինդուստրիալիզացիայի
յենթարկելու դործնական միջոցների մասին:

3. Արտադրության և արդյունաբերության ուսցիոնա-
լիզացիայի խնդիրները:

Լենինը տեխնիկայի և արտադրության կազմա-
կերպման բարելավման մասին՝ սոցիալիստական շինա-
բարության պայմաններում: Կապիտալիստական և սո-
ցիալիստական ուսցիոնալիզացիան: Ռացիոնալիզացիան
հաջող կիրառելու միջոցները (ըստ Կենտկոմի 1927 թ.
մարտի վորոշման): ՄԽՀՄ բանվոր դասակարգը և սո-
ցիալիստական ուսցիոնալիզացիան (բանվորների շահերի

պաշտպանությունը ոստիոնալիզացիայի ընթացքում ,
բանվոր դասակարգի գիտակից վերաբերմունքն ու ակ-
տիվ մասնակցությունը ոստիոնալիզացիայի ձեռնար-
կումներին) :

ԶՐՈՒՅՑ 13-ՐԴ

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ
ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՈՒ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ
ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԶՈԴՄԱՆ ԶԵՎԵՐԸ

1. Կուսակցության և խորհրդային իշխանության գյու-
ղատնտեսական ֆազաֆականության ելուքյունը :

Գյուղի զարգացման յերկու տենդենց՝ կապիտալի-
տական և սոցիալիստական : Կուսակցության կուրսը՝
տնտեսության սոցիալիստական ձեվերն ամրացնելու
և լայնացնելու ուղղությամբ (15-րդ կուսկոնֆերեն-
ցիայի ցուցմունքները) : Յերկրի ինդուստրիալիզացիայի
նշանակությունը՝ սոցիալիստական խոշոր արդյունա-
բերության ամրացման համար , արդյունաբերության ,
վոր տոն է տալիս և սոցիալիստական հիմունքներով
վերակազմակերպում գյուղացիական տնտեսությունը
(14-րդ համագումարի և 15-րդ կոնֆերենցիայի ցուց-
մունքները) : Յերկրի ինդուստրիալիզացիան իբրեւ
պայման՝ գյուղատնտեսությունը սոցիալիզմի ուղղու-
թյամբ զարգացնելու : Ռեկոնստրուկտիվ շրջանի խըն-
դիրները գյուղական տնտեսության նկատմամբ (գյու-
ղական տնտեսության արտադրական ուժերի զարգաց-
ման ուղղությամբ բռնած կուրսը . տեխնիկական կուլ-
տուրաների և անասնաբուծության զարգացումը , գյու-
ղական տնտեսության ինտենսիֆիկացիան և մեխանիզա-

ցիան, գյուղատնտեսական պրոդուկտները վերամշակող արդյունաբերական ճյուղերի զարգացումը, խորհրդային և կոլլեկտիվ տնտեսությունների շինարարության զարգացումը) : Գյուղի գերբնակչության վերացումը (15-րդ կոնֆերենցիայի ցուցմունքները) : Գյուղի արտադրական ուժերի վերելքի գծով կուտակցության ու խորհրդային իշխանության կատարած աշխատանքի արտահայտությունը ՍՍՀՄ-ի պետական բյուջեյում : Գյուղի արտադրական ուժերի վերելքը և գյուղացիության կոոպերացումը :

2. Գյուղը դեպի սոցիալիզմ տանող փանապարհին կոոպերացիան իբրեւ միացման հիմնական ձեւ :

Լենինի կոոպերատիվ պլանը և կոոպերացիայի դերը սոցիալիզմի շինարարության մեջ : Կոոպերացիայի դրվաավոր տեսակների նշանակությունը (սպառողական, գյուղատնտեսական, վարկային և տնայնագործա-արհեստավորական) . կուս. 14-րդ կոնֆերենցիան, 14-րդ համագումարը և 15-րդ կոնֆերենցիան գյուղի կոոպերացիայի նշանակության մասին :

3. Գյուղի շերտավորումը և կուտակցության փառափառականությունը սոցիալիստական խմբավորումների նրկատմամբ՝ սոցիալիզմի փանապարհին :

Գյուղի շերտավորումը ՆԵՊ-ի որոք : Այդ շերտավորման տեղեկները (տալ հիմնական թվեր) : Չքավորը՝ վորպես հենարան, միջակը՝ վորպես դաշնակից պրոլետարիատին՝ սոցիալիստական շինարարության ընթացքում : Ոպպոզիցիայի թեքումը 14-րդ համագումարում և 15-րդ կուս. կոնֆերենցիայում՝ գյուղացիության սոցիալական խմբավորումներին ցույց տալիք վերա-

բերմուքի հարցում : Կուսակցութեան և խորհրդային իշխանութեան ձեռք առած միջոցները՝ բանվոր դասակարգի ու գյուղական չքավորութեան և միջակ գյուղացիութեան տնտեսական ու քաղաքական միութեանն ամրացնելու և կուլակին մեկուսացնելու ուղղութեամբ (Կենտկոմի 25 թ. հոկտեմբերյան պլենումը, 14-րդ կուս. կոնֆերենցիայի, 14-րդ համագումարի և 15-րդ կուս. կոնֆերենցիայի վերոշումները) : Այդ միջոցների մեջ հատուկ նշանակութեան են ստանում չքավորութեան կազմակերպումը, նրան նյութական ոգնութեան հասցնելը և գյուղացիութեան հիմնական մասնայի կոոպերացումը :

4. Սոցիալիստական պետական արդյունաբերության և գյուղացիական տնտեսության կապի ձեւերը՝ դեպի սոցիալիզմ տանող փանապարհին

Կուլակի և մասնավոր առեւտրի միջոցով գյուղի և մասնավոր կապիտալի զոգվելու վտանգը : Մասնավոր կապիտալի աստիճանական արտաքսումն առեւտրից և այն՝ պետական ու կոոպերատիվ առեւտրով փոխարինելու քաղաքականութեանը : Կոոպերացիայի և պետական առեւտուրը վորպես պետական արդյունաբերութեանն ու գյուղական միլլիոնավոր մանր տնտեսութեաններն իրար հետ տնտեսապես կապող . 14-րդ կուսկոնֆերենցիան, 14-րդ կուս. համագումարը և 15-րդ կուս. կոնֆերենցիան պետական ու կոոպերատիվ ապրանքատարցանցի առողջացման ու եժանացման համար մղվող պայքարի և ներքին առեւտուրի մասին : Մեր քաղաքականութեանը գների ասպարիզում : Արդյունաբերութեան մրթերքների մանրածախսի գների իջեցման պայքարը, մաս-

նախորապէս արդյունաբերութեան արտադրանքի ինքն-
արժեքի և նախնական գների իջեցման միջոցով (Կենտ-
րոնի 27 թ. փետրվարյան պլենումի դիրեկտիվները) :
Այդ աշխատանքի նշանակութիւնը՝ սոցիալիստական
արդյունաբերութեան և գյուղական տնտեսութեան մի-
ջեւ զոգում ստեղծելու տեսակետից : Ուսկոզիցիոն բլո-
կի հայացքների սխալն ու վտանգավորութիւնը գնե-
րի քաղաքականութեան հարցում :

Ներքին և արտաքին առեւտրի փոխհարաբերու-
թիւնը : Արտաքին առեւտրի պետական մենաշնորհի նը-
շանակութիւնն ու անհրաժեշտութիւնը : Արտաքին
առեւտրի նշանակութիւնը գյուղատնտեսութեան հա-
մար : Այդ առեւտրի նշանակութիւնն ու խնդիրները մեր
տնտեսութեան զարգացման հիմնական գծի տեսակե-
տից (14-րդ համագումարը և 15-րդ կուս. կոնֆերեն-
ցիայի ցուցմունքներն այդ մասին) :

ԶՐՈՒՅՑ 14-ՐԴ

ՆԵՊ-Ը ՅԵՎ ԱՐՀԵՍՏԱԿՑԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Արհեստակցական միութիւնները ՆԵՊ-ի առաջին
շրջանում :

Պրոլետարիատի դասակարգային պայքարը և ար-
հեստակցական միութիւնները մինչեւ պրոլետարիատի
կողմից իշխանութիւն գրավելը : Արհեստակցական
միութիւնների դերի ու խնդիրների հիմնական տար-
բերութիւնը կապիտալիզմի և պրոլետարիատի զիկա-
տուրայի պայմաններում : Արհեստակցական միութիւն-
ները ռազմական կոմմունիզմի շրջանում և նրանց դերի
փոխվելը ՆԵՊ-ին անցնելուց հետո : Թեքում արհմիու-

թյունների նկատմամբ ունեցած ճիշտ դժից՝ ՆԵՊ-ին անցնելու շրջանում («բանվորական սպառնալիքի» և արոցկիստները) և Լենինի պայքարը նրանց դեմ :

Կուլ . 10-րդ և 11-րդ համագումարները ՆԵՊ-ի առաջին շրջանի արհեստակցական միությունների դերի մասին : Կուսակցության 10-րդ և 11-րդ համագումարների ցուցմունքների իրականացումը ՆԵՊ-ի առաջին շրջանի արհեստակցական միությունների խնդիրների և աշխատանքների մասին :

2. Արհմիությունների խնդիրները մեր տնտեսաւթյան ռեկոնստրուկցիայի շրջանում (14-րդ համագումարի և 15-րդ կուսկոնֆերենցիայի վորոշումները) :

Արհմիությունները և արդյունաբերության ռացիոնալիզացիան : Արտադրության ռացիոնալիզացիայի առարկում տնտեսական որդանների կողմից ձեռնարկվող միջոցների քննությանը և կիրառման սխառմատիք մասնակցում : Արհմիությունների մասնակցությունն արտադրության ռացիոնալիզացիան անհիմանդադին կերպով կյանքում կիրառելու մեթոդների մշակման գործին : Բանվորական մասսաների ուղարության , նրանց ինիցիատիվի (գիտակից վերաբերմունքի և աջակցության) մոբիլիզացիան՝ արտադրության ռացիոնալիզացիայի և մասնավորապես ժողովրդական տնտեսության բոլոր ճյուղերում բանվորական ուժը ռացիոնալ ոգտագործելու համար : Արտադրական խորհրդակցությունները , տնտեսական խորհրդակցությունները , տնտեսական հանձնաժողովը և դրանց մասնակցությունն արտադրության ռացիոնալացման և ղեկավարման գործում :

Արհմիությունները և գլխերի իջեցումը: Արհմիությունների տնտեսական աշխատանքի ուժեղացում, ուշադրութիւնն արտադրութեան ռացիոնալիզացիային, պայքար խնայողութեան ռեժիմի համար և մասսայական արտադրական աշխատանքի ուժեղացում—սրանք են արդյունաբերութեան մթերքների նախնական գների իջեցման ասպարիզում արհմիությունների կատարելիք խնդիրները: Մասնակցում ասրանքատար ցանցի ռացիոնալիզացիայի գործին, աշխատանք առեւտրի ժողովման ռազմականում՝ գների իջեցման ուղղութեամբ, մասնակցութիւն կոռպորացիայի ամենօրյա աշխատանքներին և գների իջեցման գիրեկտիվի կիրառման քննութեանը—ահա սրանք են արհմիությունների խնդիրները կոռպորացիայի և պետառեւտրի մանրածախսի գներն իջեցնելու ասպարիզում:

Արհմիությունների պայքարը բյուրոկրատիզմի դեմ՝ պետական և տնտեսական ասպարիզում:

Արհմիությունների սիստեմատիք մասնակցութիւնը ԲԳՏ աշխատանքներին՝ բյուրոկրատիզմի դեմ պայքարելու ուղղութեամբ: Արհմիությունների կողմից բանվորական մասսաների մօբիլիզացիան «բյուրոկրատական շարիքի կոնկրետ կրողների» դեմ՝ պայքարելու համար:

Արհմիությունները և մասսաների կուլտուրական մակարդակի բաժրացումը: Կուլտ. աշխատանքի հարմարեցումը բանվորների և բանվորուհիների պահանջներին: Ակումբային և ֆիզկուլտուրային աշխատանքների բացերի վերացումը: Կենցաղի բարելավման աշխատանքը՝ բանվորներին առողջ հանգիստ և զվարճալիքներ տրամադրելու միջոցով: Արհմիութեան կուլտ-

աշխատանքի բոլոր կողմերի համաչափ դարգացման
և բարելավման անհրաժեշտությունը :

Արհմիությունների միջազգային աշխատանքը (14-րդ
համագումարի և 15-րդ կուս. կոնֆերենցիայի ցուց-
մունքները) :

ԶՐՈՒՅՑ 15-ՐԴ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՄՂՎՈՂ ՊԱՅՔԱՐԸ՝ ՆԵՊ-Ի ՇՐՋԱՆՈՒՄ

1. Կուսակցությունը և ոպպոզիցիոն խմբավորում-
ները ՆԵՊ-ին անցնելու շրջանում .

Ռազմական կոմմունիզմի շրջանի անդրադարձումը
կուսակցության դրության վրա՝ քաղաքացիական կը-
ռիվների վերջում : 1920—21 թ. ներկուսակցական
կրիզիսը, վորպես յերկրի տնտեսական ու քաղաքական
կրիզիսի անդրադարձում : Այդ ժամանակի Ֆրակցիոն
խմբավորումները, նրանց մանր բուրժուական թե-
քումը և նրանց դեմ վարած պայքարը՝ հանուն կու-
սակցության միասնականության, հանուն ներկուսակ-
ցական դեմոկրատիայի հարցի ճիշտ դրմանը՝ կապված
ՆԵՊ-ին անցնելու հետ : Կուսակցության 10-րդ և 11-րդ
համագումարը ներկուսակցական դեմոկրատիայի, նրա
սահմանափակումների և ծավալման պայմանների մտ-
աին :

2. Կուսակցությունը և ոպպոզիցիան ՆԵՊ-ի առաջին
շրջանում .

ՆԵՊ-ի առաջին շրջանի դժվարությունները և ներ-
կուսակցական դեմոկրատիայի ծավալումն այդ շըր-
ջանի պայմաններում : 1923—24 թվի տնտեսական կրի-

զիսը և նրա արտահայտութիւնը կուսակցութեան շար-
 քերում—1923-24 թ. թ. ոպպոզիցիան: Կուսակցու-
 թեան մեջ գոյութիւն ունեցող նախկին ոպպոզիցիոն
 հոսանքների միացումը և տրոցկիզմի ղեկավար դերն
 այդ ոպպոզիցիայի մեջ: 1923-24 թ. թ. ոպպոզիցիայի
 տնտեսական պլատֆորման, վորպես թեքում լենինյան
 գծից՝ պրոլետարիատի և գյուղացիութեան, քաղաքա-
 յին արդյունաբերութեան և գյուղական տնտեսութեան
 փոխհարաբերութեան խնդրում: Նրա կազմակերպչա-
 կան պլատֆորման (Կենտկոմի և հին գվարդիայի հաս-
 ցեյին ուղղված մեղադրանքը յերիտասարդ կուսակ-
 ցականներին, հանձինս սովորող յերիտասարդութեան
 հին գվարդիային հակադրելը): Նրա վերաբերմունքը
 դեպի կուսակցական ասպարատը: Նրա հասկացողու-
 թիւնը ներկուսակցական դեմոկրատիայի մասին: Նրա
 վերաբերմունքը կուսակցութեան ղեկավարութեան և
 կուսակցութեան ներսում խմբավորումների գոյու-
 թիւն թույլատրելու հարցին: Այդ պլատֆորմի հակա-
 բոլշևիկյան բնույթը և նրա մանր բուրժուական թե-
 քումը: Կուսակցութեան պայքարը 23-24 թ. թ. ոպպո-
 ղիցիայի հակալենինյան գծի դեմ: 13-րդ կուս. կոնֆե-
 րենցիան և 13-րդ կուս. համագումարը ոպպոզիցիայի
 մասին: 13-րդ համագումարից հետո տրոցկիզմի դեմ
 մղած պայքարը: 13-րդ կուս. կոնֆերենցիայի և 13-րդ
 կուս. համագումարի կուրսը՝ ներկուսակցական դեմո-
 կրատիան հետևողական կերպով ծավալելու ուղղու-
 թեամբ: Կուսակցութեան բանվորական կազմի ուժե-
 րացման կուրսը: Լենինյան կոչը և նրա նշանակու-
 թիւնը:

3. ՆԵՊ-ի վերականգնման շրջանը և ուղղորդիչիան .

Ժողովրդ . տնտեսութեան աճման հասուկ հակառակ-
թիւնները և այդ աճամբ բնորոշվող սպեցիֆիկ վը-
տանգներն ու դժվարութիւնները՝ իբրեւ 1925 թվի նոր
ուղղորդիչիայի հանդէս գալու պատճառ : Ուղղորդիչիան
14-րդ համագումարում և բանվոր դասակարգի ու
դժուգացիութեան , ինչպէս և դժուգացիութեան առան-
ձին խավերի հետ ունեցած դաշինքի հարցերի աղավա-
ղումն ուղղորդիչիայի կողմից : Միջակին թերազնահա-
տելը և խուճապ կուլակային վտանգի հանդէպ :
ԽՍՀՄ-ի ժողովրդական տնտեսութեան կապիտալիզա-
տական տարրերի գերազնահատումը և սոցիալիստական
տարրերի դերն ու նշանակութիւնը՝ թերազնահատելը :
Լենինիգծի կազմակերպչական սկզբունքների խեղա-
թիւրումը նույն ուղղորդիչիայի կողմից և նրա ֆրակ-
ցիոնականութիւնը :

4. Կուսակցութիւնը և 26 բ . ուղղորդիչին բլոկը :
Նոր ուղղորդիչիայի անցումը արոցկիգծի կողմը և ուղ-
ղորդիչին բլոկի հիմնումը : Բլոկի պայքարը կուսակ-
ցութեան դեմ և նրա պարտութիւնը : Ուղղորդիչին
բլոկի սոց . դեմոկրատական թեքումը մեր հեղափո-
խութեան բնույթի ու հեռանկարների հիմնական հար-
ցում : Ուղղորդիչին բլոկի պրակտիկ պլանֆորման՝
իբրեւ արտահայտութիւն սոց . դեմոկրատական թեք-
ման . — 1 . Մեր հեղափոխութեան բնույթի և հեռանը-
կարների հիմնական հարցերում : 2 . Կազմակերպչական
շինարարութեան ասպարիղում (պրոլետարիատը և
դժուգացիութիւնը ՍԽՀՄ-ի մեջ , պայքար կուսակ-
ցութեան սպաւարատի դեմ՝ կուսակցութեան ներսում
բլոկերատիգծի դեմ պայքարելու դրոշակի տակ ,

պայքար կուսակցութեան «ուժիմի» դեմ՝ ներկուսակցական դեմոկրատիայի համար պայքարելու դրոշակի տակ)։ Ոպպոզիցիոն բլոկի հեղափոխական խոսքերն ու ռադիկալացունիստական գործերը 15-րդ կոնֆերենցիայի նախորդակին և կոնֆերենցիայում։ 15-րդ կոնֆերենցիան այդ բլոկի դեմ մղվելիք հետագա պայքարում կուսակցութեան կողմից կատարվելիք խնդիրների մասին։ Ոպպոզիցիոն բլոկի ապստամբական կոմիտեների գործկոմի ընդլայնած պլենումին և բլոկի դատապարտումը վերջինի կողմից։

ՄԱՍ 4-ՐԴ

ՀԱՄ. ԿԿ (Բ) ՅԵՎ ԿՈՄԻՆՏԵՐՆԸ

ԶՐՈՒՅՑ 16-ՐԴ

1. ՄԱՐՔՍԻ ՅԵՎ ԼԵՆԻՆԻ ՈՒՍՄՈՒՆՔԸ ՊՐՈԼԵՏԱՐԱԿԱՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

1. Մարքսի և Լենինի պրոլետարական հեղափոխութեան մասին ունեցած ուսմունքի ընդհանուր հիմունքները։ Պրոլետարական հեղափոխութեան ըստ մարքսիզմի՝ վորպես բուրժուազիայի տիրապետութեան տապալում և պրոլետարական դիկտատուրայի հաստատում։ Պրոլետարական հեղափոխութեան և պրոլետարիատի դիկտատուրայի մարքսյան ուսմունքի խեղաթյուրումը ռադիկալացունիստների կողմից։

Լենինի ուսմունքն իմպերիալիզմի, վորպես մոնոպոլիստական փթող և մեռնող կապիտալիզմի և վորպես «սոցիալիստական հեղափոխութեան նախորդակի» մասին։ Կապիտալիզմի անդորրութեանը՝ իմպերիալիզմի առաջացրած հակասութեանները լուծելու դուր-

ծում : Պրոլետարական հեղափոխութեան անհրաժեշտութիւնը՝ նրանց լուծման համար :

Համաշխարհային պրոլետարական հեղափոխութիւնը՝ վերապէս յերկարատե դասակարգային պատերազմների եպոխտն : Կապիտալիզմի զարգացման անհամաչափութեան որենքը և խմպերիալիստական ֆրոնտի ճեղքման հնարավորութիւնը պրոլետարական հեղափոխութեան կողմից՝ սկզբում միայն մեկ, նույնիսկ հետամնաց յերկրում : Սոցիալիստական հեղափոխութեան պայմանների մեխանիքական ըմբռնումը ուսումնաշեղծների և 2-րդ ինտերնացիոնալի առաջնորդների կողմից (բոլշևիզմի քննադատութիւնը կապիտալիզմի և պրոլետարիատի անհասունութեան տեսակետից) :

2. Լենինիզմը և ոպպորտյունիզմը պրոլետարական հեղափոխութեան շարժիչ ուժերի և Ռուսաստանի պրոլետարական հեղափոխութեան մասին : Բուրժուական-գեմոկրատական և պրոլետարական հեղափոխութիւնների շարժիչ ուժերն ըստ Լենինի : Մարքսիզմը և լենինիզմը պրոլետարական հեղափոխութեան մեջ գյուղացիութեան կատարելիք գերի մասին և մասնավորապէս հետամնաց յերկրների գյուղացիութեան մասին : Լենինիզմը և տրոցկիզմը պերմանենտ հեղափոխութեան մասին : Մենշևիզմը և տրոցկիզմը գյուղացիութեան և պրոլետարական հեղափոխութեան մասին : Գաղութային և կիսագաղութային Արեւելքի նշանակութիւնը համաշխարհային պրոլետարական հեղափոխութեան մեջ :

ԶՐՈՒՅՑ 17-ՐԴ

ԼԵՆԻՆԻ ՈՒՍՄՈՒՆՔԸ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

1. Մարքսը և Լենինը պրոլետարական կուսակցութեան դերի մասին: Դասակարգը և կուսակցությունը: Ըստ Մարքսի, Ենգելսի և Լենինի՝ կուսակցությունը պրոլետարիատի ավանգարդ: Պայմաններ, վորոնց պիտի բավարարի կուսակցությունն իբրև պրոլետարիատի ավանգարդ: Հեղափոխության թեորիայի նշանակությունը՝ կուսակցության կողմից դասակարգային պայքարը ճիշտ ղեկավարելու համար: Կուսակցության դերը պրոլետարիատի և բուրժուազիայի միջև միջնորդ-համաձայնողի հասցնելը յերկրորդ Ինտերնացիոնալի թեորիայում և պրակտիկայում: Համ. ԿԿ (Բ) և Կոմինտերնը վորպես կուսակցության մարքսիստ-լենինյան ուսմունքի մարմնացում:

2. Մարքսի և Լենինի ուսմունքը պրոլետարական կուսակցութեան ստրատեգիայի և պրակտիկայի մասին: Մարքսի և Լենինի դիալեկտիկական մոտեցումը պրոլետարական կուսակցության ստրատեգիայի և տակտիկայի հարցերին: Մանր բուրժուական թեքումների համար այդ մոտեցումը գոյութիւն չունի: «Սերտ կապ պրոլետարիատի հետ և նրա միջոցով վոր պրոլետարական աշխատավոր մասսայի հետ, միյնելուն ժամանակ պրոլետարիատի ավանգարդի դերը պահելով կուսակցության ձեռքում: Հիմնական թրչնամու վորոշումը և պրոլետարիատի համար դաշնակիցներ ընտրելը՝ տվյալ պատմական շրջանի և դասակարգային պայքարի տվյալ մոմենտի առանձնահատկութիւնների և հակասութիւնների հաշվառման վրա:

«Շղթայի զլխավոր ողակի» վորոչումը, վորից պիտի
բռնել բոլոր ուժերով» : Մարքսը և Լենինն որովա շա-
հերը գիտելեկտիկորեն համակերպում են շարժման
վողջ շահերի հետ : Իսկ սպառնալուծնիստներն ասում
են . «Շարժումն ամեն ինչ է, նպատակը վոչինչ» :
Հարձակումն ու նահանջը լենինիզմի ստրատեգիայում
և տակտիկայում : Պայքարի լեզույ և անլեզու ձևերի
համակերպումը : Լեզույ հնարավորությունների հե-
ղափոխական և սպառնալուծնիստական սպառնալուծումը :
Ընդհանուր գործադուլը և գինիմոծ ապստամբությունը
պրոլետարական կուսակցության տակտիկայում :
Մարքսը, Ենգելսը և Լենինը գինիմոծ ապստամբության
մասին :

4. Լենինիզմի կազմակերպչական սկզբունքները :
Կուսակցությունը, վորպես պրոֆեսսիոնալ հեղափո-
խականների կազմակերպություն՝ ըստ Լենինի—ցա-
րիզմի գեմ մղած պայքարի շրջանում : Պրոֆեսսիոնալ
հեղափոխականները վորպես կուսակցության ղեկավար
կազմեր : Կուսակցությունը և կուսակցական ապա-
րաան ըստ Լենինի : «Անպայմանական կենտրոնացումը
և խիստ գիտցիպլինան» վորպես լենինիզմի կազմա-
կերպչական հիմնական սկզբունքը : Կենտրոնացումը և
ներկուսակցական գեմոկրատիան ըստ Լենինի : Դիա-
ցիպլինան և կուսակցության միասնականությունը :
Գաղափարական կայունությունը վորպես գրանց հիմք :
Դրանց հատուկ նշանակությունը պրոլետարական գիկ-
տատուրայի շրջանում : Լենինիզմի կազմակերպչական
սկզբունքները և կապը մասսաների հետ :

5. Կուսակցության համար մղվելիք պայքարը
բանվորական շարժման ներսի թշնամիների և կուսակ-

ցության ներսի թեփումների դեմ: Մարքսի և Ենգելսի պայքարը՝ պրոլետարական կուսակցության շարքերից դուրս և նրա շարքերում յեղած սպառնալուծի դեմ: Լենինը «բանվորական շարժման ներսի թշնամիների դեմ» և պրոլետարական կուսակցության ներսի թեփումների դեմ պայքարելու նշանակության մասին: Սպառնալուծիստների հետ մեկ կուսակցության մեջ կենսակցելու հնարավորությունն ու սահմանները (մենշևիկիզմի հետ ունեցած փոխհարաբերության սրինակով): Լենինիզմը և արոցկիզմը միասնականության ու Ֆրակցիոնականության մասին: Լենինի Ֆրակցիոնականության և բոլշևիկյան կուսակցության ներսում դոյությունն ունեցող թեփումների դեմ մղած պայքարում՝ մինչև պրոլետարիատի զիջատառության և պրոլետարիատի զիջատառության ժամանակ (հիմնական սրինակներ): Այդ պայքարի մեթոդները: Կուսակցությունն առանց Լենինի, Լենինյան ուղիներում՝ Ֆրակցիոնականության և իր շարքերի թեփումների դեմ պայքարելիս:

Աշխատավորության պրոլետարական և վոչ պրոլետարական մասսաների հետ կապ պահպանելը, այդ մասսաների նախճումը և կուսակցության—պրոլետարիատի ամենդարդի—զեկափար դերի ամրացումը՝ իրենով հիմնական սկզբունք, վեր վերոշում և կոմկուսակցության վերաբերմունքը գեպի մանր բուրժուական սոցիալիստական և դեմոկրատական կուսակցությունները, ինչպես և նրանց դեմ և կուսակցության ներսի թեփումների դեմ պայքարելու մեթոդները:

ԿՈՄԻՆՏԵՐՆ

1. Վ. Ի. Լենինի և Համ. ԿԿ (ք)-ի դերը Կոմիտեների գարգացման, նրա կազմակերպչական շինարարության և տակտիկայի մեջ: Կոմիտեների պատմության յերկու հիմնական շրջանները—կազմակերպչական—պրոպագանդիստական և պրոլետարիատի դասակարգային կռիվը դեկավարելու պայքարի շրջաններ:

Լենինիզմը և Կոմիտեների նպատակները: Լենինիզմը և Կոմիտեների կազմակերպչական շինարարությունը: (Կոմիտեների մեջ մտնելու 21 պայմանների, Կոմիտեների կանոնադրության և կապիտալիստական յերկրների կոմկուսակցությունների կազմակերպչական կառուցվածքի հիմնական կետերը): Լենինիզմը և Կոմիտեների տակտիկան: «Դեպի մասսաները», «միտանական ճակատ», «բանվորական և բանվորա-գյուղացիական կառավարություն» լոզունգները: Այդ լոզունգների նշանակությունը պրոլետարիատի կոմկուսակցությունների շուրջը համախմբելու և պրոլետարական հեղափոխության դարգացման տեսակետից: Պրոֆիտեների նշանակությունը: Միասնական ճակատի տակտիկան պրոֆչարթման մեջ: 15-րդ կուսկոնֆերենցիան համաշխարհային պրոֆչարթման միասնականության մասին: Կոմիտեների գործկոմի 7-րդ պլենումը համաշխարհային միասնականության մասին: ԿԻՄ-ի նշանակությունը:

2. Կոմիտեները և գաղութային Արևելքը: Կոմիտեների ազդային քաղաքականությունը: Արևմուտքի պրոլետարական ու գաղութային Արևելքի հեղափոխա-

կան շարժումների գոգման հարցը կոմիտեների կոնգրեսներում (Վ. Ի. Լենինի թեզիսները) : Իմպերիալիզմը և դադուլթային ու կիսադադուլթային յերկրները : Քաղաքացիական պատերազմը դադուլթային և կիսադադուլթային յերկրներում (Զինաստան, Ինդոնեզիա) : Զինական հեղափոխությունը և նրա հեռանկարները : Կոմմունիստների տակտիկան շինական հեղափոխության մեջ և Համ. ԿԿ (Բ) փորձը : Կոմիտեները և Զինաստանի կոմկուսն այդ տակտիկայի մասին :

3. 23-24 Թ. Թ. միջազգային հեղափոխական շարժումների դասերը և Կոմիտեների 5-րդ կոնգրեսը : Բուլղարական, գերմանական և անգլիական 23-24 թ. թ. դասերը : Այսպես կոչված՝ «պացիֆիզմի շրջանը» : Պրուլետարական հեղափոխական շարժումը և Փաշիզմը : Անցյալի դասերի հաշվառումը, Կոմմունիստական կուսակցությունների զննումը և նրանց բայլչեիդացիայի խնդիրը Կոմիտեների 5-րդ կոնգրեսում :

ԶՐՈՒՅՑ 19-ԲԴ

ԿՈՄԻՆՏԵՐՆԸ ՅԵՎ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

1. Կապիտալիզմի մասնակի և անկայուն ստաբիլիզացիան ու Կոմիտեների դրա հետ խնդիրները : Համաշխարհային կապիտալիզմի տնտեսական գրությունը և առանձին յերկրների տարբեր խմբավորումների պարզացման տարբեր գծերը Կոմիտեների գործկոմի 5-րդ ընդլայնած պլենումի միջոցին : (1926 թ. նոյեմբեր) : Կապիտալիզմի յուրահատուկ կրիզիսը և իմպերիալիստական կոնֆլիկտների անխուսափելի դարգացումն ու սխտեմը :

Պետութայունների վերախմբավորումը և համաշխարհային քաղաքականության հիմնական ուղղութայունները: (Ամերիկայի բացառիկ դերը, անգլո-ամերիկյան մրցակցութայունը, Վերսալի խաղաղության անկումը և պետութայունների վերախմբավորումն իմպերիալիստական պետութայունների մեջ գոյութայուն ունեցող հակասութայունները և նոր հրեշավոր պատերազմի պատրաստութայունը:

Բանվոր դասակարգի և աշխատավորության լայն մասսաների նկատմամբ կիրառվող ճնշումը՝ իբրև հետևելանք բուրժուազիայի ստաբիլիզացիոն քաղաքականության՝ կապիտալիստական յերկրների ներսում: Ֆաշիստական հեղաշրջումները, վորպես նույն քաղաքականության արտահայտութայուն: Անգլիայի բանվոր դասակարգի հակահարվածը բուրժուազիայի հարձակումներին և ճնշումներին:

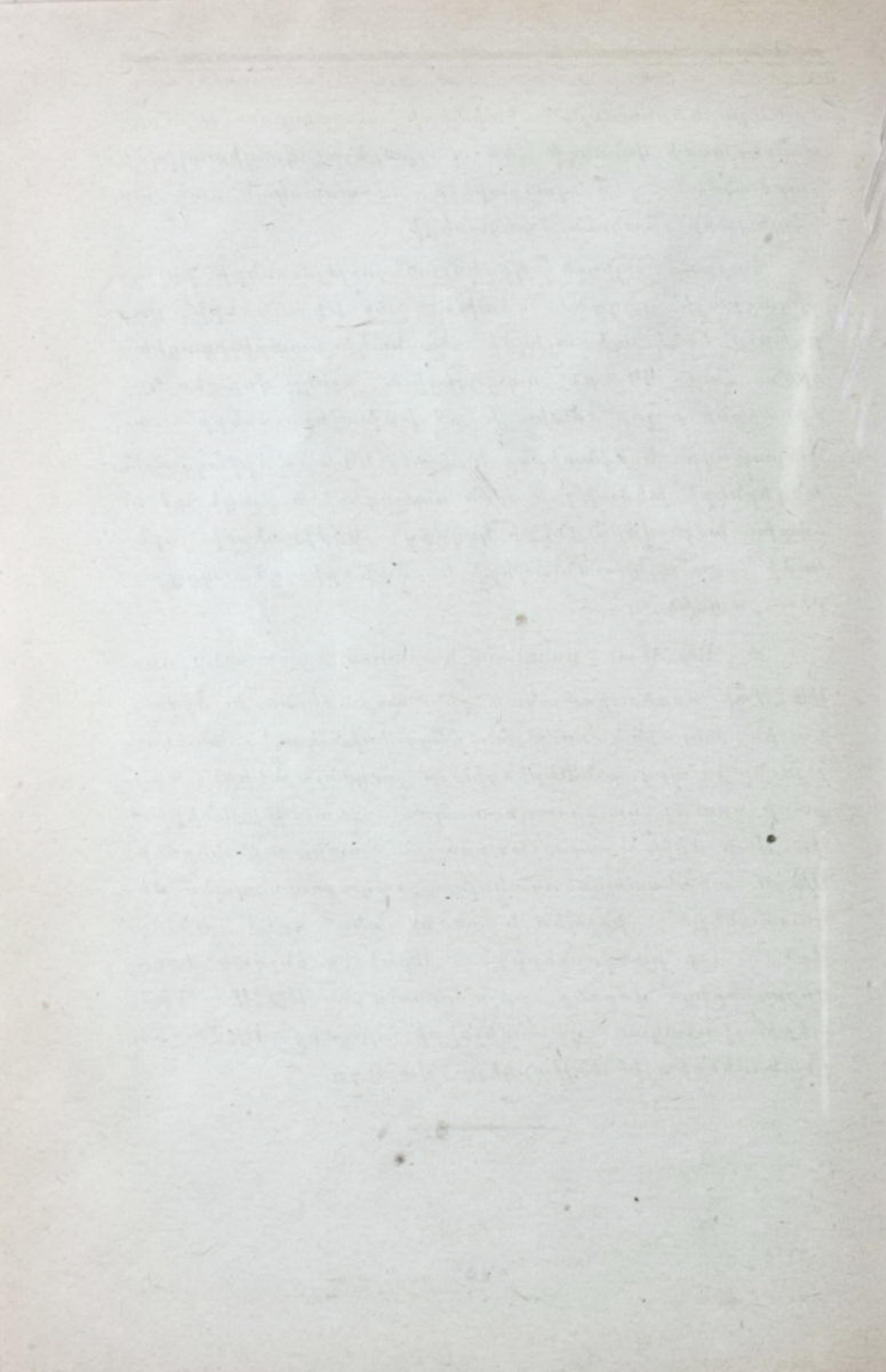
Կապիտալիստական ռացիոնալիզացիան վորպես միջոց բանվոր դասակարգի շահագործումն ուժեղացնելու: ՍԽՀՄ ռացիոնալիզացիայի խիստ տարբերութայունը կապիտալիստական յերկրների ռացիոնալիզացիայից:

Կապիտալի հարձակումը և բանվոր դասակարգի հեջ առաջացած բեկումը: Կապիտալիզմի ստաբիլիզացիայի գնահատականից բղխող՝ Կոմինտերնի գլխավոր խնդիրները, վոր քննվեցին 7-րդ պլենումում (ՍԽՀՄ սոցիալիստական շինարարության պաշտպանութայունը, Չինաստանի ազգային ազատագրական պայքարի պաշտպանութայունը, կապիտալիստական ռացիոնալիզացիայի դեմ ուղղված պայքարը, կապիտալիստական յերկրների (Անգլիայի) միջազգային հեղափոխական շարժ-

ման կարևորագույն ոջախների պաշտպանությունը, պատերազմի վտանգի դեմ պայքարելը, կապիտալիզմի հարձակման դեմ պայքարելը, միասնական ճակատը և պայքար՝ հանուն մասսաների) :

Պայքար հանուն կոմկուսակցությունների բուլշևիզացիայի՝ ընդդեմ «ձախ» և աջ թեքումների, վարդիսում են կապիտալիզմի մասնակի ոտաբխիզացիայից : Համ. ԿԿ (բ) ոպպոզիցիոն բլոկը վորպես Կոմիներնի բոլոր «ձախ» և աջ խմբավորումների համաքատեղի : Կոմիներնի և Համ. ԿԿ (բ) միջազգային խնդիրների խեղաթյուրումն ոպպոզիցիոն բլոկի աջ ու «ձախ» խմբավորումների կողմից : Կոմիներնի գործկոմի 7-րդ պլենումն աջերի և «ձախերի» դեմ պայքարելու մասին :

2. ՍԽՀՄ-ն կապիտալիստական աշխարհի մեջ : ՍԽՀՄ-ի սոցիալիստական շինարարության և միջազգային քաղաքականության հեղափոխական նշանակությունը (15-րդ կոնֆերենցիայի ցուցմունքները) : Պայքարի սրումը կապիտալիստական պետությունների և ՍԽՀՄ-ի միջև (համաշխարհային կապիտալի փորձերը ՍԽՀՄ տնտեսապես ողակելու, քաղաքականապես մեկուսացնելու, ինչպես և անմիջապես վրեժ լուծելու Արեմուտքի բանվորներից և Արևելքի ճնշված ժողովուրդներից, վորոնք պաշտպանում են ՍԽՀՄ) : Իմպերիալիստական գիշատիչների կողմից ՍԽՀՄ նոր խտերվենցիայի յենթարկելու վտանգը :

Ժ Ր Ա Գ Ի Ր

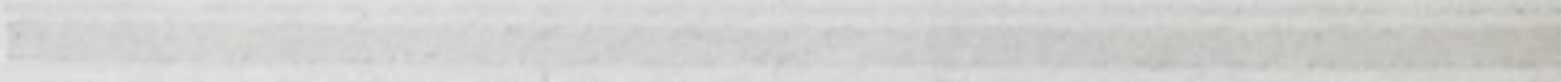
ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՔԱՂԳՐԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԺԱՏ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

PLATE

PLATE 1. THE GREAT WALL OF CHINA

THE GREAT WALL OF CHINA

ՄԱՍ 1-ԻՆ

ՀԱՄ. ԿԿ (Բ) ՅԵՎ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ
ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.

ԶՐՈՒՅՑ 1-ԻՆ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ՀԱՄ.
ԿԿ (Բ) ԱՆԴԱՄՐԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.

1. Համ. ԿԿ (Բ) կանոնադրության նշանակութունն
ու հիմունքները.

Բանվոր դասակարգը, նրա կուսակցությունը և
Համ. ԿԿ (Բ)-ի անդամը: Ինչու վ. Ի. ԼԵՆԻՆԸ շատ
մեծ նշանակություն էր տալիս կուսակցության կանո-
նադրությանը: Կուսակցության կանոնադրության հի-
մունքները (ակտիվ անդամություն, խիստ կարգապա-
հություն, զեմկրատիկական կենտրոնացում, արտա-
դրական բջիջ):

2. Պայքար կուսակցության միասնականության
համար.

Կուսակցության ներսի խմբավորումների քաղաքա-
կան վտանգը: ԼԵՆԻՆԸ այդ վտանգի մասին: Այդ ա-
պարիզում ԼԵՆԻՆԻ պատգամների խեղաթյուրումները
«ոպպոզիցիոն բլոկ»-ի կողմից 1926 թ.: Ոպպոզիցի-
ոյի սխալները 14-րդ Համագումարում այդ հարցի նը-
կատմամբ: Բալլչեիկական հին միջուկի դերը կուսակ-
ցության մեջ: Համ. ԿԿ (Բ) իբրև պրոլետարիատի
կարգապահության և խտացած մարտունակության

կուսակցութեան սրինակ : Համ. ԿԿ (Բ) անդամի սլար-
տականութեանը կուսակցութեան միասնականու-
թեան և կարգապահութեան պայքարի նկատմամբ :

ԶՐՈՒՅՑ 2-ՐԴ

ՀԱՄ. ԿԿ (Բ) -Ը ԲԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ .

1. Համ. ԿԿ (Բ) պրոլետարական միջուկի
նշանակութեանը .

Համ. ԿԿ (Բ) բանվորական կուսակցութեան և
(պրոլետարական միջուկի նշանակութեանը ու դերը
կուսակցութեան մեջ) : Տեղական կազմակերպութեան-
ների (գաղառական, հանրապետական և անդրկովկաս-
յան) և վողջ Համ. ԿԿ (Բ) սոցիալական կազմը : Գյու-
ղացիութեանը կուսակցութեան մեջ : Ինտելիգենցիան
կուսակցութեան մեջ : Վոչ պրոլետարական տարրերի՝
կուսակցութեան մեջ մտնելու՝ հոսանքի կանոնավո-
րումը : Անդրկովկասյան լայնացրած կուսխորհրդակ-
ցութեանը տեղական կուսկազմակերպութեանների
կազմի կանոնավորման մասին : Համամիութենական
ԼԿՅԵՄ-ը կուսակցութեան պահեստն և և նրան փոխա-
րինողը : Կուսակցականի պարտականութեանն և հա-
վասարվել կուսակցութեան պրոլետարական միջուկին և
բայլճեկիյան հին գվարդիային : Այդ խնդրի նշանա-
կութեանը Համ. ԼԿՅԵՄ-ի համար :

2. Պրոլետարական կուսակցութեանը իր հետևից
տանում է բոլոր աշխատավորներին .

Հսկամբերը—գա պրոլետարիատի հաղթանակն և
ընդդեմ բուրժուազիայի, գյուղացիութեան հաղթա-
նակն և ընդդեմ կալվածատերերի՝ պրոլետարիատի դե-

կալվարությամբ : Պրոլետարիատը—գա այն դասա-
կարգն է , վորը պայքարում է սոցիալիզմի համար :
Ի՞նչ է սոցիալիզմը : Դիկտատուրայի միջոցով գեպի
սոցիալիզմը հասնելու պրոլետարիատի ուղին է միա-
ժամանակ վողջ աշխատավորության լիակատար ազա-
տագրության ուղին : Պրոլետարիատի և կոմունիստական
կուսակցության գեկավարող գերը բոլոր աշխատավոր-
ների նկատմամբ (առաջին հերթին գյուղացիական
մասսայի նկատմամբ) : Կուսակցության գեկավարու-
թյունը բանվորական և գյուղացիական մասսաների նը-
կատմամբ և նրանց պահանջների հաշվետուումը : Ան-
կուսակցական մասսայի մեջ կուսակցական ամուր գիծ
վարելը և «պոչ» դառնալու (ХВОСТИЗМ) վտանգը :

ՄԱՍ 2-ՐԴ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՎՈՐՊԵՍ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐ
ՄԱՍՍԱՆԵՐԻ ՂԵԿԱՎԱՐ .

ԶՐՈՒՅՑ 3-ՐԴ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ԱՐՀՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ .

1 . Արհմիությունների խնդիրները պրոլետարիատի
դիկտատուրայի ժամանակ .

Արհմիությունները իբրև բանվոր դասակարգի
մասսայական կազմակերպություններ (գործար-տեղ-
կոմների աշխատանքների վերլուծման հիման վրա) :
ԼԵՆԻՆԸ արհմիությունների մասին (արհմիություն-
ները վորպես կոմունիզմի դպրոցներ , վորպես պրո-
լետարիատի դիկտատուրայի հենարաններ , վորպես
բանվոր դասակարգի նյութական շահերի պաշտպաններ

ընդդեմ խորհրդային մարմինների բյուրոկրատական
աղավաղումների, և վերալես մասնավոր կապիտալիստի
դեմ պայքարող կազմակերպություններ) : Կուսակցու-
թյան ղեկավարության անհրաժեշտությունը արհմի-
ությունների նկատմամբ և այդ ղեկավարությունը
կարգնելու վտանգը :

2. ԽՍՀՄ-ի արհմիությունների հերթական խնդիրները .

Բանվոր դասակարգի և նրա ակտիվության աճումը
տնտեսական վերելքի հիման վրա : ԽՍՀՄ-ի պրոլե-
տարիատի շարքերի նոր լրացումների բնույթը : Նրանց
վերամշակման անհրաժեշտությունը և արհմիություն-
ների դերն այդ խավերի դաստիարակության գործում :
Նրանց նյութական ու կուլտուրական շահերի պաշտ-
պանությունը արհմիութենական առողջ դեմոկրատիայի
միջոցով՝ ավելի մոտ մասսաներին (14-րդ Համագու-
մարը և 15-րդ Կուսկոնֆերենցիան արհմիությունների
աշխատանքների խնդիրների մասին) : Արհմիություն-
ների տնտեսական աշխատանքը և նրա ու տնտեսական
մարմինների փոխհարաբերությունը : Արհմիություն-
ները տնտեսական մարմինների հասարակ կցանը (при-
доток) դառնալու անթույլատրելի լինելը : 15-րդ
Կուսկոնֆերենցիայի վորոշումը արտադրության կար-
գավորման մեջ ստորին արհմիութենական կազմակեր-
պությունների և բանվոր դասակարգի մասնակցու-
թյան ձևերի մասին : Արհմիությունների խնդիրները
տնտեսման ռեժիմի իսկական կիրառման պայքարի առ-
պարիզում : Արհմիությունները և արտադրության ու-
ցիոնալացումը :

3. Կուսակցութեան ղեկավարութեան խնդիրը
արհմիութեանն ենթարկուի :

Համ. ԿԿ (Բ)-ի բջիջի ղեկավարութեանը գործար-
կումի նկատմամբ : Այդ ղեկավարութեան ձևերը :
15-րդ Կուսհամագումարի կողմից նշված արհմիու-
թյունների նկատմամբ տարվող կուսակցութեան ղեկա-
վարութեան թերութեանները (ընտրականութեան խախ-
տումն, մանր բաների մեջ խառնվելը և այլն) : Այդ
թերութեանների վնասակարութեանը և նրանցից խու-
սափելու ճանապարհները : Կուսակցականի պարտակա-
նութեանն և՛ հաստատուն կերպով յուրացնել և Լե-
նինյան դիմ անցկացնել Արհաշխատանքների մեջ :

ԶՐՈՒՅՑ 4-ՐԴ

ՀԱՄ. ԿԿ (Բ)-Ը ՅԵՎ ՊՐՈԼԵՏԱՐԻԱՏԻ ԴԻԿՏԱՏՈՒՐԱՆ .

1. Կուսակցությունը և խորհրդային շինարարու-
թյունը .

Խորհուրդները աշխատավորութեան մասսայական
կազմակերպութեաններն են : Նրանց տարբերութեանը
արհմիութենական և այլ մասսայական կազմակերպու-
թյուններից (խորհուրդները պետական իշխանութեան
որդաններն են) : Խորհուրդները, վորպես բանվոր
դասակարգի և գյուղացիութեան հիմնական մասսայի
միութեան պետական ձևը : Բանվոր դասակարգի ղե-
կավարող դերը այդ միութեան մեջ և նրա կիրառումը
ԽՍՀՄ-ի սահմանադրութեամբ : Խորհրդային իշխանու-
թեան կազմակերպչական կառուցվածքը (հիմնական
գծերը) : Խորհուրդների աշխուժացման քաղաքականու-
թյունը, աշխատանքների նշանակութեանը և ձևերը .

Կուսակցութեան և արհմիութեան դերը այդ ասպարի-
զում, նրա արդյունքները և հեռանկարները: Սոր-
հուրդների շուրջը անկուսակցական բանվորա-գյուղա-
ցիական ակտիվ ստեղծելու խնդիրը: Սորհուրդների
միջոցով աշխատավորական մասսաներին սոցիալիզմի
չինարարութեան մեջ գրավելը: Համ. ԿԿ (Բ)-ի խոն-
դիրները այդ ասպարիզում:

2. Պրոլետարիատի դիկտատուրան և բուրժուական դեմոկրատիան.

Բուրժուական դեմոկրատիան—դա բուրժուազիայի
քողարկված դիկտատուրան է, խորհուրդները՝
պրոլետարիատի դիկտատուրայի պետական ձեւն
է: Սորհուրդները աշխատավորութեան համար
խական դեմոկրատիայի միակ ձեւն է: Սոր-
հուրդային պետութեանը—դա պրոլետարական պե-
տութեանն է (այդ հարցի նկատմամբ յեղած
1926 թ. ոպպոզիցիոն բլոկի սխալ հայացքները):
Առանց Համ. Կ. Կ. (բ.)-ի ղեկավարութեան Սորհու-
րին իշխանութեան ստեղծելու անհնարինութեանը: Կու-
սակցութեան ղեկավարող դերի սխալ ըմբռնումները,
իբրեւ ինքնա դիկտատուրան: Կուսակցութեան անդամի
պարտականութեանն է հաստատուն կերպով յուրացնել
Համ. Կ. Կ. (բ.)-ի դերը խորհուրդներում:

3. ԽՍՀՄ գանազան ազգությունների աշխատավորների յեղբայրական միությունն է

Ազգային անջատողականութեանը և փոքր ժողո-
վուրդների ճնմանը աջակցելը—հին կարգերի հիմքերից
մեկն էր: Քաղութային ժողովուրդների հարստահարելը
իմպերիալիզմի հիմքն է: Անդրկովկասը իբրեւ

ցարական Ռուսաստանի մի դադութ և անդրկով-
 կասյան ժողովուրդների դրությունը ցարիզմի
 ժամանակ : Ազգային հարցը մենչեվիկների , դաշ-
 նակների և մուսավաթիստների ժամանակ : ԽՍՀՄ-ն
 միակ պետութայունն և աշխարհում , վերը
 ազգային հարցին ուղիղ լուծում է տվել : Անդրը-
 կովկասյան Ս . Ֆ . Խ . Հ . տեղը Խ . Ս . Հ . Մ .-ի մեջ և իշ-
 խանության կազմակերպչական ձեւն Անդրկովկասում :
 Անդր . Ս . Ֆ . Խ . Հ .-ն , իբրեւ մի միջոց Անդրկովկասի
 ժողովուրդների ազգային հաշտության : Վեճ Ֆեդերա-
 ցիայի մասին : Ռուսական և տեղական շովինիզմի մնա-
 ցորդները և նրանց դեմ պայքարելու անհրաժեշտու-
 թյունը : Խ . Ս . Հ . Մ .-ի ազգային քաղաքականության նը-
 շանակությունը տնտեսապես և կուլտուրապես հետա-
 մնաց ազգութայունների աշխատավորությանը սոցիալիս-
 տական շինարարության մեջ գրավելու համար :
 Խ . Ս . Հ . Մ .-ն իբրեւ արդյունաբերական կենտրոնների
 պրոլետարիատի և այդ ազգութայունների գյուղացիական
 մասսաների մի միություն : Խ . Ս . Հ . Մ .-ի ազգային
 քաղաքականության նշանակությունը արթնացող դա-
 դութային Արեւելքին մոտենալու համար : Կուսակցա-
 կանի պարտականությունն և ազգային հարցի նկատ-
 մամբ լենինյան գիծ կիրառել :

ՄԱՍ 3-ՐԴ

ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ ԽՍՀՄ-ՈՒՄ .

ԶՐՈՒՅՑ 5-ՐԴ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Կուսակցության տնտեսական փառափառության
խնդիրները

Մեր տնտեսական շինարարության նպատակն է՝
յերկրի արտադրական ուժերի վերելքի հիման վրա սո-
ցիալիզմ կառուցել: Սոցիալիզմի կառուցման խնդիրնե-
րի իրադրության ուղին և կապիտալիստական աշխար-
հից անկախ լինելու պայմաններն են՝ յերկրի ինդուս-
տրիալիզացիան (14-րդ համադրումը): Սոցիալիզմի
կառուցման դժվարությունները մեր յերկրում: Լենինը
մեր յերկրի տնտեսության հինգ հանրակազմի (УКЛАД)
մասին: Յերկրի ինդուստրացիան նշանակությունը
դյուզացիական փոշխացած տնտեսությունը հասարակա-
կան արտադրության ուղին փոխադրելու համար:

2. Նեպը միակ ուղիղ ճանապարհն է դեպի սոցիալիզմ

Պետարդյունարերության և դյուզական տնտեսու-
թյան փոխադարձ կախումը: Նրանց դրդման համար կա-
նոնավոր ապրանքափոխանակության հաստատումը՝
Նեպ-ի յեղակետն է: Կապիտալիզմի աճման հնարավո-
րությունը Նեպի ժամանակ: Նրա մուծումը պետական
կապիտալիզմի հունի մեջ: Լենինը պետական կապիտա-
լիզմի մասին: Նեպի ժամանակ մեր հիմնական խնդիրն

և—սոցիալիստական տարրերը դուրս են մղում կապի-
 տալիստական տարրերին և գյուղը մասնակցում և սո-
 ցիալիստական շինարարության գործին: Մասնավոր
 կապիտալիստական տարրերի դեմ պայքարելու և գյուղը
 սոցիալիստական շինարարության մեջ մասնակցելու
 համար պրոլետարական պետության հենակետերն են
 ժողովրդական տնտեսության «հրամայող բարձրունք-
 ները»: Սոցիալիստական տարրերի կողմից կապիտալիս-
 տական տարրերը դուրս մղելու ասպարիզում յեղած մեր
 հաջողությունները և մեր նվաճումները ժողովրդական
 ամբողջ տնտեսությունը գեպի սոցիալիզմ առաջխաղա-
 լու գործում: Նեպի յերկու ժամանակաշրջանը՝ այսպես
 կոչված «վերականգնման» և ռեկոնստրուկտիվ շրջան:
 Ուղղակիցիան սխալ և հասկանում Նեպը: 14-րդ համա-
 դումարում Նեպը, վորպես նահանջ համարելու սպա-
 րիցիայի սխալ ըմբռնումները: Նեպը ռազմագիտական
 նահանջ և, շարքերի կարգավորում և լայնացրած ճա-
 կատով հարձակում: Նեպը, իբրեւ պետկապիտալիզմ
 վորոշելու սխալը: Նեպը, իբրեւ մի քաղաքականու-
 թյուն, վորը հաշվի չե առնում կապիտալիստական
 տարրերի մուտքի մասնակի թույլատրումը մեր տնտե-
 սության մեջ և սոցիալիստական տարրերի պայքարն
 րնդդեմ կապիտալիստականի ու սոցիալիզմի հաղթա-
 նակը: 14-րդ համադումարում սպարիցիայի սխալ հա-
 յացքները մեր յերկրում սոցիալիզմի հաղթանակի մա-
 սին: Սոցիալիզմի կառուցման տնտեսական ու քաղաքա-
 կան նախադրյալները Խ. Ս. Հ. Մ.—ում: Սոցիալիզմի
 կառուցման հնարավորությունը Խ. Ս. Հ. Մ.—ում (յեղ-
 րակացություն):

ԶՐՈՒՅՑ 6-ՐԴ

ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԽՍՀՄ-ՈՒՄ ՍՈՑԻԱԼԻԶՄԻ ԿԱՌՈՒՅՄԱՆ ՈՒՂԻԻ ՎՐԱ

1. Պետարդյունաբերությունը փորպես մեր ժողովրդական տնտեսության սոցիալիստական ավանգարդը .

Լենինը խոշոր արդյունաբերության դերի մասին, իբրեւ սոցիալիզմի հիմունքների : Մեր պետարդյունաբերության «հետեւողական սոցիալիստական տիպը» (Լենինը պետձեռնարկությունների մասին) : Պրոլետարիատը՝ ի դեմս իր պետության՝ արդյունաբերության տերն է : Շահագործման բացակայությունը պետձեռնարկներում : Ոպպոզիցիայի կողմից մեր պետարդյունաբերության բնույթի գնահատման սխալները 1925-26 թ. թ. : Սոցիալիստական կուտակումը պետարդյունաբերության շահույթի հիմնական կոչումն է, վորը նրա պատակ ունի ավելի բարձր տեխնիկայի ու յերկրի ինդուստրացման հիման վրա արդյունաբերությունը վերակազմել :

2. Արդյունաբերական շինարարության խնդիրները Խ. Ս. Հ. Մ. -ում սոցիալիզմ կառուցելու ռեկոնստրուկտիվ ժամանակաշրջանում .

Արդյունաբերական շինարարության յերկու ժամանակաշրջանը . դյուղական տնտեսության վերելքի հիման վրա վերականգնվող արդյունաբերական ժամանակաշրջան և նրա ռեկոնստրուկցիայի ժամանակաշրջան : Վերականգնման ժամանակաշրջանի արդյունաբերության զարգացման տեմպը և այդ տեմպի անխուսափելի դանդաղությունը ռեկոնստրուկտիվ ժամանակաշրջա-

նում : Արդյունաբերութեան ռեկոնստրուկցիան ու յերկրի ինդուստրիացումը , նրանց փոխադարձ կապը և կախվածութիւնը : Կ . Կ .-ի 1926 թ . ապրիլյան սլէնումի , 15-րդ կուսկոնֆերենցիայի և 1927 թ . փետրվարյան սլէնումի հրահանգներում նշված սոցիալիզմի կառուցման ռեկոնստրուկտիվ ժամանակաշրջանի հիմնական խնդիրները արդյունաբերութեան ասպարիզում (արդյունաբերութեան վերասարքավորումը , նրա ճյուղերի դարգացումը , արտադրութեան միջոցների արտադրումը , սլանային կարգի ուժեղացումը , արտադրութեան օաջիտնալիզացիան , արդյունաբերութեան վարչութեան օաջիտնալացումը , տնտեսման ռեփիմը) : Տնտեսման ռեփիմը , աշխատանքի արտադրողականութիւնը և աշխատավարձը :

ԶՐՈՒՅՑ 7-ՐԴ

ՊԵՏԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԱՑԻԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԶՈՂՄԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱԶՈՂՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱՎԱԿԱՆՆ Ե :

1 Արդյունաբերութեան ռեկոնստրուկցիան և յերկրի ինդուստրիացումը գյուղական տնտեսութեան զարգացման հետ համաձայնեցնելու միջոցների անհրաժեշտութիւնը .

Կուսակցութեան հրահանգներում ռեկոնստրուկտիվ ժամանակաշրջանի արդյունաբերական շինարարութեան խնդիրների մասին նշված այդ անհրաժեշտութեան հաշվեառումը : Կուսակցութեան հրահանգները դնելի իջեցման և ինքնարժեքի մասին : 1926 թ . «Ռապոգիցիոն

րլովի» սխալները գների քաղաքականութեան հարցերի մասին : Ուղղորդիչիայի հայացքները այդ հարցերի մասին՝ սոցիալիզմի կառուցման լենինյան գծից հեռանալն և ցույց տալիս :

2. Զոդման ուղին առևտրին տիրապետելու միջոցով և .

Առևտրի դերը Նեպի ժամանակ : Առևտուրը զոդման միջոցն և և սոցիալիզմի կառուցման անհրաժեշտ ուղակը : Զոդումն իրականացնելու համար անհրաժեշտ և գների ճիշտ քաղաքականութեան վարել , վորի համար պիտի տիրապետել ապրանքաշրջանառութեանը : Պետառևտրի և կոոպերացիայի դարգացումը , վորպես ապրանքաշրջանառութեանը տիրապետելու ճանապարհ : 1927/28 տնտեսական տարվա հաջողութեանները այդ ասպարիզում : Պետառևտրի և կոոպերացիայի թերութեանները և նրա վերացման ճանապարհը : Պետառեվտրի և կոոպերացիայի միջոցով հնարավոր և իրականացնել պետարդյունաբերութեան զեկավարող դերը զյուզացիական տնտեսութեան նկատմամբ : Պետառեվտուրը և կոոպերացիան պրոլետարական պետութեան հրամայող բարձրունքներն են : Անդրկուսխորհրդակցութեանը Անդրկովկասի պետարդյունաբերութեան , պետառևտրի և կոոպերացիայի դրութեան մասին և անդրկուսկազմակերպութեանների հերթական խնդիրների մասին՝ այդ ասպարիզում :

3. Զոդումն ապահովելու համար մյուս «հրամայող բարձրունքների» դերը .

Ներքին և արտաքին առևտրի կապը : Արտաքին առևտրի մենաշնորհի անհրաժեշտութեանը : Արտաքին առևտրի նշանակութեանը : Վարկ և նրա նշանակու-

թյունը առևտրի ղեկավարման գործում (վարկի միջոցով ապրանքաշրջանառության կանոնավորման իրականացումը) : Հաստատուն դրամի և հարկերի դերը մասնավոր կապիտալի դեմ պայքարելու և զոգումը ամրապնդելու գործում : Հաղորդակցության միջոցների դերը զոգման գործում : «Հրամայող բարձրունքների» ամրապնդումն՝ արդյունաբերության ու գյուղական տնտեսության զոգման ղրավականն և և սոցիալիստական շինարարության հաջողության յերաշխիքը (յեղրակացություն) :

ԶՐՈՒՅՑ Ց-ԲԴ

ԳՅՈՒՂԻ ՃԱՆԱՊԱՐՀԸ ԴԵՊԻ ՍՈՑԻԱԼԻԶՄ

1. Միջակը գյուղական չփափորության և պրուլետարիատի հաստատուն դաշնակիցն է .

Գյուղական տնտեսության զարգացումը նեպի տարիներում (հիմնական թվերը) : Գյուղական տնտեսության զարգացումը Անդրկովկասում : Գյուղի շերտավորումը (հիմնական մոմենտները) ԽՍՀՄ-ում և Անդր . ՍՖՍՀՄ-ում : 14-րդ Կուսկոնֆերենցիայի վերոշումների խմաստը տնտեսական քաղաքականության խնդիրների վերաբերմամբ գյուղում (կապալ, վարձու աշխատանք) : 14-րդ համագումարում ուղղորդիցիան այդ վերոշումները սխալ գնահատեց , համարելով այդ կուլակ խավերին զիջումն : Կուսակցության վերաբերմունքը գյուղի զանազան խավերի նկատմամբ : Յերկու թեքումն , մեկը՝ կուլակային վտանգի թերազնահատումը և մյուսը՝ միջակի դերի ու նրա հետ զոգվելու թերազնահատումը : Ուղղորդիցիայի՝ 14-րդ համագումար

մարի և «ռապոզիցիոն բլոկի» 1926 թ. սխալները գյուղի սոցիալական խմբավորումների հարցերի վերաբերմամբ: Բատրակության և գյուղական չքավորությանը կազմակերպելու ձևերն ու նշանակությունը կուլակային շահագործման դեմ պայքարելու, բանվոր դասակարգի և միջակի զոդման ամրապնդման ու գյուղում պրոլետարական ղեկավարության ապահովության տեսակետից: Կուսակցության հիմնական հրահանգներն այդ ասպարիզում: Այդ աշխատանքի նվաճումներն և թերությունները պրակտիկայում:

2. Կոոպերացիան—գյուղացիական տնտեսությունը դեպի սոցիալիզմ տանող գլխավոր մանապարհն է.

Վ. Ի. ԼԵՆԻՆԸ և Կուսակցությունը կոոպերացիայի դերի մասին գյուղը դեպի սոցիալիզմ տանելու համար: Կոոպերացիայի նշանակության թերագնահատումը ռապոզիցիայի կողմից 1925/26 թ. թ.: Սոցիալիստական արդյունաբերության և ուրիշ հրամայող թարձրունքների տնտեսական ղեկավարությունը պրոլետարիատի ձեռքում է վորպես կոոպերացիայի դերի կիրառման հիմնական պայման: Կոոպերացիայի ներսում մղվող պայքարը կուլակային տարրերի դեմ և կոոպերացիայի պայքարը մասնավոր կապիտալի դեմ: Կոոպերացիայի շուրջը չքավորությանը կազմակերպելը, չքավոր-միջակ ակտիվի ստեղծումը և գյուղական կոոպերացիայի մեջ չքավորության և միջակ գյուղացիության լայն խավերին դրավելը, իբրև այդ պայքարի միջոց: Կոոպերատիվ շինարարության հիմնական խնդիրները: Կոոպերացիայի հիմնական տեսակները գյուղում և գյուղական տնտեսությունը դեպի սոցիալիզմ մղելու նրանցից յուրաքանչյուրի դերը:

ՄԱՍ 4-ՐԴ

ԲԱՅԼՇԵՎԻԶՄ (ԼԵՆԻՆԻԶՄ) ՅԵՎ ՈՊՊՈՐՏՅՈՒՆԻԶՄ.

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ).

Կուսակցութեան պատմութիւնն ուսումնասիրելու խմաստը: Կուսակցութեան պայքարը ռապորտայունիզմի դեմ հանուն Լենինյան հիմնական սկզբունքների (կուսակցութիւնը բանվոր դասակարգի ավանգարդն է, պրոլետարիատը՝ հեղափոխութեան հեգեմոնը, բանվոր դասակարգի ու գյուղացիութեան միութիւնը՝ մեր կուսակցութեան պատմութեան առանցքն է): Կարևոր է, լոր կուսակցութեան անդամը յուրացնի ԼԵՆԻՆԻ յայն սկզբունքները, լոր դրժած են կուսակցութեան պատմութեան և ներկա սոցիալիստական շինարարութեան մեջ:

ԶՐՈՒՅՑ 9-ՐԴ

ԲԱՅԼՇԵՎԻԶՄԻ ՊԱՅՔԱՐԸ ՈՊՊՈՐՏՅՈՒՆԻԶՄԻ ԴԵՄ
ՊՐՈԼԵՏԱՐԻԱՏԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼՈՒ ՏԵՍԱԿԵՏԻՑ

1. 1905 թվի հեղափոխութեան նախադրյալները.

Բանվոր դասակարգի և գյուղացիութեան դրութիւնը 20-րդ դարի սկզբում: Պրոլետարիատի քաղաքական պայքարի աճումը 900-ական թվերի սկզբում: Գյուղացիական շարժումների աճումն ու բնույթը: 900-ական թվերի սկզբում բանվորների և գյուղացիների հեղափոխական պայքարի հիմնական նպատակը

ինքնակալության տապալումն եր: Ռուսական բուրժուազիայի հակահեղափոխությունը և դրա պատճառները: Պրոլետարիատը—սուաջնամարտիկն և ինքնակալությունը տապալելու գործում, դյուղացիությունը՝ նրա դաշնակիցը:

2. Բայլշեիկներն ու ռապորտյունիստները 1905 թվից առաջ.

Սոցիալ-դեմոկրատական կազմակերպություններից մի միասնական կուսակցություն ստեղծելու փորձեր: 1-ին համագումարի անհաջողությունը այդ տեսակետից: 2-րդ համագումարը: Հեղափոխության խնդիրների ձևակերպումը՝ համագումարի ընդունած ծրագրում: Կազմակերպչական տարածայնությունները 2-րդ համագումարում և ընկ. Տրոցկու դիրքը կազմակերպչական հարցերի վերաբերմամբ: Տարածայնություններ լեզու բուրժուազիայի վերաբերմամբ: Անջատման հետագա սաղմերը տակտիկական այդ տարածայնություններում: Կազմակերպչական հարցերում՝ անցում ռապորտյունիզմից դեպի ռապորտյունիզմը՝ տակտիկական հարցերում դեմոկի կամպանիայի մենշևիկներին ծրագրիր:

3. Անդրկոպկասը 1905 թվից առաջ.

Կապիտալիզմի զարգացումը, բանվորների և դյուղացիների դրությունը: Անդրկոպկասյան ազգային կազմը և գլխավոր ժողովուրդների դատակարգային կազմը: Քաղաքական խմբավորումներ:

ԶՐՈՒՅՑ 10-ՐԴ

ԲԱՅԼՇԵՎԻԿՆԵՐԸ ՅԵՎ ՈՊՊՈՐՏՅՈՒՆԻՉՄԸ 1905 ԹՎԻ
ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ —

1. Բայլշեիկները, մենշեիկները և տրոցկիստները ինչ-
պես էյիս առաջին ոռւսական հեղափոխութեայան բնույ-
թը բնորոշում.

Կռւսակցութեայան 3-րդ համագումարը և մենշեիկ-
եայան կոնֆերենցիան: Ո՞վ պետք է լինի հեղափոխու-
թեայան ղեկավարը (բայլշեիկների և մենշեիկների տե-
սակետը): Բայլշեիկների, մենշեիկների և ընկ. Տրոց-
կու վերաբերմունքը գեպի լիբերալ բուրժուազիան և
գեպի գյուղացիութեայան: Ժամանակավոր կառավա-
րութեայան և զինված ապստամբութեայան հարցը: ԼԵՆԻՆԻ
լողունքը «Բանվոր դասակարգի և գյուղացիութեայան
հեղափոխական-դեմոկրատիկ գիկտատուրան»: Պար-
վուսի և ընկ. Տրոցկու նշանաբանը—«Առանց ցարի,
բայց բանվորական կառավարութեայան» և նրանց սխալը:
ԼԵՆԻՆԸ և ՏՐՈՑԿԻՆ անընդհատ (պերմանենտ) հեղա-
փոխութեայան մասին:

2. 1905 թվի հեղափոխութեայան զարգացման հիմնական
շրջանները.

Հունվարի 9-ը: 1905 թվի գործադուլային շար-
ժումներն ու քաղաքական ցույցերը: 1905 թվի հոկ-
տեմբերի ընդհանուր գործադուլը: Բանվորական պատ-
դամավորների խորհուրդը: Դեկտեմբերի ապստամ-
բութեայան և նրա ճնշվելը: 1905 թվի հեղափոխու-
թեայան պատճառները: 1905 թվի հեղափոխութեայան ըն-
թացքը արդարացրեց բայլշեիկների տեսակետը բուր-

ժողովրդի, պրոլետարիատի և գյուղացիության նը-
կատմամբ: 1905 թվի պատմական նշանակությունը:

3. Անդրկովկասը 1905 թվին.

ԶՐՈՒՅՑ 11-ՐԴ

ԲԱՅԼՇԵՎԻԶՄՆ ՈՒ ՈՊՊՈՐՏՅՈՒՆԻԶՄԸ ՅԵՐԿՈՒ
ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԻՋԻՆ ՇՐՋԱՆՈՒՄ

1. Բայլշևիկները բանվորական շարժման անկման,
ստոլիպինյան ռեակցիայի և նոր վերելքի շրջանում.

Բանվորական շարժման անկումը 1905 թվից հետո:
ՌՍԴԲԿ խառնաշփոթ դրությունը: (Լիկվիդատորու-
թյուն, նրա քաղաքական և կազմակերպչական եյու-
թյունը: ԼԵՆԻՆԸ և Բայլշևիկների պայքարը լիկվիդա-
տորության դեմ՝ հանուն հեղափոխական ծրագրի,
հեղափոխական լոզունգների և անլեզալ կուսակցու-
թյան պահպանման: ԼԵՆԻՆԻ հայացքը այն ժամանակ-
վա լեզալ հնարավորություններն ոգտագործելու մա-
սին: Պայքար այդ հարցի մասին «հետ կանչողների»
(ոտդոլիդի) դեմ: Լենայի գնդակահարությունները
և բանվորական շարժման նոր վերելքը: Բայլշևիկների
և մենշևիկների վերաբերմունքը դեպի այդ վե-
րելքը: Բայլշևիկների և մենշևիկների վերջ-
նական անջատումը և ընկ. Տրոցկու հաշ-
տեցնող դերը: «Ոգոստոսյան բլոկի» անսկզբ-
ունքային և հակակուսակցական բնույթը և նրա նմա-
նությունը «1926 թվի սպառնալիցիոն բլոկի»-ն: Բայլշե-
վիկները բանվորական շարժման վերելքի առաջնորդ-
ներ: «Պրավդան» և նրա դերը բանվորական մասսա-

ներին բայլչեիկներին շուրջը համախմբելու համար :
Բայլչեիկներին այդ շրջանի պայքարի դասերը՝ կուսակ-
ցության համար՝ Արևմուտքի կոմկուսակցություն-
ների այժմյան գործելակերպի տեսակետից :

2. Անդրկովկասը ռեակցիայի տարիներում և բանվո-
րական շարժման նոր վերելքի ժամանակ .

3. Բայլչեիկների պայքարը ընդդեմ խմբերիալիստա-
կան պատերազմի .

Համաշխարհային պատերազմի բնույթը և ցարա-
կան Ռուսաստանի դերը նրանում : Կռվող յերկրների
բանվոր դասակարգը իրենց սեփական բուրժուազիայի
և սոցիալ-չովինիստների գերության մեջ : Բայլչեիկ-
ների պայքարը շովինիստների և կենտրոնականների
(ցենտրիստների) դեմ : Բայլչեիկների նշանաբանը .
«Խմբերիալիստական կռիվը քաղաքացիական կռվի
պետք է վեր ածել» : Սոցիալիստական հեղափոխու-
թյան հարցը որվա հերթական խնդիր : Լենինը մի
յերկրում սոցիալիզմի հաղթանակի հնարավորության
մասին և Ռուսաստանում բուրժուական-դեմոկրատա-
կան հեղափոխությունը սոցիալիստական հեղափոխու-
թյան վեր ածելու մասին : Ռուսաստանի հեղափոխա-
կան պայքարի բայլչեիկական լողունները : Բայլչե-
իկների աշխատանքը Ռուսաստանում պատերազմի
պայմաններում և նրանց պայքարը մենչեիկական-
պաշտպանողականության դեմ :

4. Անդրկովկասի գանազան հասարակական-քաղաքա-
կան խմբերի վերաբերմունքը դեպի պատերազմը .

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳԸ
ՊԱՅՔԱՐՈՒՄ ԵՆ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ ՅԵՎ ՆՐԱ
ՆՎԱՃՈՒՄՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

1. Բայլչեիկները Հոկտեմբերի ֆանապարհին .

Փետրվարյան հեղափոխությունը և նրա հատուկ
ձևը (յերկիշխանություն) : Նրա անցողիկ բնույթը :
Բուրժուական-դեմոկրատական հեղափոխությունը սո-
ցիալիստականի վերածելու խնդիրը : Այդ հարցի ա-
ռաջագրումը ԼԵՆԻՆԻ կողմից և ընկ . ԿԱՄԵՆԵՎԻ այդ
հարցի մասին հայտնած սխալը : Դեպի ժամանակավոր
կառավարությունն ունեցած վերաբերմունքը : Մենչևե-
վիկների և եսերների համաձայնողական քաղաքակա-
նությունը : Կուսակցության քաղաքականության հի-
մունքը 1917 թվին , վորպես բանվորա-դյուղացիական
մասսաների , մենչևիկների և եսերների ազդեցությու-
նից ազատագրելու պայքար , ընդդեմ կալվածատերերի
մղվող դյուղացիական հեղափոխության և ընդդեմ
բուրժուազիայի մղվող պրոլետարական հեղափոխու-
թյան ձուլման շահերի տեսակետից և բուրժուական
դեմոկրատական հեղափոխությունը սոցիալիստականի
վերածելու համար : Բայլչեիկների լոգունդները և աշ-
խատավորական մասսաների համախմբումը բայլչե-
վիկների լոգունդների շուրջը : Ընկ . ընկ . ԶԻՆՈՎՅԵՎԻ
և ԿԱՄԵՆԵՎԻ տատանումները իշխանությունը վերցը-
նելու ու պահելու հարցի վերաբերմամբ : ԼԵՆԻՆԻ
պայքարը նրանց դեմ : Ընկ . ՏՐՈՑԿՈՒ սխալը Հոկ-
տեմբերի գնահատման մեջ :

2. Խորհրդային իշխանության առաջին փայլերը Հոկտեմբերից հետո .

Հողի և հաշտության դեկրետները : Դրանց նպատակն էր—հեղափոխական դաշինքի ամրապնդումը պրոլետարիատի և գյուղացիության միջև : Արդյունաբերության և բանկերի ազգայնացումը : Բանվորական վերահսկողությունը արտադրության վրա : Պրոլետարական հեղափոխության հաջողության համար , գյուղացիության միջակ մասսայի նշանակության հաշվեառումը հողի մասին յեղած դեկրետում : Պայքար կուսակցության մեջ Բրեստի հաշտության շուրջը : Չախ կոմմունիստները և ընկ . ՏՐՈՅԿԻՆ գյուղացիության դերը հաշվի չեն առնում : Հոկտեմբերյան կռիվների և հոկտեմբերյան նվաճումների ամրապնդման շրջանում բայլչեիկների նշանաբանն էր—պրոլետարիատը և չքավոր գյուղացիությունը պետք է դաշինք կապեն բոլոր բուրժուաների դեմ , միջին գյուղացիությանը չեզոքացնելու պայմանով :

3. Կուսակցությունը , բանվոր դասակարգը ու գյուղացիությունը ռազմական կոմունիզմի շրջանում .

Կուսակցության քաղաքականության ելությունը ռազմական կոմունիզմի շրջանում : Կուսակցությունն ու բանվորական մասսաները այդ շրջանում : Բանվորների հերոսությունը թիկունքում ու ճակատում : Պլանային տնտեսության կազմակերպման փորձեր ռազմական կոմունիզմի շրջանում :

Կուսակցությունն ու գյուղացիությունը այդ շրջանում : 13-րդ համագումարի վորոշումը միջին գյուղացիության մասին , իբրև յեղակետ միջակ գյուղացի-

ության հիմնական մասսային մասնակից դարձնելու
սոցիալիստական շինարարությանը : Միջակ գյուղացի-
ության հետ ամուր դաշինք կապելը կուսակցության
գյուղում վարելիք քաղաքականության հիմունքն էր
հետադադում :

ԶՐՈՒՅՑ 13-ՐԴ

Անդրկովկասը ՌՍԽՖ-ից բաժանվելու լուսայից
մինչև ԽՍՀՄ մեջ մտնելը : Անդրկովկասը Ռուսաստա-
նից բաժանված տարիներին և խորհրդայնացման շրջ-
անում :

ԶՐՈՒՅՑ 14-ՐԴ

ԲԱՅԼՇԵՎԻԿՆԵՐԻ ՊԱՅՔԱՐԸ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻՁ ՀԵՏՈ

1. Կուսակցությունը դեպի Նեպր դիմելու շրջանում .

Պայքար կուսակցության համար , նրա միասնակա-
նությունը և գաղափարական կայունությունը ընդդեմ
բանվորական ուղղուղիցիայի ֆրակցիոնական խմբա-
վորումների և տրոցկիստների (Արհ . միությունների
մասին յեղած վեճը) : Արհ . Միությունների մասին
յեղած վիճաբանության ներքին իմաստը : Բանվոր
դասակարգի և գյուղացիության դաշինքի ամրացման
խնդրի շուրջը կուսակցության համախմբումը և յեր-
կրի արտադրական ուժերի բարձրացումը : Վ . Ի . Լե-
նինի դերը այդ շրջանում :

2. Կուսակցության պայքարը լենինյան գծի համար
Նեպր գարգացման հետագա շրջանում .

Մանր բուրժուական ազդեցությունը կուսակցու-

թյան շարքերում Նեպի հետագա դարգացման ընթաց-
քում: 1923/24 թ. թ. վիճաբանությունները և սլայ-
քարը կուսակցության համար ընդդեմ ուղղորդիցիայի
և հատկապես տրոցկիստների: Լենինյան դժի հաղթա-
նակը կուսակցության մեջ: Կուսակցության և բան-
վոր դասակարգի կապի ամրապնդումը (Լենինյան կոչը
և նրա նշանակությունը):

3. Համ. ԿԿ (Բ) 14-րդ Համագումարը և նրա նշանա-
կությունը.

14-րդ համագումարը, նրա տեղն ու նշանակու-
թյունը մեր կուսակցության պատմության մեջ:
ՈՍՀՄ-ում սոցիալիստական շինարարության լարված
դրությունը՝ Արևմուտքի պրոլետարական հեղափոխու-
թյան հապաղման ժամանակ, իբրև 14-ր համագու-
մարի բոլոր վորոշումները պարզող մոմենտներ: Ուղ-
ղորդիցիան 14-րդ համագումարում: Ուղղորդիցիան չեր
հավատում մեր յերկրում սոցիալիզմի կառուցմանը:
Ուղղորդիցիայի պահանջների հակակուսակցական և հա-
կալենինյան բնույթը կուսաշինարարության ասպարի-
զում: 1926 թվի ամառը ուղղորդիցիայի պառակտողա-
կան աշխատանքը և «ուղղորդիցիոն բլոկի» ձևավորումը:
1926 թվի ԿԿ-ի և ԿՎՀ-ի հուլիսյան պլենումի վորո-
շումը «ուղղորդիցիոն բլոկի» հարցի մասին: Կուսակ-
ցությունը և «ուղղորդիցիոն բլոկը» 15-րդ Կուսկոնֆե-
րենցիայում: «Ուղղորդիցիոն բլոկը» իր սոցիալ-դեմոկ-
րատական թեքումով հեռանում է Լենինյան դժից:

Կուսակցության պատմության տեսությունից (06-
30p) յեղրակացություններ:

ՄԱՍ 5-ՐԴ

ՀԱՄ. 4. (Բ) 4.-Ը, ԿՈՄԻՆՏԵՐՆՆ ՈՒ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

ԶՐՈՒՅՑ 15-ՐԴ

ՀԱՄ. 4. (Բ.) 4.-Ը ՅԵՎ ԿՈՄԻՆՏԵՐՆԸ

1. Համ. ԿԿ (Բ)-ի փորձը Կոմինտերնի կազմակերպչական շինարարության գործում.

Պրոլետարական կուսակցության խնդիրներն իմպերիալիստական պատերազմների և պրոլետարական հեղափոխությունների ժամանակաշրջանում: Համ. ԿԿ (Բ)-ը Կոմինտերնի ավանդարդն է: Կոմինտերնի և նրա կուսակցությունների ամրացումը և կազմակերպչական ձևավորումը կապիտալիստական յերկրներում՝ նրա շինարարության գործում բայլչեիզմի փորձի կիրառման արդյունքն է: ԿԻՄ-ը Կոմինտերնի պահեստըն է:

2. Կոմինտերնի պայքարը բանվորական մասսաների համար.

Կոմինտերնի պայքարը բանվորական մասսաների համար: Բանվորական ճակատի միասնական լուղունդը և նրա նշանակությունը: Կոմկուսակցությունների պրակտիկայում՝ այս լուղունդի ազավաղումը (ցույց տալ որինակներով): Բանվորական կառավարության լուղունդը: Պայքար հանուն մասսաների և Արհմիութենական աշխատանքը: Ընթացիկ շրջանում (Գերմանիա) այդ ասպարիզի գործնական նվաճումները: «ԶԱԽ» թեքումները Կոմկուսակցությունների մեջ Արհմիու-

թյուններում տարվող աշխատանքի հարցի մասին, նրանց անհիմն ու վնասակար լինելը: Կոմկուսակցություններն ոգտագործում են բուրժուական պարլամենտները բանվորական մասսաների առորյա շահերի պաշտպանության համար (Ֆրանսիայի և Գերմանիայի կոմկուսակցությունների որինականերով ցույց տալ): «ԶԱՍ» և աջ թեքումներ կոմկուսակցությունների մեջ այդ հարցի վերաբերմամբ:

Կոմիներնի քաղաքականության մեջ Լենինյան դժից աջ ու «ԶԱՍ» թեքումների դեմ պայքարը՝ Կոմիներնի պայքարի հաջողության նախադրյալներն են: 1926 թ. «ոպպոզիցիոն բլոկ»-ի ՀԱՄ. ԿԿ (Բ)-ում ցույց տված աջ և «ԶԱՍ» թեքումների կապը և նմանությունն Արևմուտքի կոմկուսակցությունների աջ և «ԶԱՍ» թեքումների հետ: Կոմիներնի Գործկոմի 7-րդ պլենումը այդ թեքումների ու ՀԱՄ. ԿԿ (Բ) «ոպպոզիցիոն բլոկ»-ի մասին:

3. Կոմիներնի խնդիրները գյուղացիության վրա ունենալիք ազդեցության պայքարում.

Կոմիներնի վերաբերմունքը դեպի Արևելքի և Յեվրոպայի գյուղացիական շարժումները: Կոմիներնի 2-րդ կոնգրեսում Լենինի ասածն այն մասին, թե կոմկուսակցություններն ինչ վերաբերմունք պիտի ունենան դեպի գյուղացիական դանաղան խավերը: Միջանկերին «չեղոքացնելու» հարցը և այդ լողունդի նշանակությունը կոմկուսակցությունների համար, վորոնք ձգտում են դրավել իշխանությունը: Կոմկուսակցությունների առորյա պարլամենտական գործունեությունը և գյուղացիությունը (հարկային քաղաքակա-

նությունը, պայքար պատերազմի դեմ և այլն) : Բան-
վորա-դյուղացիական կառավարութեան լողուններ և
նրա նշանակութիւնը : Արեւմուտքի կոմկուսակցու-
թիւնների բայլչեիկացումը (յեղրակացութիւն) :

ԶՐՈՒՅՑ 16-Բ

ԽՍՀՄ ՅԵՎ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՀԵՂԱՓՈՓՈՒԹՅԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

1. Կապիտալիզմի մասնակի «կայունացումը» (ստաբի-
լիզացիա) .

Համաշխարհային տնտեսութեան դրութիւնը 1925-
26 թ. թ. (Կոմիւնտերնի Գործկոմի 7-րդ պլենումի նյու-
թերի համաձայն) : Հակասութիւնների հինգ հիմնական
խմբերը բուրժուական բանակում (Ստալին) : Նոր իմ-
պերիալիստական պատերազմների մշտական սպառնա-
լիքը (ընթացիկ դեպքերի նյութերի համաձայն) : Ադ-
դային-ազատագրական պայքարն Արեւելքում, իբրեւ
ընթացիկ ժամանակաշրջանի իմպերիալիզմի ամենախո-
շոր հակասութիւններից մեկը : Այդ պայքարի սրու-
թիւնը մինչեւ ազգային պատերազմների աստիճանին
հասնելը : Հեղափոխական պայքարը Չինաստանում :
Արեւմուտքում պրոլետարիատի դասակարգային պայ-
քարի սրութիւնը ընդդեմ բուրժուազիայի : Բանվո-
րական շարժումն Անգլիայում : Կապիտալիստական աշ-
խարհը և ԽՍՀՄ : Չինաստանը, Անգլիան, ԽՍՀՄ—
Համաշխարհային հեղափոխութեան յերեք հիմնական
դիւծը :

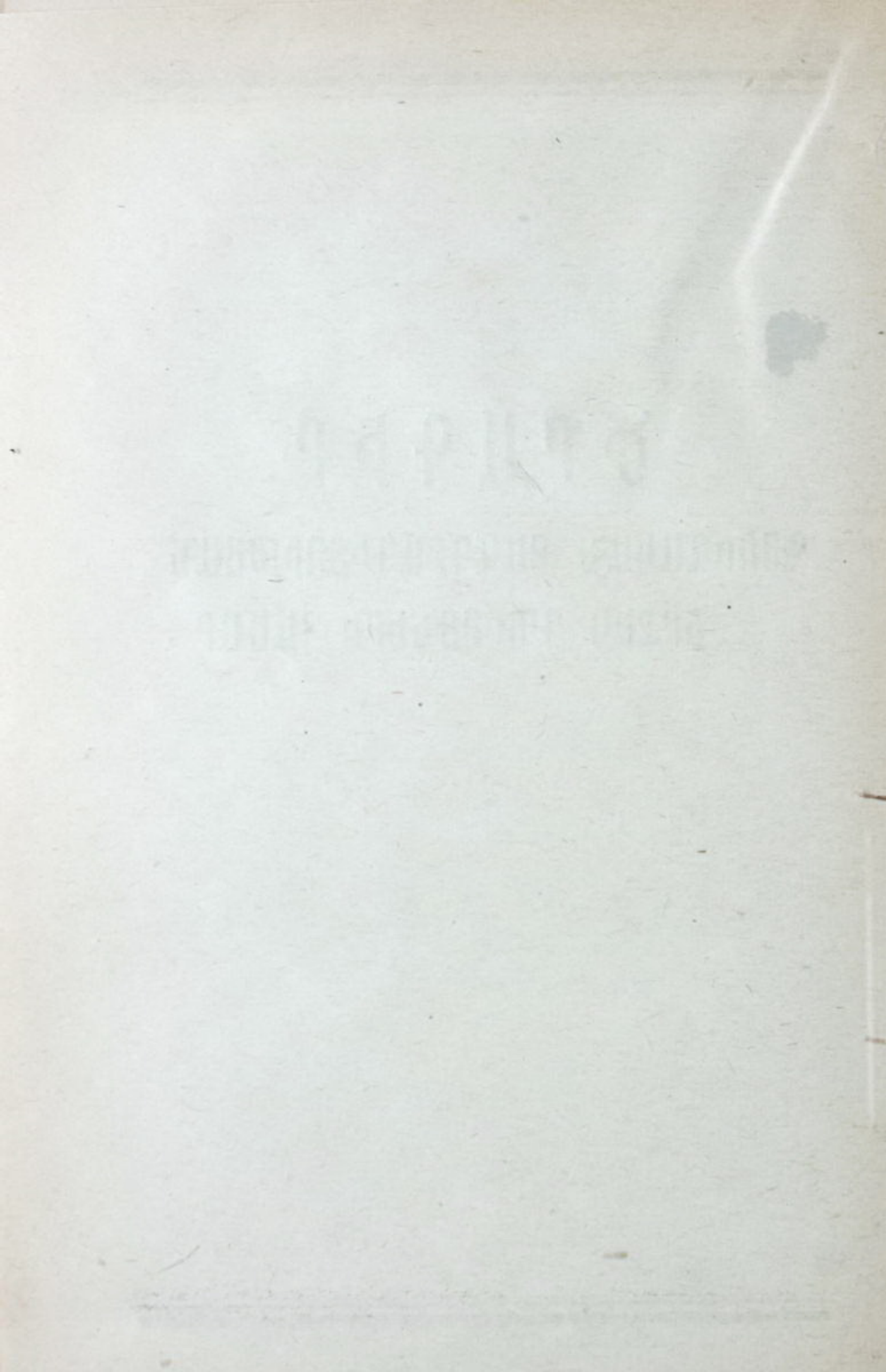
2. ԽՍՀՄ-ի դերը ներկա ժամանակաշրջանում .

ԽՍՀՄ-ի տնտեսական հզորության ամրացումը կոմունիստական շարժման ամրացման ամենակարեւոր նախադրյալն է ամբողջ աշխարհում : Արեւմտյան պրոլետարիատի համակրության աճումը - դեպի ԽՍՀՄ և մեր տնտեսական հաջողությունների ազդեցությունն այդ աճման վրա : Լենինի պնդումների իմաստն այն մասին , թե համաշխարհային մասշտաբով սոցիալիզմի հաղթանակը կախված է ՀԱՄ . ԿԿ (Բ) դեպի գյուղացիությունը վարելիք ճիշտ քաղաքականությունից : Մեր սոցիալիստական շինարարության նշանակության թերազնահատման վնասակարությունը և չը հավատալը , թե հնարավոր է սոցիալիզմ կառուցել մեր յերկրում՝ համաշխարհային հեղափոխության ճակատագրի համար : ՀԱՄ . ԿԿ (Բ)-ը Միջազգային բանվորական մարտական կուսակցություն է և համաշխարհային միջազգային հեղափոխության ավանգարդը :

Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՔԱՂԳՐԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ

ՇՐՋԻԿ ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՍ 1-ԻՆ

ՔԱՂԱՔԸ ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԸ ԽՍՀՄ-ՈՒՄ

ԶՐՈՒՅՑ 1-ԻՆ

ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ
ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՊԻՏԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՅԵՐԿՐՆԵՐՈՒՄ
ՅԵՎ Խ.Ս.Հ.Մ.-ՈՒՄ

Քաղաքային արդյունաբերությունն ու գյուղական տնտեսությունը: ԽՍՀՄ-ի արդյունաբերության գլխավոր ճյուղերը և արդյունաբերական կենտրոնները: Խոշոր արդյունաբերությունը ժողովրդական տնտեսության հիմքն է: Ի՞նչու յե բոլոր յերկրներում քաղաքը գյուղից առաջ է գնում (ցույց տալ որինակներով): Կապիտալիստական պետությունների մեջ խոշոր արդյունաբերության տիրապետությունը մի խումբ կապիտալիստների տիրապետությունն է վողջ յերկրի վրա: Կապիտալիստական քաղաքը ինչպես է ստրկացնում և շահագործում գյուղական տնտեսությունը (որինակներ բերել): Խորհրդային իշխանության ժամանակ խոշոր արդյունաբերության տիրապետությունը՝ գյուղացիության հիմնական մասային իր հետեից տանող պրոլետարիատի տիրապետությունն է: ԽՍՀՄ-ում ինչպես է խոշոր արդյունաբերությունն աջակցում գյուղական տնտեսության կազմակերպմանը և զարգացմանը (որինակներով ցույց տալ): Լենինը խոշոր արդյունաբերության ու յերկրի գյուղական տնտեսության վերելքին զարկ տվող ելեքտրիֆիկացիայի նշանակության մասին:

ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳԻ ՈՒ ԳՅՈՒՂԱՅԻՈՒԹՅԱՆ
ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Բուրթուական պետութիւնը ժողովրդական մաս-
սաներին մի խումբ կապիտալիստների ու կալվածատե-
րերի կողմից շահագործելու ապարատն է (ժամանակա-
կից որինակներով ցույց տալ) : Խորհրդային իշխանու-
թիւնը պրոլետարիատի իշխանութիւնն է, վորն իր
հետեւից տանում է դյուղացիութեան հիմնական մաս-
ային : Բանվոր դասակարգի և դյուղացիութեան հիմ-
նական մասայի միութիւնը Խորհրդային իշխանու-
թեան հիմքն է : ԽՍՀՄ սահմանադրութեամբ ինչպե՞ս է
իրագործվում բանվոր դասակարգի և դյուղացիութեան
միութիւնը (ցույց տալ ընտրական սխեմի և Խոր-
հրդային իշխանութեան որդանների կառուցվածքի վեր-
լուծութեան հիման վրա) :

Լենինը՝ Խորհրդային պետութեան մեջ հաստատ-
ված պրոլետարիատի դիկտատուրայի մասին, վորպե՞ս
իրարից անջատված դյուղացիութեան աշխատավորա-
կան մասսաներին կազմակերպված պրոլետարիատի
շուրջը համախմբելու մի միջոց : ԽՍՀՄ-ի սահմանա-
դրութեան մեջ ինչպե՞ս է արտացոլվում բանվոր դասա-
կարգի ղեկավարող դերը Խորհրդային պետութիւնում :
Խորհուրդների աշխուժացումը Խորհրդային պետու-
թեան շինարարութեան բնագավառում Լենինի պատ-
գամների իրականացման գործնական ուղին է : Խոր-
հրդային պետութիւնը և ազգային հարցը :

ՄԱՍ 2-ՐԴ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԶՐՈՒՅՑ 3-ՐԴ

ՆՈՐ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԵՅՈՒԹՅՈՒՆԸ

Բանվորներին և գյուղացիության հիմնական մաս-
այի ռազմական միությունից մինչև նրանց ամուր
տնտեսական միությունը (Նեպին անցնելու պատճառ-
ներն ու նպատակը) : Նոր տնտեսական քաղաքականու-
թյան ձեռնարկումները (մասնատրուժը հարկերով փո-
խարինելը, մասնավոր առեվտրի և մասնավոր արդյու-
նաբերության թույլատրությունը տնտեսության «հրա-
մանատարական բարձունքները» պրոլետարական պե-
տության ձեռքերում պահելու պայմանով) : Նեպ-ի
պայմաններում կապիտալիստական տարրերի (մասնա-
վորապես կուլակությունը գյուղում) աճման հնարա-
վորությունն ու վտանգը : Այդ վտանգի չափազանցումը
ոպպոզիցիայի կողմից : Այդ վտանգն ինչպե՞ս մեզ հա-
մար սարսափելի չե՞ : Մեր տնտեսության սոցիալիստա-
կան տարրերի աճումն ի հաշիվ մասնավոր կապիտալիս-
տական տարրերի վտարման (ցույց տալ հիմնական թը-
րվերը) : Նեպը մի քաղաքականություն է, վերսով հաշվի
յեն առնված կապիտալիստական տարրերի թույլա-
տրությունը, նրանց դեմ վարելու պայքարը, սոցիա-
լիստական տարրերի աճումը և վերջինի հաղթանակը :

Նեպի յերկու ժամանակաշրջանը : Տնտեսության
վերականգնումից մինչև յերկրի ինդուստրիալացումը :

խնդրուստը իսկացման նկատմամբ բռնած կուրսի հիմ-
նական իմաստը և գյուղի համար նույն այդ կուրսի նը-
շանակությունն ինչո՞ւմն է :

ԶՐՈՒՅՑ ԳՐԴ

ՊԵՏԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ՆՐԱ ԴԵՐԸ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ

Պրոլետարիատը ի դեմս խորհրդային պետության՝
արդյունաբերության տերն է : Բանվորներին շահագոր-
ծելու հանգամանքի բացակայությունը պետարդյունա-
բերության ձեռնարկներում :

Արդյունաբերության զարգացման յերկու ժամա-
նակաշրջան . 1. շրջանառության միջոցների վերա-
կանդնումը և 2. արդյունաբերության վերակառուցու-
մը տեխնիկայի բարելավման հիմամբ : Նոր գործարանի
կառուցումը : Յերկրորդ շրջանի գծվարությունները :
Արդյունաբերության ռացիոնալացման խնդիրներն և
ինքնարժեքի իջեցումը : Գյուղական տնտեսության աճ-
մանը համապատասխան արդյունաբերության զարգաց-
ման անհրաժեշտությունը : Գների իջեցման քաղաքա-
կանությունը և ռադիոլիցիայի՝ այդ առարկային վերա-
բերող սխալները : Ապրանքային սովը , նրա պատճառ-
ներն ու վերացման ուղիները :

Պետ . արդյունաբերությունը՝ ԽՍՀՄ-ի ամբողջ
տնտեսության առաջընթացության հիմնական լծակն է :

Ի՞նչ առաջին 14-րդ համագումարը և 15-րդ կոն-
ֆերենցիան արդյունաբերության հարցի մասին :

Տնտեսման ռեժիմը ու պահեստների կուտակումն ,
երբեմն արդյունաբերության շինարարության կարևո-

րազուէյն խնդիրներէից մեկը : Արդյունաբերութեան զար-
գացման մեջ պլանային սկզբունքի անհրաժեշտու-
թյունը :

ԶՐՈՒՅՑ 5-ՐԴ

ԳՅՈՒՂԻ ՇԵՐՏԱՎՈՐՈՒՄԸ ՅԵՎ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԳՅՈՒՂԱՅԻՈՒԹՅԱՆ
ԶԱՆԱԶԱՆ ԳՐՈՒՊՊԱՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՄԱՄԲ

ԽՍՀՄ գյուղական տնտեսութեան ցածր մակար-
դակը (ցույց տալ հիմնական թվերը) : Գյուղական տըն-
տեսութեան վերականգնումը Նեպի տարիներում և նրա
մերձեցումը մինչպատերազմյան մակարդակին : Ապ-
րանքայնութեան աճումը և գյուղական տնտեսութեան
մեջ կատարվող կուտակումներն ու գյուղացիութեան
չերտավորումը (ցույց տալ հիմնական թվերը) : Այդ
չերտավորման առանձնահատկութիւնները մինչ հե-
ղափոխութեան ժամանակի համեմատութեամբ : Մեր
հողագործութեան «կենտրոնական ֆիգուրան» — մի-
ջակը :

Կուտակցութեան և Խորհրդային իշխանութեան վե-
րաբերմունքը գյուղացիութեան զանազան գրուպա-
ների նկատմամբ : Զբաղորդութիւնն ու բաւարակութիւ-
նը, վորպէս հենարան, միջակը՝ վորպէս պրոլետա-
րիատի տմուր դաշնակիցը գյուղում : Ոպարդիցիայի
սխալները այդ հարցի վերաբերմամբ, մասնավորապէս
նրա չափազանցութեան վնասակարութիւնը կուլակա-
յին վտանգի մասին :

Կուտակցութեան և Խորհրդային իշխանութեան վը-
ճիւնները գյուղում հողը կապալով տալու և վարձու աշ-

խատանքի մասին : Այդ վճիռներին վերաբերող ոպադ-
ղիցիայի տնճիչտ մեկնաբանությունները : Այդ վճիռ-
ների հիմքն է՝ յերկրի կուտակումների զարգացման ան-
հրաժեշտությունը և ապրանքաշրջանառության ուժե-
ղացումը : Գյուղի չքավորության ու հիմնական միջա-
կային մասսայի շահերին սպասավորելը՝ նրանց վերջ-
նական նպատակն է : Գյուղական չքավորությունը կազ-
մակերպելու ձեռնարկումներն ու խորհրդային իշխա-
նության կողմից նրան ցույց տրվող աջակցությունը ,
այդ աշխատանքների արդյունքն և հեռանկարները :
Խորհրդային պետությունը ու նրա քաղաքականությու-
նը գյուղի միջակային և չքավորության հիմնական
մասսաներին կուլակային շահագործումից պաշտպանե-
լու միջոց (ցույց տալ կոնկրետ որինակներն ու թվեր) :

ԶՐՈՒՅՑ 6-ՐԴ

ԿՈՈՊԵՐԱՑԻԱՆ ԳՅՈՒՂՈՒՄ ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԻ ՃԱՆԱՊԱՐՀԸ ԴԵՊԻ ՍՈՑԻԱԼԻԶՄ

ԽՍՀՄ-ի մեջ կոոպերացիան , վորպես գյուղական
տնտեսության ու սոցիալիստական պետարդյունաբե-
րության զոդման միջոց : Կոոպերացիան գյուղում
վորպես մասնավոր առևտուրը չեղոքացնելու և վտարե-
լու միջոց (տեղական թվերով ու փաստերով ցույց
տալ) : Լենինը կոոպերացիայի մասին , վորպես գյուղը
դեպի սոցիալիզմը տանելու պոզիտան է : Գյուղական
կոոպերացիայի զանազան տեսակները , այն է՝ սպառո-
ղական , գյուղատնտեսական , վարկային , տնայնա-
տրհաստագործական : Գյուղատնտեսական կոոպերա-
ցիայի հիմնական խնդիրն է գյուղացիական տնտեսու-

թյան զարգացումը՝ նրա կոլլեկտիվիզացիայի ուղիով :
Գյուղական տնտեսության մեքենայացումը, վորպես
կոոպերացիայի միջոցով գյուղը գեպի սոցիալիզմ շար-
ժելու անհրաժեշտ նախադրյալ : Գյուղատնտեսական
կոոպերացիայի առանձին տեսակները (կոլտնտեսու-
թյուն, արտել, մեքենային, ջրարաշխական, սերման-
ման և այլ ընկերություններ) :

Գյուղական կոոպերացիայի զանազան տեսակների
Ֆունկցիաների սահմանափակումները : Գյուղական կոո-
պերացիայի աշխատանքների հարմարեցումը ազգաբնա-
կության պահանջներին : Գյուղացիության տնտեսական
ակտիվացումը գյուղում կոոպերացիայի հունի մեջ դնե-
լը՝ կուսակցության հիմնական խնդիրն է : ԽՍՀՄ-ի
գյուղական կոոպերացիայի աճումը տվյալ ռայոնում :
Տվյալ ռայոնի գյուղական կոոպերացիայի զանազան
տեսակների աշխատանքը պատկերացնող թվերն ու փառ-
տերը :

Կոոպերացիայի խնդիրներն ու աշխատանքը դնելի
իջեցման նկատմամբ : Գյուղական հասարակական կազ-
մակերպություններին և գյուղացիության ամբողջ
մասսաներին այդ խնդրի իրագործման մեջ գրավելու
անհրաժեշտությունն :

ՄԱՍ 3-ՐԴ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ԿՈՄՅԵՐԻՏՄԻՈՒ- ԹՅՈՒՆԸ ԳՅՈՒՂՈՒՄ

ԶՐՈՒՅՑ 7-ՐԴ

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Համ. ԿԿ(բ)-ը բանվոր դասակարգի կուսակցու-
թյանն է, վորն իր հետեից տանում է գյուղացիության
հիմնական մասնային: Տեղական, գավառական (ռայո-
նական), նահանգական (չրջանային) կուսակազմակեր-
պությունների և ամբողջ Համ. ԿԿ(բ) սոցիալական
կազմը: Կուսակցության մեջ բանվորական միջակի ա-
վելացման ու ամրացման նշանակությունը: Կուսակ-
ցության շարքերի աճումը՝ հաշվի առնելով բատրակու-
թյանը, գյուղացիական չքավորությանը և միջակ գյու-
ղացիության լավագույն տարրերին: Գեղջկուհին կու-
սակցության մեջ: Գյուղում կանանց մեջ կուսակցական
աշխատանքներ կատարելու կարևորությունը:

Ի՞նչ է ներկուսակցական դեմոկրատիան: Կուսակ-
ցության 14-րդ համագումարը և 15-րդ կոնֆերենցիան
ներկուսակցական դեմոկրատիայի մասին, կուսակցու-
թյան միասնականության համար պայքարի ու կուսակ-
ցության շինարարության մեջ լենինյան հիշատիժ տա-
նելու մասին: Լենինի հիմնական պատգամները կու-
սակցության մեջ: Ոպպոզիցիան այդ պատգամներից
հեռանում է:

Կուսակցության անդամի պարտականությունները
(Համ. ԿԿ(բ) կանոնադրությունից):

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐԸ
ԳՅՈՒՂՈՒՄ

Գյուղում Համ. ԿԿ(բ) բջիջը կուսակցության քաղաքականությունն անցկացնողն է: Գյուղի խորհրդային օրգանները կուսակցությունից դեպի անկուսակցական գյուղացիական մասսաները տանող շարժարեր փոկերն են: Գյուղում խորհրդային աշխատանքների կուսակցական ղեկավարության ձեւերը: Կուսակցական և կոմյերխտական բջիջների կողմից կատարվող վարչական հին մեթոդների վերացման անհրաժեշտությունը և «գյուղում խորհրդային դեմոկրատիա հաստատելու խնդիրը» (Ստալին): Պայքար հեղափոխական օրինականության համար և նրա նշանակությունը գյուղում կուսակցության քաղաքականության տեսակետից:

Խորհուրդների, կոոպերացիայի և ուրիշ մասսայական հասարակական կազմակերպությունների աշխուժացումը: Այդ կազմակերպությունների միջոցով լայն անկուսակցական գյուղացիական ակտիվ կազմակերպելը, վորը կուսակցությունը կապում է միլիոնավոր անկուսակցականների հետ (Ստալին): Խորհուրդները և չքավորության կազմակերպումը:

Խորհուրդները և կուլակության դեմ մղվող պայքարը՝ նրան (կուլակներին) չեղոքացնելու և չքավորության ու միջակի շաղկապը ամրացնելու նպատակով: Գեղջկուհիներին գյուղխորհուրդների աշխատանքներին դրավելու կարեւորությունը: Գեղջկուհիների պատգամավորական ժողովները և նրանց նշանակությունը խորհուրդների շուրջն անկուսակցական ակտիվ կազմակերպելու գործում:

ԶՐՈՒՅՑ 9-ՐԴ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐԸ ԳՅՈՒՂՈՒՄ

(Վերջավորութունը)

Գյուղխորհուրդները և շրջագործկոմները, նրանց իրավունքներն ու պարտականությունները: Նրանց աշխատանքների տնտեսական-ֆինանսական հիմունքը: Շրջանային տնտեսությունը, նրա գլխավոր բաղկացուցիչ մասերը: Շրջանային բյուջեն, նրա մուտքի և յեւթի գլխավոր հոգւածները: Գյուղի ստորին որգանների կուլտուրական աշխատանքների հիմնական հարցերը:

Խորհուրդների ընտրության կարգը և կազմակերպումը: Ընտրողների առաջ հաշվետւություն տալը: Խորհրդային շինարարության մեջ գյուղացիներին դրավելու խնդիրը: Այդ դրավումը բնորոշող տեղական թվերն ու փաստերը: Գյուղում խորհուրդների ստորին որգանների սեկցիաների և հանձնաժողովների աշխատանքները: Գյուղացիական փոխադարձ ոգնության կոմիտեները և նրանց աշխատանքների գլխավոր գործնական հարցերը: Արհմիությունները գյուղում: Շրջկոմների և գյուղբջիջների ղեկավարությունը գյուղի արհ. որգանների նկատմամբ:

ԶՐՈՒՅՑ 10-ՐԴ

ԿՈՄՅԵՐԻՏՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ՆՐԱ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ԳՅՈՒՂՈՒՄ

Կոմյերիտմիությունը կուլտակցության ոգնականն ու պահեստն է: Կոմյերիտմիությունը, վարպետ յերի-

տասարդության կոմունիստական դաստիարակության մասնայական կազմակերպություն : Համ . ԼԿՅԵՄ շարքերում բանվորական ու գյուղացիական յերիտասարդությունը (ցույց տալ թվերով) : Կուսակցական , պրոլետարական ղեկավարությունը միության մեջ : Միության աճումը գյուղում և նրա աճման կարգավորումը :

Կոմյերիտմիության աշխատանքների մեջ գյուղական յերիտասարդության պահանջների հաշվառումը : Գյուղական Կոմյերիտմիության անհատական պահանջների կապակցությունը հասարակական շահերի հետ : Յերիտասարդությանը լենինյան վոգով դաստիարակելը : Ուսման կապը գործնական աշխատանքների հետ : Կոմյերիտմիության կապն այդ գծով գյուղի Համ . ԿԿ(Բ) բջիջի ու խորհրդային հասարակական կազմակերպությունների հետ : Կոմյերիտմիության աշխատանքների կապը գեղջկուհիների մեջ կատարվող աշխատանքների հետ : Գյուղի կուլտուրական մակարդակի բարձրացման գործում Կոմյերիտմիության մասնակցությունը : Գյուղի տնտեսական կարեւորագույն խնդիրների լուծման գործում Կոմյերիտմիության մասնակցությունը (կոոպերացում , մեքենայացում , գների իջեցում և այլն) : Պիտներներն գյուղում :

Տվյալ ուսյոնում գործող Կոմյերիտմիության աշխատանքների պրակտիկան : Նրա բացերն ու այդ բացերն վերացնելու ճանապարհը : Հաև .ԿԿ(Բ) 14-րդ համագումարը Կոմյերիտմիության մասին (պարզել բանաձեւի հիմնական մոմենտները) :

ՄԱՍ 4-ՐԴ

ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳԻ ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԱՑԻՈՒ-
ԹՅԱՆ ԿԱՊԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՈՒՂԻՆ

ԶՐՈՒՅՑ 11-ՐԴ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳԸ ՅԵՎ
ԳՅՈՒՂԱՑԻՈՒԹՅՈՒՆԸ ՑԱՐԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ
ԴԵՄ ՄՂԱԾ ՊԱՅԲԱՐՈՒՄ

Գյուղացիության դրությունը 20-րդ դարի սկզբ-
քում (տալ հիմնական փաստեր և թվեր) : 1905 թ. նա-
խորեյի գյուղացիական ապստամբություններն ընդդեմ
կալվածատերերի, նրա ցրվածությունն ու անհաջողու-
թյունները (որինակներ բերել) : Ռուսաստանի բանվոր
դասակարգը և նրա պայքարը կապիտալիզմի դեմ
(90—900 թ. որինակներ բերել) : Ցարիզմի ժամանակ
բանվոր դասակարգի և գյուղացիության դրության ու
չահագործության տարբերությունը : Կալվածատիրու-
թյան և ցարական ինքնակալության դեմ պայքարի ըն-
թացքում բանվոր դասակարգը գյուղացիության միակ
դեկավարն ու դաշնակիցը :

Կուսակցությունը 1905 թ. հեղափոխության նա-
խորեյին : Բայլչեվիկներն ու մենչեվիկները : Ո՞վ պետք
և լինի հեղափոխության դեկավարը (բայլչեվիկներին
ու մենչեվիկներին տեսակետները) : Լենինն ու բայլչե-
վիկներն հեղափոխության մեջ պրոլետարիատի դեկա-
վարող դերի կողմնակից, ամբողջ գյուղացիության
հետ դաշնակցելու կողմնակից՝ ընդդեմ կալվածատե-
րերի և կապիտալիստների միության : Բայլչեվիկները
հողային հարցը ինչպես վճռեցին և 1905 թ. հեղափո-
խության մեջ ինչպիսի նշանակություն եյին տալիս :
1905 թ. դեպքերը արդարացրին բայլչեվիկներին հա-
յացքները (հիմնական որինակներ բերել) :

ԶՐՈՒՅՑ 12-ԲԴ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳԸ ՅԵՎ,
ԳՅՈՒՂԱՑԻՈՒԹՅՈՒՆԸ ՌԵԱԿՑԻԱՅԻ ՅԵՎ,
ԻՄՊԵՐԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ
ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆՈՒՄ

1907—1912 թ. թ. ուսուցիչան : Ինքնակալության
զինվածներն արդյունաբերական բուրժուազիային : Ցա-
րիզմը ձգտում էր գյուղում հենվել կուլակի վրա (Ստո-
լիպինյան ռեֆորման) : Բայլչեվիկներն պայքարը կու-
սակցության սոցալանման համար և պրոլետարիատին
ու գյուղացիությանը նոր կոխիկների համար կազմա-
պելը և պատրաստելը : Նոր հեղափոխական վերելքի
ժամանակաշրջանը պատերազմից առաջ : Իմպերիալիս-
տական պատերազմը, նրա նպատակն ու բնույթը : Իմ-
պերիալիզմի ժամանակ պատերազմների անխուսափե-
լիությունը : Բայլչեվիկներն իմպերիալիստական պա-
տերազմը քաղաքացիականի վերածելու կողմնակից :
Բայլչեվիկներն պայքարն այդ հարցի վերաբերմամբ
2-րդ Ինտերնացիոնալի դավաճանական կուսակցու-
թյունների դեմ : Իմպերիալիստական պատերազմը և
աշխատավորական մասսաների դրությունը Ռուսաս-
տանում՝ բանվոր դատակարգի դրությունը : Գյուղա-
ցիական տնտեսության քայքայումը պատերազմի ժա-
մանակ :

ԶՐՈՒՅՑ 13-ԲԴ

ՓԵՏՐՎԱՐՅԱՆ ՅԵՎ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐՅԱՆ
ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հեղափոխության աճումը : Ինքնակալության տա-

պալումը: Ժամանակավոր կառավարութիւնը, նրա դասակարգային ելութիւնը, պրոլետարիատին և գյուղացիութեանը խաբելու նրա քաղաքականութիւնը: Բուրժուազիային սպասավորող եսերներին և մենչեվիկներին համաձայնողական կուսակցութիւնները: Բուրժուազիայի և համաձայնողականների անընդունակութիւնը գյուղացիութեան համար հողային հարցը լուծելու տեսակետից:

Բայլէիկները 1917 թ.: Հեղափոխական պայքարի զարգացման լենինյան պլանը և Կամենևի սխալները: Բանվորա-գյուղացիական մասսաների համախմբումը բայլէիկի լոգունդների շուրջը (խաղաղութիւն, հող, բանվորական վերահսկողութիւնը): Կուսակցութիւնը Հոկտեմբերի նախօրեյին: Զինովի և Կամենևի սխալները և այդ սխալների մերկացումները լենինի կողմից: Բուրժուական ժամանակավոր կառավարութեան տապալումը և բայլէիկների դեկավարութեամբ բանվոր դասակարգը գյուղացիական չքավորութեան հետ դաշնակցելով՝ խլում է իշխանութիւնը: Հոկտեմբերի առաջին դեկրետները և նրանց նշանակութիւնը միջակի և չքավորի տնտեսութեան համար: Հոկտեմբերի հետեյալ օրը կալվածատերերին և կապիտալիստները կուլակների հետ միասին խորհրդային իշխանութեան դեմ սկսում են պայքարել (որինակներ ցույց տալ):

Գյուղի միջակային խավերի անվճռականութիւնն ու տատանումները: Բայլէիկների լոգունդը հոկտեմբերի ճանապարհին և նրա նվաճումների պաշտպանութեան համար, միջակ գյուղացիութեան չեղոքացման միջոցով պրոլետարիատի միացումը գյուղական չքավորութեան հետ կուլակութեան դեմ պայքարելու համար:

ԶՐՈՒՅՑ 14-ՐԴ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳԸ ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԱՑԻՈՒԹՅՈՒՆԸ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՅԵՎ ՆԵՊԻ ՇՐՋԱՆՈՒՄ

Քաղաքացիական պատերազմը և Կարմիր բանակի կազմակերպումը: Կարմիր բանակը քաղաքացիական պատերազմում բանվոր դասակարգի և գյուղացիության հիմնական մասնայի ռազմական-քաղաքական միության արտահայտությունն է: Գյուղացիական տնտեսությունների քայքայման խորացումը ռազմական կոմունիզմի ժամանակաշրջանում: Ռազմական կոմունիզմի քաղաքականությունների ուսումնասիրությունը հակահեղափոխությունների բլոկադայի և հարձակման պայմաններում: Միջակ գյուղացիություն հետամուտ դաշինք հաստատելու համար կուսակցությունների գիծը (ՀՄԿԿ (բ) 8-րդ համագումարը): Քաղաքացիական պատերազմի վերջը: 1920 թ. տնտեսական ճգնաժամը և 10-րդ համագումարը: Նոր տնտեսական քաղաքականությունների անցնելը: ՀՄ. ԿԿ (բ) վերջին համագումարների վճիռների գիծը պրոլետարիատի և գյուղական չքավորության դաշինքը միջակ գյուղացիության հետ ամրացնելու տեսակետից: 14-րդ համագումարը գյուղացիությունը վերաբերող բայլչեիզմի յերեք լուրջունգի մասին (նախորդ զրույցների արդյունքն ամփոփել):

ՄԱՍ 5-ՐԴ

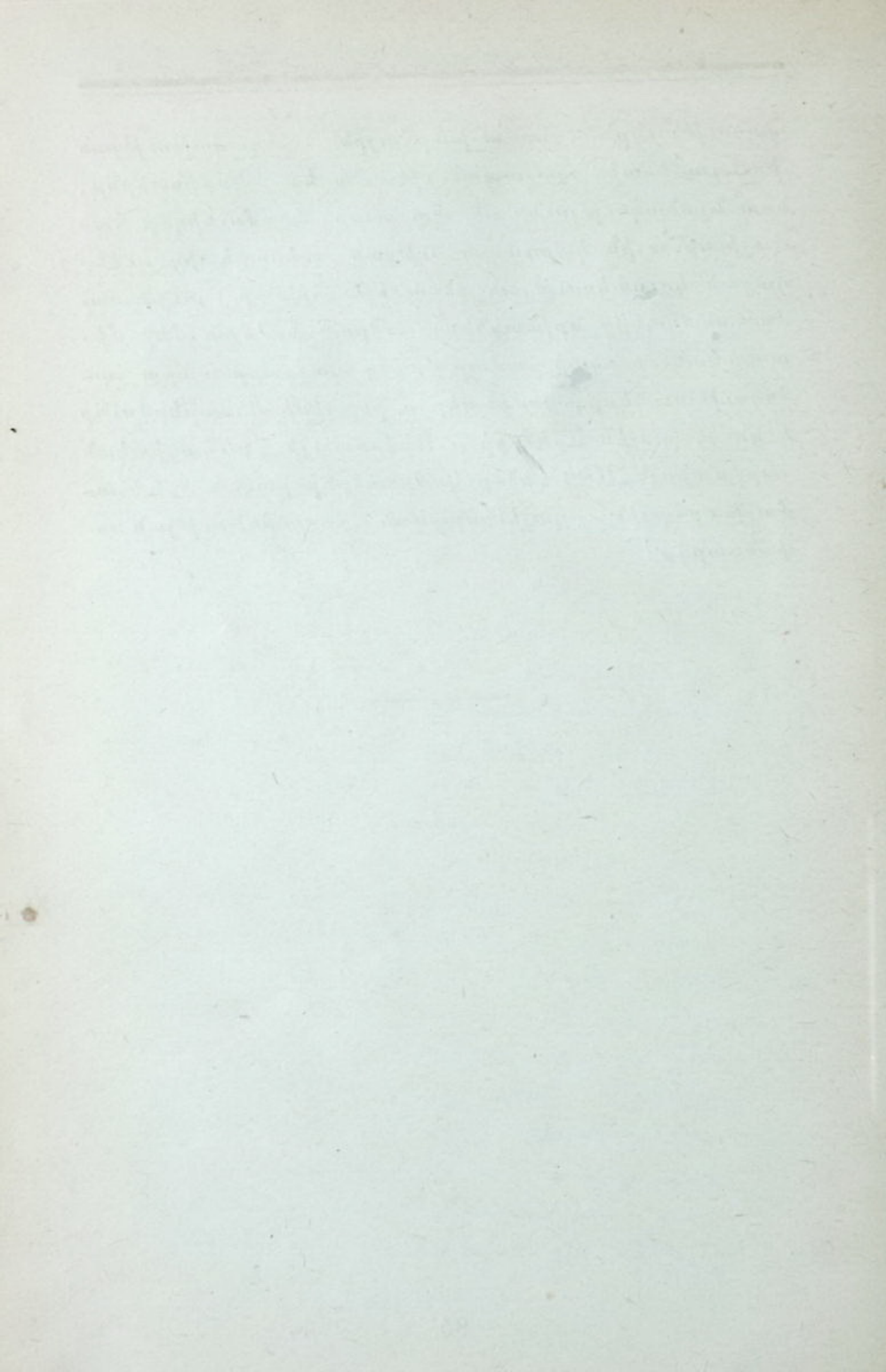
ԽՍՀՄ ՅԵՎ ՀԱՄԱՇԽԱՐԱՅԻՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԸ

ԶՐՈՒՅՑ 15-ՐԴ

ԽՍՀՄ-Ի ԴԵՐԸ ՆԵՐԿԱ ԺԱՄԱՆԱԿԱՇՐՋԱՆՈՒՄ ՅԵՎ ՀԱՄԱՇԽԱՐ ՀԱՅԻՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

1926-27 թ. թ. ընթացքում համաշխարհային տընտեսությունը դրուժյունը և բուրժուական լազերի հասկանությունների հինգ հիմնական խմբերը (Ստալին) : Ազգային ազատագրական պայքարը Արևելքում և նրա սրվածությունը մինչև ազգային պատերազմների աստիճանը : Զինաստանի դեպքերը և նրա նշանակությունը համաշխարհային հեղափոխություն համար : Նոր պատերազմների սպառնալիքը (ընթացիկ դեպքերը նկատի ունենալ) : Պատերազմի սպառնալիքը ԽՍՀՄ-ի դեմ և մեր խնդիրները : Դասակարգային պայքարի սրվածությունը պրոլետարիատի և բուրժուազիայի միջև (Բերել Անգլիայի 1926 թ. որինակը) : ԽՍՀՄ-ի տնտեսական հզորության ամրացումը ամբողջ աշխարհում կոմմունիստական շարժումն ամրացնելու կարևորագույն նախադրյալն է : Լենինը գյուղացիության վերաբերմամբ (ՀՄ ԿԿ (բ) ճիշտ քաղաքականությունից միջազգային մասշտաբով սոցիալիզմի հաղթանակի կախվածության մասին : Մեր սոցիալիստական շինարարության նշանակությունը թերազնահատելու վնասակարությունը միջազգային պրոլետարական հեղափոխության ճակատագրի տեսակետից : ԽՍՀՄ պաշտ-

պանությունը՝ համաշխարհային հեղափոխության
Ֆունդամենտի պաշտպանությունն է։ Կոմիւններնը,
նրա նշանակությունը և պայքարը կոմմունիզմի հա-
մաշխարհային կարգապահության տեսակետից ուժե-
ղացած կուսակցության վերածելու համար (ցույց տալ
ժամանակակից որինակներ)։ Պրոֆչարժման մեջ մի-
ասնական ճակատի համար մղվող պայքարը և նրա հա-
ջողությունները։ Կոմիւններնը ինչպիսի վերաբերմունք
է ցույց տալիս Արևելքի և Յեվրոպայի գյուղացիական
չարժմանը։ ՀՄԿԿ (բ)-ը Կոմիւններնի բազան է և հա-
մաշխարհային պրոլետարական հեղափոխության ա-
վանգարդը։

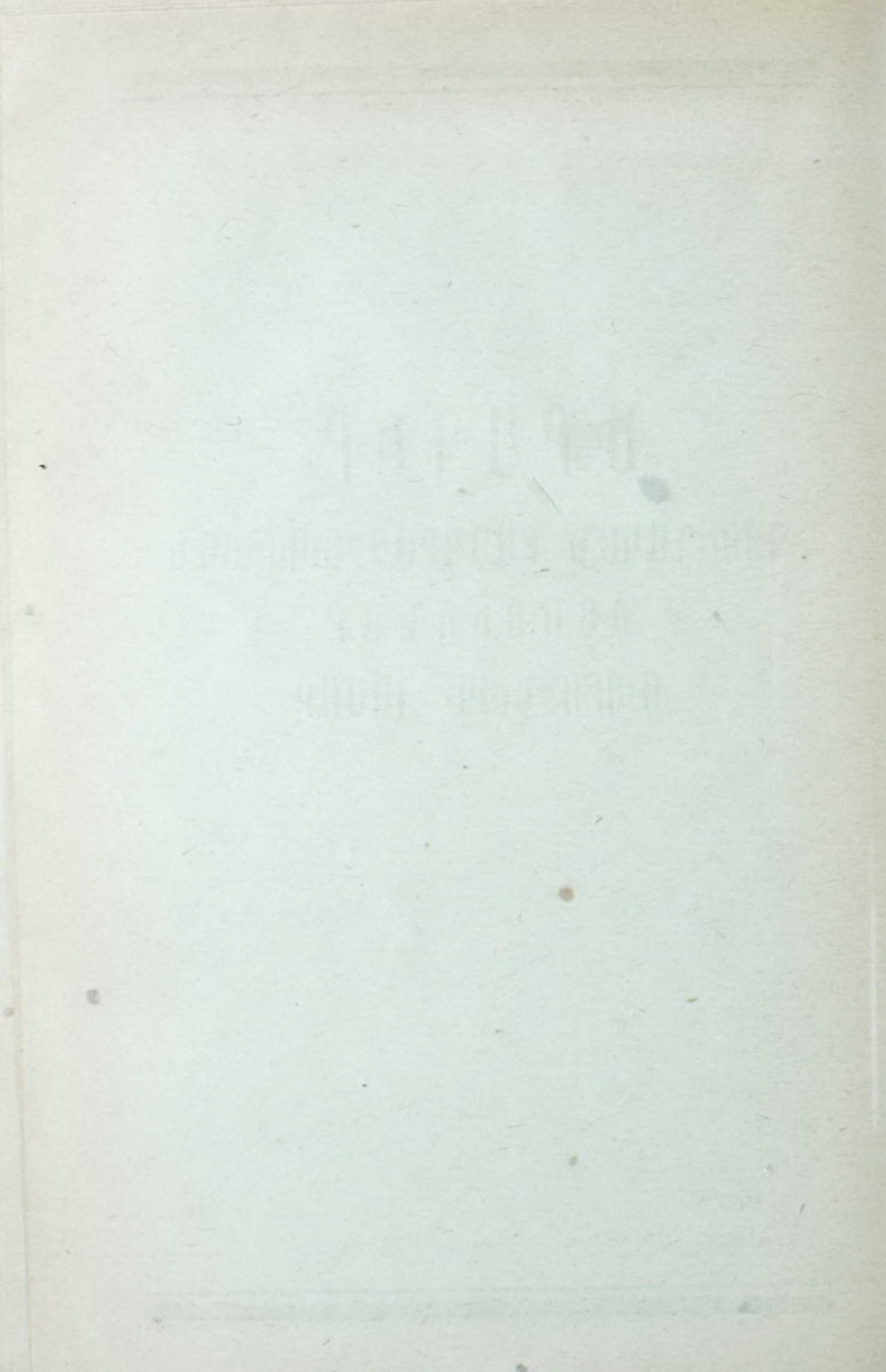

Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՔԱՂԳՐԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ

ՍՏԱՑԻՈՆԱՐ

ԴՊՐՈՑՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

ՄԱՍ 1-ԻՆ

ԳՅՈՒՂՆ ՈՒ ՔԱՂԱՔԸ ԽՍՀՄ-ՈՒՄ

ԶՐՈՒՅՑ 1-ԻՆ

ԳՅՈՒՂԱՅԻԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԿԱՅԻՍ ԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Գյուղացիական տնտեսության ցածր մակարդակը ԽՍՀՄ-ում և նրա բաժանվածությունը (հիմնական թվերով և որինակներով) : ԽՍՀՄ-ի գյուղատնտեսության մակարդակի ցածրության հիմնական պատճառը յեղել և կալվածատերերի ու կապիտալիստների ավազակային շահագործումը գյուղացիներին ցարիզմի ժամանակ և այդ շահագործումից բղիտղ՝ դյուղի կուլտուրական հետամնացությունը :

ԽՍՀՄ-ի գյուղատնտեսության քայքայման սաստկացումը իմպերիալիստական պատերազմի հետևանքով : Քաղաքացիական կռիվների և կապիտալիստական պետությունների կողմից Խորհրդային Ռուսաստանը տնտեսական բլոկադայի յենթարկելու արդեցությունը և այդ պայմաններում գյուղի ու քաղաքի տնտեսական կապի յսզումը : ԽՍՀՄ-ի գյուղատնտեսության հետամնացությունը պատմականորեն ստեղծված ամենամեծ դժվարություններից մեկն և ԽՍՀՄ գեպի սոցիալիզմ տանող ճանապարհի վրա (յեզրակացություն) :

ԽՍՀՄ-ի գյուղացիական տնտեսության վերականգնումը վերջին տարիներին ընթացքում և նրա հե-

տագա զարգացման հնարավոր թափը (հիմնական թրվերը) : Մեքենայական տեխնիկայի և հողոգտագործման կուլտուրական միջոցների նշանակութունը (բազմադաշտի սխտեմ և այլն) գյուղացիական տնտեսության բարձրացման գործում (հիմնական որինականեր) : Գյուղատնտեսությունը կուլեկտիվորեն վարելու նշանակությունը նրա բարձրացման խնդրում : Գյուղացիական տնտեսության իրական բարձրացումը հնարավոր և միայն նրա կուլեկտիվացման և տեխնիկայի լավացման միջոցով (յեղրակացություն) :

ԶՐՈՒՅՑ 2-ՐԴ

ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՊԻՏԱԼԻԶՄԻ ԺԱՄԱՆԱԿ ՅԵՎ ԽՈՐՀՐԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՎ

Խոշոր արդյունաբերությունը ժողովրդական տնտեսության հիմքն է : Ինչո՞ւ բոլոր յերկրներում քաղաքը միշտ գյուղից առաջ և գնում (խոշոր արդյունաբերության դերն այս խնդրում) : Խոշոր արդյունաբերությունը բուրժուազիայի ձեռքում—նրա քաղաքական դիկտատուրայի և տնտեսական տիրապետության հիմքն է կապիտալիստական յերկրներում : Պետական խոշոր արդյունաբերությունը հիմքն է կազմում պրոլետարիատի քաղաքական դիկտատուրայի և ամբողջ ժողովրդական տնտեսությունը գեկավարելու համար ԽՍՀՄ-ում :

Բուրժուազիայի և խոշոր արդյունաբերության չահագործող դերը կապիտալիստական յերկրներում գյուղացիական տնտեսությունների նկատմամբ (որինականեր) : Մանր գյուղացիության անեյանելի դրությունը

կապիտալիզմի ժամանակ : Պրոլետարիատի և պետա-
կան խոշոր արդյունաբերության կազմակերպող դերը
ԽՍՀՄ-ում՝ դյուղացիական տնտեսության նկատմամբ
(որինակներ) : Չքափոր և միջակ դյուղացիության հիմ-
նական մասսայի տնտեսության քարձրացումը ԽՍՀՄ-
ում՝ վորպես հետևանք պրոլետարիատի ղեկավարող
դերի և պետական արդյունաբերության զարգացման :

Խոշոր արդյունաբերության կատարած դերի տար-
բերությունը՝ կապիտալիզմի ժամանակ և Խորհրդային
իշխանության սրով—կապիտալիստական և մեր պետա-
կան արդյունաբերության բնույթի արմատական դա-
նադանության հետևանքն է :

Բանվոր դասակարգի շահագործումը կապիտալիս-
տական արդյունաբերության հիմքն է : Նրա նպատակը
կապիտալի շահն է : Շահագործման բացակայությունը
ԽՍՀՄ-ի պետական ձեռնարկություններում : ԽՍՀՄ-ի
պետական արդյունաբերության արտադրության նպա-
տակն ու կոչումը—բանվորների ու դյուղացիության
հիմնական մասսայի նյութական—կուլտուրական կա-
րիքների բավարարումն է և սոցիալիստական տնտե-
սության շինարարությունը :

Պետական արդյունաբերությանը տիրապետող
բանվոր դասակարգի գիկտատուրայի նշանակությունը՝
դյուղացիության հիմնական մասսան շահագործումից
ու թշվառությունից ազատելու գործում (յեղընկացու-
թյուն և անցումն հետևյալ նյութին) :

ԳՅՈՒՂԱՅԻՈՒԹՅԱՆ ԴԱՇԻՆՔԸ ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳԻ
ՀԵՏ ՅԵՎ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ինչ և ասել է ենինը պրուկտարական զեկավարության մասին՝ աշխատավոր մասսաների ազատագրման պայքարի դործում: Խորհրդային իշխանությունը վորպես բանվոր զասակարգի և դյուղացիության հիմնական մասայի (չքավորների և միջակների) միություն:

Է ենինը պրուկտարիատի զիկտատուրայի և բուրժուական զեմոկրատիայի մասին: Է ենինը խորհրդային պետության մասին, թե նա մի միջոց և աշխատավոր դյուղացիության ցրված մասսաներին կադմակերպված պրուկտարիատի շուրջը համախմբելու համար: Է ենինը՝ բանվորական և դյուղացիական մասսաներին «պետությունը զեմոկրատիկորեն կառավարելու մշտական, անարդել ու վճռական մասնակցության մեջ» քաշելու մասին: «Խորհուրդների աշխուժացում» լոգունդը վորպես աշխատավորության միլիոնավոր մասսաների դործոն աջակցությամբ կատարվող խորհրդային պետության շինարարության մասին հարցի ճիշտ գրման սրինակ: ԽՍՀՄ-ի սահմանադրության հիմնական զծերը:

Համկոմկուսի զերբ խորհրդային պետության մեջ. Ինչու բանվորն ու դյուղացին խորհրդային պետության զեկավարությունը մտահոս են կոմունիստական կուսակցության: «Խորհուրդներն ստանց կոմունիստների» լոգունդի հակահեղափոխական լինելը: Կուսակցության զեկավար զերի սխալ ըմբռնողությունը՝ վորպես թե դա զիկտատուրայի: Խորհրդային պետության ևյության ու բնույթի հակա-լենինյան ըմբռնողությունը սպառնալիցիան բլոկի կոդմից:

ԶՐՈՒՅՑ 4-ՐԴ

ԽՍՀՄ-ն ՅԵՎ ԸՆԾՎԱԾ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆԵՐԻ ԱԶԱՏԱ- ԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԽՍՀՄ-ն իր սահմաններում ապրող բոլոր ազգերի բանվորների ու գյուղացիների միությունն է։ Ռուսաստանում ապրող ազգութայինների դրությունը մինչև Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը։ Ֆարական ինքնակալությունը, կալվածատերերն ու կապիտալիստներն ինչպես էյին ճնշում ու շահագործում թույլ ու հետամնաց ազգութայինները։ Ինչպես և ինչու էյին նրանք թշնամություն ցանում տարբեր ազգութայինների աշխատավորության միջև։

Ազգութայինների դրությունը ԽՍՀՄ-ում։ Նրանց ստրկության ու ճնշման վերացումը։ Բոլոր ազգութայինների աշխատավորության յեղբայրությունը ԽՍՀՄ-ի տնտեսությունը բարձրացնելու համար խաղաղ ու հաջող աշխատանք տանելու նախապայման։ Ազգային դաշնակից հանրապետութայինները, ազգային ավտանոմ հանրապետութայիններն ու շրջանները և նրանց իրավունքները ԽՍՀՄ-ում։ Ազգային փոքրամասնութայինները ԽՍՀՄ-ի հանրապետութայիններում ու շրջաններում և նրանց իրավունքները։

Սորհրդային պետութայինն ու կապիտալիստական պետութայիններից ճնշված արևելքի ժողովուրդները։ Սորհրդային իշխանութայինն ու Համ. Կ. (բ.) Կ. իրականացնում են Վ. Ի. Լենինի պատգամները ճնշված ժողովուրդների ազատագրության մասին։ Համ. Կ(բ)Կ ծրարագիրը կուսակցության խնդիրների մասին՝ ազգային հարցի առաջարկում։

ՄԱՍ 2-ՐԴ

ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՈՒ ԳՅՈՒՂԱՑԻՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԻՐԵՆՑ ԱԶԱՏԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՔԱՐՈՒՄ

ԶՐՈՒՅՑ 5-ՐԴ

ԳՅՈՒՂԱՑԻՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳՆ ՈՒ
ՆՐԱ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ
ՃԱՆԱՊԱՐ ՀԻՆ 1905 ԹՎԻՆ

Գյուղացիութեան ստրկացումն ու ճորտացումը կալվածատերերի կողմից ճորտատիրութեան շրջանում և գյուղացիութեան պայքարը ճորտատիրական կարգերի դեմ : ճորտատիրական կարգերի անկումն ու գյուղացիութեանը կողոպտելը նրա վերացման ժամանակ (հիմնական փաստերն ու թվերը) : Կալվածատիրական հողի ճորտային վարձակալութեանը, աշխատանքով հասուցանելու սխտեմը, կիսադարութեանը (ИСПОЛОНА) և այլն վորպես գյուղացիութեան քայքայման հետևանք 1861 թ. «բարենորոգումներ»-ից հետո : Գյուղացիական շփավորութեան շահագործումը առևտրական ու արդյունաբերական կապիտալի կողմից, միացած գյուղական կուլակի հետ : Գյուղացիների ագրարային շարժումներն ու այդ շարժումների ճնշումը ցարական ինքնակալութեան կողմից :

Ցարական ինքնակալութեան՝ վորպես կալվածատերերի տիրապետութեան հենարանի տապալումը—վորպես գյուղացիութեան հիմնական խնդիրը՝ իր ազատագրութեան պայքարի ճանաչողորհին :

Ինքնակալութեան տապալման անհնարինութեանը ցրված գյուղացիութեան համար, առանց կողմակերպված բանվոր դատակարգի գեկավարութեան ու ռզնու-

թյան : Բանվոր դասակարգի դյուղացիության միջից
 դուրս չեկած լինելը և նրա թվական աճումը Ռու-
 սաստանի կապիտալիզմի դարգացման և դյուղա-
 ցիության քայքայմանը զուգընթաց (թվեր) : Գյու-
 ղացիությանը հեղափոխական պայքարի համար կազ-
 մակերպելու դժվարությունը - դյուղում տնտեսու-
 թյունը մանր սեփականատիրական ձեվերով տա-
 նելու պայմաններում : Կապիտալիստական խոշոր
 արտադրության նշանակությունը բանվոր դասակար-
 գի համար, վորպես նրան համախմբող, դիսցիպ-
 լինայի վարժեցնող և կազմակերպող հանգամանք : Բան-
 վորների պայքարը կապիտալիզմի և ցարական ինքնա-
 կալության դեմ 19-րդ դարի վերջերում (բերել հատուկ
 արինակներ) : Կապիտալիստական բուրժուազիայի տա-
 պալման համար պայքարող բանվոր դասակարգի ղեկա-
 վարությամբ միայն հնարավոր է դյուղացիության ա-
 դատադրությունը կալվածատերերի ու ինքնակալության
 լծից (յեղրակացություն) :

ԶՐՈՒՅՑ 6-Բ

ԳՅՈՒՂԱՅԻՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳՆ ՈՒ
 ՆՐԱ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ
 ՃԱՆԱՊԱՐՀԻՆ 1905 ԹՎԻՆ

(վերջավորությունը)

Դասակարգ և կուսակցություն : Հեղափոխական
 մարտական կուսակցության նշանակությունը աշխա-
 տավոր մասսաների պայքարի համար : Բանվոր դասա-
 կարգի կուսակցության սկզբնավորումը : Կուսակցու-
 թյան խնդիրները Պլեխանովի և Լենինի ձեվակերպում-
 ներով (ցարական ինքնակալության տապալման հա-
 մար մղվող քաղաքական պայքարը վորպես սո-

ցիալիզմի համար մղվող պայքարի անհրաժեշտ կառույր : Բանվոր դասակարգի ղեկավար դերը գյուղացիության նկատմամբ ցարիզմի դեմ մղվող պայքարում) : Ռ . Ս . Դ . Բ . Կ . առաջին համագումարը և նրա մանիֆեստը : Կուսակցության կազմակերպման անհաջողությունների պատճառներն այդ շրջանում :

Վ . Ի . Լենինի և «Իսկրա»-ի դերը հեղափոխական բանվորական կուսակցություն ստեղծելու համար մղվող հետագա պայքարի ընթացքում : Բանվորական և գյուղացիական շարժումները 900-ական թվերի սկզբներին : Բանվորական շարժումը գյուղացիականի համախացնելու հարցը ըստ Վ . Ի . Լենինի : Լենինի և «Իսկրա»-յի պայքարը սոցիալիստ-հեղափոխականների (և ուր) դեմ : Հեղափոխական պայքարի ընթացքում պրոլետարիատի ու գյուղացիության դերի և փոխհարաբերությունների անճիշտ ըմբռնումը եսերների կողմից : Ռուս բուրժուազիայի հակահեղափոխականությունն ու նրա սերտ կապը կալվածատերերի ու ինքնակալության հետ : Այս պայմաններում պրոլետարիատի ղեկավարության անհրաժեշտությունը բոլոր աշխատավորների կողմից ինքնակալության դեմ մղվող պայքարում :

Կուսակցության 2-րդ համագումարը : Նրա ընդունած ծրագիրը . ինքնակալության դեմ մղվող պայքարը և հողային հարցը այդ ծրագրի մեջ : Կուսակցության կառուցման հարցն այդ համագումարում : Լենինի պայքարն այն մասին , թե կուսակցությունը բանվոր դասակարգի ավանդարդն և , ընդդեմ այն տեսակետի , վորը կուսակցությունը դարձնում էր մի անձե կազմակերպություն (կանոնադրության առաջին պարագրաֆը) : ՌՍԴԲԿ բաժանումը բայկիկների և մենշևիկների :

ԶՐՈՒՅՑ 7-ԻԳ

ԿՈՒՍԱԿՅՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԲԱՆՎՈՐ ԴԱՍԱԿԱՐԳՆ ՈՒ
ԳՅՈՒՂԱՅԻՈՒԹՅՈՒՆԸ 1905 ԹՎԻ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ
ՄԵԶ —

Բայլչեիկների ու մենչեիկների տարածախուժյունների աճումը բանվորական և գյուղացիական շարժումների աճմանը զուգընթաց: Այն ուղին, գեպի վերը կոչ են անում բայլչեիկները բանվոր դասակարգին և գյուղացիությանը (բանվորական և գյուղացիական շարժումների կապը բանվոր դասակարգի և նրա կուսակցական ղեկավարությամբ, կալվածատիրական հողերի բռնազրավումը, վոր գյուղացիության հեղափոխական պայքարի խնդիրն և, գինված ապստամբություն ցարական ինքնակալության դեմ, նրա տապալումը, պրոլետարիատի և գյուղացիության հեղափոխական-դեմոկրատական ղեկառնություն):

Մենչեիկի ուղին (բանվորական հեղափոխական շարժման կապը լիբերալ շարժման հետ, մղել բուրժուազիային գեպի պայքար ինքնակալության դեմ և գեպի իշխանություն, ղեկավարող դերը վոչ թե բանվոր դասակարգին, այլ բուրժուազիային, գյուղացիության հեղափոխական դերի բացառումը): Ընկ. Տրոցկու առանձին գիրքը (պերմանենտ հեղափոխության թեորիան): Նրա հիմնական սխալը—թերազնահատում և գյուղացիության դերը և պրոլետարիատի ղեկավար դերը նրա նկատմամբ:

Նաերների ուղին (բանվոր դասակարգի ղեկավար դերի և նրա ինքնուրույն կուսակցության բացառումը, առաջին տեղը բռնում են ինտելիգենցիան և տերրորը):

1905 թվի դեպքերը (համառոտ ակնարկ) : «Արյու-
նակի կիրակին» (հունվ. 9) : Գործադուլների ակիքը դը-
րանից հետո : Գյուղացիության ագրարային շարժումը :
Շարժումը բանակի մեջ : Լիբերալ բուրժուազիան և նրա
փորձերը համաձայնության դալ ինքնակալության հետ :
Հոկտեմբերյան գործադուլը : Բանվորական պատգամա-
վորների խորհուրդները : Դեկտեմբերյան ապստամբու-
թյունը Մոսկվայում : Բանվոր դասակարգի պայքարի և
գյուղացիական շարժման չղուգադիպումը : Մեկի և
մյուսի անբավարար կազմակերպվածությունը : Ինքնա-
կալության համաձայնությունը լիբերալ բուրժուազիա-
յի հետ և ռուսական առաջին հեղափոխության պարասու-
թյունը : Բայլչեիկյան հեղափոխական ուղիի ճշտության
հաստատվելը 1905 թվի դեպքերով :

ԶՐՈՒՅՑ 8-ՐԴ

1905 ԹՎԻՅ ՄԻՆՁԵՎ ԻՄՊԵՐԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Առաջին հեղափոխության հաշվառումը բայլչեիկ-
ների ու մենչեիկների կողմից ՌՄԴԲԿ 4-րդ (միացյալ)
համագումարում : Տարաձայնություններն այդ համա-
գումարում : Ինչպես ելին լուծում այդտեղ հողային հար-
ցը բայլչեիկներն ու մենչեիկները (հողի ազգայնացու-
մը և մունիցիպալիզացիան) : Այդ ժամանակ ինչպես ե-
լին առաջարկում լուծել այդ հարցը եսերներն ու տրու-
գավիկները (աշխատանքայինները) : Ինչպես լուծեց հո-
ղային հարցը ցարական կառավարությունը : Ստալի-
պինյան հողային օրենքը : Կառավարության հենումը
կուլակի վրա :

Ռեակցիան լիակատար ընթացքի մեջ : Բանվոր

դասակարգի կազմակերպության կործանումը : Մենչևի-
վիկներին հրաժարվելը հեղափոխական պայքարից և ան-
լեզալ կուսակցությունից (լիկվիդատորականություն) :
Բայլչեիկներին պայքարը մենչևիկներին դեմ , անլեզա,
կուսակցությունը և նրա հեղափոխական լողունները
պահելու համար : Բայլչեիկներն առաջվա պես բանվո-
րական շարժումը գյուղացիականին միացնելու կողմնա-
կից : Բայլչեիկներին «յերեք կետը» . դեմոկրատական
հանրապետություն , կալվածատիրական հողերի բըո-
նագրավում և Տ-ժամյա բանվորական ուր : Լեզալ հնա-
րավորությունների հեղափոխական ոգտագործումը
բայլչեիկներին կողմից (որինական) և պայքարը «ոտ-
լիվիզմ»-ի դեմ :

Բանվորական շարժման նոր վերելքի սկիզբը :
Բայլչեիկներին վերջնական պառակտումը մենչևիկներին
հետ : Տրոցկին լիկվիդատորների հետ՝ ընդդեմ բայլ-
չեիկներին և՛ ռեակցիայի և նոր վերելքի շրջաններում :
Գործադուլային ալիքը Լենայի գնդակահարումներից
հետո : Բայլչեիկները նորից բանվորական շարժման
գլուխ անցած : Բայլչեիկյան «Պրավդա»-ն : Գործա-
դուլներից նորից դեպի բարրիկադները : Իմպերիալիս-
տական պատերազմը և բանվորական հեղափոխական
շարժման զարգացման հետաձգումը :

Բայլչեիկներին տակտիկական բուրժուական-դեմոկ-
րատական հեղափոխության շրջանում : «Ամբողջ գյու-
ղացիության հետ միասին , չեղոքացնելով լիբերալ
բուրժուազիային , ընդդեմ ցարի և կալվածատերերի» :
Այս տակտիկայի ճշտությունը և նրա համապատաս-
խան լինելը բանվոր դասակարգի և գյուղացիության
չահերին (յեզրակացություն) :

ԶՐՈՒՅՑ 9-ՐԴ

ՓԵՏՐՎԱՐՅԱՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ՓԵՏՐՎԱՐԻՑ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻՆ ՏԱՆՈՂ ՃԱՆԱՊԱՐՀԸ

1914-1918 թվերի իմպերիալիստական պատերազմը, նրա բնույթը: Իմպերիալիստական պատերազմի անխուսափելիությունը, վերապես իմպերիալիզմի հիմնական գծերից մեկը: Ցարական Ռուսաստանի պատերազմին մասնակցելու պատճառները: Պատերազմը և սոցիալիստ-պաշտպանողականները մեղ մոտ (մենչեվիկներն ու եսերները) և արտասահմանում (II Ինտերնացիոնալի կուսակցությունները): Պատերազմը և բալլչևիկները: Բալլչևիկների միջազգային լոզունգը— սոցիալիստական հեղափոխության նպատակով իմպերիալիստական պատերազմը քաղաքացիական պատերազմի վերածելու մասին: Այս լոզունգի կիրառումը Ռուսաստանում և նրանց պայքարը մենչևիկյան պաշտպանողականության (бюрократство) դեմ:

Ռուսաստանի արդյունաբերության և գյուղատնտեսության քայքայումը պատերազմի ժամանակ: Պատերազմը գյուղացիներին համախմբեց ու ղինեց ընդդեմ ցարական իշխանության: Փետրվարյան հեղափոխությունը: Բանվորների և ղինվորների պատգամավորների խորհուրդները: Գյուղացիների պատգամավորների խորհուրդները: Խորհուրդները մենչևիկների և եսերների ազդեցության տակ: Մենչևիկներն ու եսերները հպատակեցնում են նրանց բուրժուազիային: Ուժը բանվորների և գյուղացիների ձեռքում, իշխանությունը բուրժուազիայի ձեռքում: Հեղափոխության հետագա զարգացման լենինյան ծրագիրը: Կամենևի սխալը այդ շրջանում:

Լենինի և բայլչեիկների պայքարը աջ սոցիալիստ-
 ների ու ժամանակավոր կառավարութեան դեմ՝ խա-
 դադութեան համար, հողը գյուղացիներին տալու,
 գործարաններում ու գավոռներում բանվորական հրա-
 կողմութեան դնելու համար, բանվորների ու գյուղա-
 ցիների պայքարի միասնութեան և խորհուրդների իշ-
 խանութեան համար: Գլխավոր գեպքերը ապրիլից
 հունիս և հունիսից հոկտեմբեր շրջաններում: Բան-
 վորների պայքարի համախմբումն ընդդեմ բուրժուա-
 դիայի և գյուղացիներին՝ ընդդեմ կալվածատերերի:
 Բայլչեիկները ղեկավարում են բանվորների ու գյու-
 ղացիների պայքարը: Ժամանակավոր կառավարու-
 թեան տապալումը և իշխանութեան գրավումը բան-
 վոր գասակարգի կողմից՝ միացած չքավոր գյուղա-
 ցիութեան հետ, բայլչեիկյան կուսակցութեան գլխա-
 վորութեամբ: Լենինի գերը հոկտեմբերյան հեղաշրջ-
 ման մեջ: Զինովյեվի և Կամենևի տատանումները
 հոկտեմբերի նախորդակին: Հոկտեմբերյան հեղափո-
 խութեան ելութեան և պատմական նշանակութեան
 սխալ պատկերացումը ընկ. Տրոցկու կողմից:

ԶՐՈՒՅՑ 10-ՐԴ

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԿՌԻՎՆԵՐԸ ՅԵՎ ՌԱԶՄԱԿԱՆ ԿՈՄՈՒՆԻՉՄԸ

Հոկտեմբերյան հեղափոխութեանը, կալվածատե-
 րերի ու կապիտալիստների դարավոր լծի անկումը:
 Հողի ազգայնացումը և կալվածատիրական, վանքա-
 պատկան, արքունական և կարինետային հողերի հանձ-
 նումը գյուղացիներին: Բանկերի և խոշոր արդյունա-
 րերութեան ազգայնացումը: Պաղաղութեան հարցը:
 Լենինի պայքարը ձախ կոմունիստների ու Տրոցկու

դեմ՝ հաշտություն կնքելու համար։ Լենինի բռնած
զծի հաղթանակը և Խորհրդային Ռուսաստանի դուրս
գալը պատերազմից (Բրեստի հաշտությունը)։

Կապիտալիստների, կալվածատերերի, գյուղական
կուլակների և ցարական գեներալների հակահեղափո-
խական հարձակումը Խորհրդային իշխանության վրա
և միջազգային կապիտալի ոժանդակությունն այդ
հարձակմանը։ Պայքարը կուլակության դեմ գյուղում։
Ջրավորական կոմիտեներ։ Պաշտպանության կազմա-
կերպումը հակահեղափոխության դեմ և Կարմիր բա-
նակի ստեղծումը քաղաքացիական կռիւի ընթացքում։
Միջազգային պրոլետարիատի համակրանքն ու ոժան-
դակությունը։ Ռազմական կոմունիզմը վորպես բուր-
ժուազիային զինաթափ անելու և բոլոր ուժերն ու մի-
ջոցները Հոկտեմբերի նվաճումները պաշտպանությա-
նը տալու միջոց։

Բանվորների և գյուղացիական մասսաների ուղ-
մա-քաղաքական միությունը ընդդեմ հակահեղափո-
խության։ Բանվորների ու գյուղացիների ուժերի հե-
րոսական լարումը հակահեղափոխության դեմ պայ-
քարելիս։ Համ. Կ (բ) Կ. դերը այս պայքարի մեջ։
Բանվոր գասակարգի և գյուղացիության հիմնական
մասսայի միության ամրապնդումը Համ ԿԿ VIII հա-
մագումարում (դեպի միջակ գյուղացիությանն ու-
նենալիք վերաբերմունքի հարցը. միջակ գյուղացիու-
թյունը չեղոքացնելուց նրա հետ ամուր միություն
կազմելուն անցնելը։ Լենինը պրոլետարիատի և մի-
ջակ գյուղացիության միության մասին)։ Բանվոր-
ների և գյուղացիների հաղթանակը Խորհրդային Ռու-
սաստանի ներքին հակահեղափոխության վերաբեր-
մամբ։ Տնտեսական չինարարության անցնելը։

ՄԱՍ 3-ՐԴ

ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՅԵՎ ԳՅՈՒՂԱՑԻՆԵՐԻ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ԴԱՇԻՆՔԸ ՍՈՑԻԱԼԻԶՄԻ ՃԱՆԱՊԱՐՀԻՆ

ԶՐՈՒՅՑ 11-ՐԴ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ

Կուսակցության 10-րդ համագումարը: Մասնագրումից պարենատուրքի անցումը վորպես ռազմական կոմունիզմից նոր տնտեսական քաղաքականությունն անցնելու առաջին քայլ: Լենինն այդ անցման մասին: Նոր տնտեսական քաղաքականության հետագա շրջանները, դյուզաացու ազատությունը՝ անորինելու իր ավելցուկը, արդյունաբերական և դյուզատնտեսական մթերքների արտադրությունը չուկայի համար, արդյունաբերության տնտեսավարական հաշվի անցնելը, կանոնավոր ապրանքաշրջանառության անցնելը պետ-արդյունաբերության և դյուզատնտեսության միջև, պետ-առևտրի և կոոպերացիայի դար-դացումը, վորպես դյուզի և քաղաքի տնտեսական դոդման անհրաժեշտ պայման՝ նոր տնտեսական քաղաքականության հիմունքով: Առևտրի և արդյունաբերության մեջ մասնավոր կապիտալի մուտքի թույլտվությունը: Այդ թույլտվության պատճառները: Մասնավոր կապիտալը պետական կապիտալիզմի հունի մեջ մտցնելը: Լենինը պետ-կապիտալիզմի մասին ԽՍՀՄ-ի տնտեսական կառուցվածքի մեջ: ԽՍՀՄ-ի տնտեսական կառուցվածքի և մասնավորապես պետ-արդյունաբերության՝ պետկապիտալիզմի հետ նույն-

աղման անճշտությունը: ՆԵՊ-ը վերադառնալիքա-
կանություն, վորը հաշվառում է կապիտալիստական
տարրերի թուլլալությունը և նրանց դեմ մղող սոցի-
ալիստական տարրերի պայքարը:

ԽՍՀՄ-ի ժողովրդական տնտեսության սոցիալիս-
տական հիմունքների ամրապնդման ու լայնացման
աղբյուրները (հողի և անարտադրական կապիտալի
էքսպրոպրիացիան, պետարդյունաբերության, վարկի,
արտաքին առևտրի և այլնի յեկամուտները): Գյուղի
կոոպերացումը վերադառնալիքով՝ ցրված գյուղացիական
տնտեսությունները սոցիալիստական շինարարության
ընդհանուր կառուցվածքի մեջ մտցնելու:

Ուղղորդիչիայի սխալները նոր տնտեսական քաղա-
քականության ելությունը բնորոշելու խնդրում և այդ
սխալների քննադատությունը կուսակցության վերո-
շումների մեջ:

ԶՐՈՒՅՑ 12-ՐԴ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ

(վերջավորությունը)

ՆԵՊ-ի յերկու շրջանները—վերականգնման և ու-
կոնստրուկտիվ: Առաջին շրջանի արդյունքները (հիմ-
նական տվյալները): Գյուղատնտեսության բարձրա-
ցումը, պետական արդյունաբերության, պետական և
կոոպերատիվ առևտրի և գյուղի կոոպերացիայի տե-
սակարար կշռի բարձրացումը:

Ռեկոնստրուկտիվ շրջանի հիմնական խնդիրները.—
յերկրի խնդուտրացումը, գյուղատնտեսության և ար-

դյունարերության վերականգնումը կատարելագործված տեխնիկայի հիմունքով, արտադրության օացի-
րնալացումը, ապրանքների եթանացումն ու վորակի
լավացումը: Կուսակցության հիմնական դիրեկտիվ-
ների քննությունն այս ասպարիդում (XV կուսկոնֆե-
րենցիան և Կենտկոմի պլենումը):

Նոր տնտեսական քաղաքականության պատճառով
ստեղծված վտանգները գյուղում (կուլակության ա-
նումը, գյուղացիության՝ մասնավոր կապիտալի հետ
միանալու հնարավորությունը): Այս վտանգների ա-
ռաջն առնելու միջոցները. գյուղատնտեսական, տնայ-
նագործական և սպառողական կոոպերացիան, պետա-
կան առևտուր, պետարդյունաբերության աշխատանքը
գյուղի համար և պետարդյունաբերության ղեկավար
դերը գյուղացիական տնտեսության նկատմամբ: Ոպ-
պոդիցիայի կողմից ՆԵՊ-ի վտանգները չափազանցնե-
լու վնասակարությունը և նրա հայացքների հակա-
կուսակցական բնույթը այդ ասպարիդում:

Տնտեսական շինարարության կուսակցական կա-
յուն ղեկավարության կարևորությունը և կուսակցու-
թյան դիսցիպլինայի ու միասնականության պահպա-
նումը սոցիալիստական շինարարության այս ամենա-
բարդ պայմաններում:

ԶՐՈՒՅՑ 13-Բ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՊԵՏԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՄԵԶ

Արդյունաբերության աճման ու զարգացման նշա-
նակությունը ամբողջ ժողովրդական տնտեսության

բարձրացման գործում և նրա գեղի սոցիալիզմ գիմն-
յու խնդրում: Լենինը և կուսակցությունը, հանձնա-
յի համագումարների, խորհրդային պետարդյունաբե-
րության զարգացման ուղիների մասին:

Արդյունաբերության զարգացման անհրաժեշտու-
թյունը գյուղացիական տնտեսության զարգացմանը
գուզընթաց: Գյուղացիական շուկայի նվաճումը վոր-
պես արդյունաբերության զարգացման կարևորագույն
պայմաններից մեկը: Մասնաշաղկապ գործածության
արդյունաբերական արտադրանքների գների իջեցումը և
նրա նշանակությունը պետարդյունաբերության և
գյուղատնտեսության զուգումն իրականացնելու խնդ-
րում: Ապրանքային սովը, նրա պատճառներն ու վե-
րացման ուղիները:

Արդյունաբերության շինարարության յերկու շր-
ջանները. արդյունաբերությունը գյուղատնտեսության
վերելքի բաղայի վրա բարձրացնելու շրջանը և
նրա տեխնիկական ռեկոնստրուկցիայի շրջանը: Պետ-
արդյունաբերության զարգացման թափը վերականգն-
ման շրջանում և այդ թափի անխուսափելի դանդա-
ղումը ռեկոնստրուկտիվ շրջանում: Արդյունաբերու-
թյան ռեկոնստրուկցիան և յերկրի ինդուստրալիզա-
ցիան, նրանց փոխադարձ կապն ու կախումը: Սոցիա-
լիզմի շինարարության ռեկոնստրուկտիվ շրջանի հիմ-
նական խնդիրները արդյունաբերության առաքարիզում,
կենտրոնի 1926 թվի ապրիլյան պլենումի, XV կուս-
կոնֆերենցիայի և 1927 թ. փետրվարյան պլենումի
գիրեկտիվներում (արդյունաբերության վերակահա-
վորումը, նրա արտադրության միջոցների արտադրող
ճյուղերի զարգացումը, պլանային հիմունքի ուժեղա-

յուժը, արտադրութեան ռացիոնալացումը, արդյունաբերութեանը կառավարելու ռացիոնալացումը, խրոստողական ռեժիմը) : Խնայողական ռեժիմը աշխատանքի արտադրողականութեանը և աշխատավարձը :

ԶՐՈՒՅՑ 14-ՐԴ

ԳՅՈՒՂԻ ՇԵՐՏԱՎՈՐՈՒՄԸ ՅԵՎ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Դասակարգային խմբավորումները ժամանակակից գյուղում (գյուղական չքավորութեանը, միջակները և կուլակները) : Գյուղացիութեան հավասարեցումը («միջակացումը») ռազմական կոմունիզմի շրջանում և շերտավորումը նոր տնտեսական քաղաքականութեան ժամանակ : Գյուղացիութեան այժմյան շերտավորման տոանձնահատկութեանները՝ համեմատած նախահեղափոխական շրջանի հետ :

Միջակը մեր հողագործութեան կենտրոնական դեմքն է : Ուղղակիցիայի սխալները գյուղի շերտավորման գնահատականի խնդրում :

Լենինը գյուղական չքավորութեան և միջակ գյուղացիութեան մասին : Չքավորութեանը պրոլետարիատի հենարանն է գյուղում, միջակները՝ նրա հաստատուն դաշնակիցը (XIV համագումար) : Գյուղում կուսակցութեան տնտեսական քաղաքականութեան հիմնական նպատակն է—ոժանդակել գյուղի չքավոր և միջակ մասսայի տնտեսութեան բարձրացմանը և համախմբել նրանց բանվոր դասակարգի ղեկավարութեամբ՝ պայքարելու կուլակային փերնախավի շահագործական մտադրութեաններին դեմ :

կուսակցութեան և խորհրդային իշխանութեան վերոշումների իմաստը՝ հողի վարձակալման և գյուղում բանվորական ուժերի վարձելու իրավունքն ընդլայնելու մասին: Այս վերոշումների սխալ բացատրութեանը ռադիկալիստների կողմից, վերապես թե դա զիջում և կուլակութեանը: Գաղտնի ճորտային հարաբերութեանների և գործադրկութեան վերացումը գյուղում և սպրանքաչրջանառութեան արագացումը յերկրում, այդ նախաձեռնումների նպատակն էր արագացրած սպրանքաչրջանառութեան միջոցով, պետութեան կողմից միջոցների ալելի արագ կուտակումով չքավորական և միջակ տնտեսութեաններին, ոգնելու ուժեղացումը նրանց վերջնական արդյունքը: Կուսակցութեանն ու խորհրդային պետութեանը գյուղական չքավորութեան տնտեսական շահերի պաշտպանն են: Համկոմկուսի 1925 թ. հոկտեմբերյան պլենումը գյուղական չքավորութեան մեջ աշխատելու մասին: Գյուղի չքավոր տնտեսութեաններին ոգնելու միջոցները (չքավոր տնտեսութեաններին փոխառութեաններ տալը, արտոնութեաններ և պարենաւորքից ազատելը, չքավորութեան կոոպերացումն ու կոլլեկտիւացումը և այլն): Չքավորութեան ոգնելը գյուղատնտեսական վարկի միջոցով:

ԶՐՈՒՅՑ 15-ՐԴ

ԿՈՈՊԵՐԱՅԻԱՆ ԳՅՈՒՂՈՒՄ ՅԵՎ ՆՐԱԿԵՐԸ
ԳՅՈՒՂԱՅԻԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԴԵՊԻ
ՍՈՅԻԱԼԻԶՄ ՏԱՆԵԼՈՒ ԳՈՐԾՈՒՄ

Գյուղացիական տնտեսութեան դարգացման յերկու ուղիները—կապիտալիզմի ժամանակ և ԽՍՀՄ-ում:

կոռպերացիան ԽՍՀՄ-ում—գյուղատնտեսութեան և
սոցիալիստական պետ-արդյունաբերութեան զոդման
միջոցն է։ Կոռպերացիան—միջոց և գյուղից հեռացնե-
լու և դուրս քշելու մասնավոր առևտուրը (տեղական
թվերով և փաստերով)։ 14-րդ կուսկոնֆերենցիայի
կոռպերացիայի մասին կայացրած վերոշման հիմնա-
կանը։

Ցրված, անջատ-անջատ գյուղացիական տնտեսու-
թյունների համախմբումը խորհրդային ժողովրդական
տնտեսութեան ընդհանուր կառուցվածքի մեջ՝ կոռպե-
րացիայի միջոցով։ Լենինը կոռպերացիայի մասին,
ինչպես այն հիմնական ճանապարհի, վոր գյուղացիա-
կան տնտեսությունները տանում է դեպի սոցիալիզմ։
Կոռպերացիան և սոցիալական խմբավորումները գյու-
ղում (չքավորութեան կազմակերպումն ու կոռպերա-
ցիան, միջակ գյուղացիութեան կոռպերացումը, կոռ-
պերացիան և կուլակությունը)։ Կոռպերացիայի սո-
ցիալիստական զարգացումն ապահովելու խնդիրը՝ նրա
կապիտալիստական տարրերն ոգտագործելու, հեռաց-
նելու և վերացնելու միջոցով՝ պրոլետարիատի ձեռքե-
րում զանվող սոցիալիստական պետարդյունաբերու-
թեան և ուրիշ հրամանատարական բարձրունքների
տնտեսական ղեկավարութեան աճման պայմաններում։

Գյուղական կոռպերացիայի տարրեր տեսակները,
սպտոսդական, գյուղատնտեսական, վարկային, տնայ-
նագործական։ Գյուղատնտեսական կոռպերացիայի
հիմնական նպատակն է գյուղացիական տնտեսութեան
զարգացումը նրա կուլեկտիվացման ուղիով։ Գյուղա-
տնտեսութեան մեքենայացումը վորպես անհրաժեշտ
նախապայման՝ կոռպերացիայի միջոցով գյուղը դեպի

սոցիալիզմ տանելու համար : Գյուղատնտեսական կոոպերացիայի առանձին տեսակները (կոլլեկտիվ տնտեսություն , արտել , մեքենայական , մեխորատիվ , սերմային և այլ ընկերություններ) : Գյուղացիության տնտեսական ակտիվությունը կոոպերացիայի հունով ուղղելը կուսակցության հիմնական խնդիրն և գյուղում : Գյուղական կոոպերացիայի զարգացումը ԽՍՀՄ-ում և տվյալ շրջանում : Տվյալ շրջանի գյուղական կոոպերացիայի զանազան տեսակների աչխատանքները պատկերացնող թվեր և փաստեր :

ՄԱՍ 4-ՐԴ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ԿՈՄՅԵՐԻՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ ԳՅՈՒՂՈՒՄ

ԶՐՈՒՅՑ 16

ԸՆԹԱՑԻԿ ՇՐՋԱՆՈՒՄ ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ԳՅՈՒՂՈՒՄ

Գյուղում Համ . Կ . (Բ .) Կ . բջիջը կուսակցության քաղաքականության հաղորդիչն և : Գյուղում խորհրդային մարմինները կուսակցության հաղորդիչ թեւերն են անկուսակցական գյուղացիական մասնային : Կուսակցության ղեկավարման ձևերը գյուղի խորհրդային աչխատանքներին : Կուսակցության և Կոմյերիտմիության բջիջների վարչականացման հին ձևերի վերացման անհրաժեշտությունը և «գյուղում խորհրդային դեմոկրատիա հաստատելու» խնդիրը (Ստալին) :

Համ . Կ (Բ) կուսակցությունը բանվոր դասակարգի կուսակցությունն է , վոր իր հետեվից տանում և և գյուղացիությանը : Տեղական գավառային (շրջանա-

յին) նահանգային կուս. կազմակերպութեան և ամբողջ
Համկոմկուսի սոցիալական կազմը: Բանվորական կո-
րիզը կուսակցութեան մեջ մեծացնելու և ուժեղացնե-
լու նշանակութիւնը: Կուսակցութիւնը չափից ավելի
ուռցնելու վտանգը ի հաշիվ կիսամիլիտարական
տարրերի, վորոնք չեն անցել պրոֆմիութենական դըպ-
րոցը և ընդհանրապէս սլրուկետարական կազմակերպու-
թիւնները (14-րդ համագումար): Կուսակցութեան
չարքերը լրացնելը ի հաշիվ բատրակութեան, չքավոր
դյուղացիութեան և միջակ դյուղացիութեան լավագոյն
տարրերի: Գեղջկուհին կուսակցութեան մեջ: Կուսակ-
ցութեան աշխատանքի կարեւորութիւնը դյուղի կա-
նանց շարքերում:

Ինչ է ներկուսակցական դեմոկրատիան: 14-րդ
կուսակցական համագումարը ներկուսակցական դե-
մոկրատիայի մասին, կուսակցութեան միասնականու-
թեան և կուսակցական շինարարութեան լենինյան ճիշտ
դժի համար պայքարելու մասին: Լենինի հիմնական
պատգամները կուսակցութեան մասին: Այդ դիրեկտիվ-
ների (հրահանգների) ազաւազումը ռաւոյոյիցիիոն բլո-
կի կազմից:

ԶՐՈՒՅՑ 17-ՐԴ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԳՅՈՒՂՈՒՄ՝ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ,

ԱՐՀԵՍՏԱԿՑԱԿԱՆ ՅԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ

ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ

Խորհուրդների, կոոպերացիայի և մյուս հասարա-
կական մասնայատկան կազմակերպութիւնների աշխու-
ժացումը: Այդ կազմակերպութիւնների միջոցով ան-

կուսակցական գյուղացիութեան լայն ակտիվ ստեղծե-
լը, վորը կուսակցութեանը կապում ե միլիոնավոր ան-
կուսակցականների հետ (Ստալին)։ Գեղջկուհիների
սպառազամավորական ժողովները և նրանց նշանակու-
թյունը այդ ակտիվի սպարապատման գործում։

Գյուղխորհուրդներն ու շրջգործ կոմիտեները, նրանց
իրավունքներն ու սպարտականությունները։ Նրանց աշ-
խատանքի տնտեսա-ֆինանսական հիմունքը։ Շրջանա-
յին տնտեսությունը, նրա գլխավոր բաղադրիչ մասե-
րը։ Շրջանային բյուջեն, նրա մուտքի և յեւքի գլխավոր
հոգւածները։ Գյուղի ստորին մարմինների կուլտու-
րական աշխատանքի հիմնական հարցերը։

Խորհուրդների ընտրութեան կարգն ու կազմակեր-
պությունը, հաշվետվությունն ընտրողների առաջ։
Գյուղացիներին խորհրդային շինարարութեան մեջ քա-
շելը։ Խորհուրդները և չքավորական կազմակերպու-
թյունները։ Խորհուրդները և բանվոր դասակարգի ու
գյուղական չքավորութեան և միջակ գյուղացիութեան
դաշինքի տարապնդումը։ Խորհուրդներն ու պայքարը
կուլակութեան դեմ՝ նրան չեղոքացնելու նպատակով։
Գեղջկուհիներին խորհրդային շինարարութեան մեջ
քաշելու կարևորությունը։ Նման աշխատանքի մեջ քա-
շելը բնորոշող տեղական թվեր և փաստեր։ Խորհրդա-
յին ստորին մարմինների սեկցիաների ու հանձնաժո-
ղովների աշխատանքը գյուղում։ Գյուղացիական փո-
խադարձ ոգնութեան կոմիտեները և նրանց աշխատան-
քի գլխավոր գործնական խնդիրները։

Արհմիությունները գյուղում (գյուղանապո միու-
թյուն, լուսաշխ և այլն), նրանց խնդիրները։ Գյուղի
պրոֆմարմինների ղեկավարությունը շրջկոմիտեի և

կուսակցական գյուղացիութեան լայն ակտիվ ստեղծե-
լը, վորը կուսակցութեանը կապում ե միլիոնավոր ան-
կուսակցականների հետ (Ստալին) : Գեղջկուհիների
սպառազամավորական ժողովները ե նրանց նշանակու-
թյունը այդ ակտիվի սպարապատման գործում :

Գյուղխորհուրդներն ու շրջգործկոմները, նրանց
իրավունքներն ու սպարտականությունները : Նրանց աշ-
խատանքի տնտեսա-ֆինանսական հիմունքը : Շրջանա-
յին տնտեսությունը, նրա գլխավոր բաղադրիչ մասե-
րը : Շրջանային բյուջեն, նրա մուտքի ե յեւքի գլխավոր
հոգւածները : Գյուղի ստորին մարմինների կուլտու-
րական աշխատանքի հիմնական հարցերը :

Խորհուրդների ընտրութեան կարգն ու կազմակեր-
պությունը, հաշվետւությունն ընտրողների առաջ :
Գյուղացիներին խորհրդային շինարարութեան մեջ քա-
շելը : Խորհուրդները ե չքավորական կազմակերպու-
թյունները : Խորհուրդները ե բանվոր դասակարգի ու
գյուղական չքավորութեան ե միջակ գյուղացիութեան
դաշինքի ամրապնդումը : Խորհուրդներն ու պայքարը
կուլակութեան դեմ՝ նրան չեղոքացնելու նպատակով :
Գեղջկուհիներին խորհրդային շինարարութեան մեջ
քաշելու կարեւորությունը : Նման աշխատանքի մեջ քա-
շելը բնորոշող տեղական թվեր ե փաստեր : Խորհրդա-
յին ստորին մարմինների սեկցիաների ու հանձնաժո-
ղովների աշխատանքը գյուղում : Գյուղացիական փո-
խադարձ ողնութեան կոմիտեները ե նրանց աշխատան-
քի գլխավոր գործնական խնդիրները :

Արհմիությունները գյուղում (գյուղանապո միու-
թյուն, լուսաշխ ե այլն), նրանց խնդիրները : Գյուղի
պրոֆմարմինների ղեկավարությունը շրջկոմների ե

Կոմյերխոմիտէի յան աշխատանքի փորձը տվյալ շրջանում : Նրա թերություններն ու նրանց վերացման ուղիները : Համկոմկուսի 14-րդ համագումարը Կոմյերխոմիտէի մասին (բանաձևի հիմնական կետերը) :

ՄԱՍ 5-ՐԴ

ՀԱՄ. Կ. (Բ) Կ. ԿՈՄԻՏԵՆԵՐԸ, ՅԵՎ,
ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ
ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

ԶՐՈՒՅՑ 19-ՐԴ

ՀԱՄԿՈՄԿՈՒՍԸ, ՅԵՎ, ԿՈՄԻՆՏԵՐՆԸ

1. Համկ(բ)Կ. փորձը Կոմիտերնի կազմակերպչական կառուցվածքի մեջ

Պրոլետարական կուսակցությունների խնդիրները լծակերիալիստական պատերազմների և պրոլետարական հեղափոխության շրջանում : Համ. Կ(բ)Կ. Կոմիտերնի բաղան և : Կոմիտերնի գործկոմի պայքարը՝ Կոմիտերնը դիպցիալինայի յենթարկված կոմունիզմի համաշխարհային կուսակցություն դարձնելու համար : Կոմիտերնի ամրապնդումն ու կազմակերպչական ձևավակերպումը հետեւյանք և բայլչեիզմի փորձը նրա կառուցվածքի մեջ կիրառելուն : Համկ(բ)Կ. Կոմիտերնի բաղան և և Յերխոմիտերնը նրա պահեստը :

2. Կոմիտերնը պայքարում է բանվորական մասսաների համար

Կոմիտերնի պայքարը բանվորական մասսաների համար : Միասնական բանվորական ճակատի լողունգը և նրա նշանակութունը : Այս լողունգի եյության հաս-

կանալը արեւմուտքի կոմկուսակցությունների ուղղու-
ղիցիոն խմբակների կողմից (ժամանակակից որինակ-
ներով) : Բանվորական կառավարության լողունգը :
Պայքարը մասսաների համար և արհմիութենական աշ-
խատանքը : Անցյալ շրջանում արված գործնական նվա-
ճումներն այս ասպարիզում : Կոմկուսակցություննե-
րում յեղած «ձախ» թեքումները արհմիությունների
աշխատանքի հարցի առթիվ, նրանց անհիմնությունը և
միասակարությունը : Բուրժուական պարլամենտի ող-
տագործումը կոմկուսակցության կողմից՝ բանվորա-
կան մասսաների առորյա շահերը (Ֆրանսիայի և Գեր-
մանիայի կոմկուսակցությունների որինակը) : «Ձախ»
և աջ թեքումները կոմկուսակցությունների մեջ, այս
հարցի առթիվ :

Լենինյան դժից դեպի «ձախ» և աջ թեքումների
դեմ պայքարելը Կոմինտերնի քաղաքականության մեջ-
մասսաների համար մղվող պայքարի հաջողության նա-
խապայմանն է : «Ուղղիցիոն բլոկ»-ի կապն ու աղ-
ղակցությունը Կոմինտերնի մեջ յեղած «ձախ» և աջ
թեքումների հետ : Կոմինտերնի գործկոմի 7-րդ և 8-րդ
պլենումներն այդ թեքումների և «ուղղիցիոն բլոկ»-ի
մասին :

3. Կոմինտերնի խնդիրները գյուղացիության վրա ազ-
դելու համար մղվող պայքարի մեջ

Կոմինտերնի վերաբերմունքը դեպի Արևելքի և
Յեվրոպայի գյուղացիական շարժումները : Լենինը
կոմկուսակցության վերաբերմունքի մասին՝ դեպի
գյուղացիության զանազան խավերը, Կոմինտերնի 2-րդ
կոնգրեսում : Միջակին «Հեղոքացնելու» հարցի դրումը և
այդ լողունգի նշանակությունը այն կազմակերպու-

թյունների համար, վերոնք իշխանությունը վերցնելուն
են դիմում: Կոմկուսակցության և դաշակագիության
սլարլամենտական ամենորյա գործունեյությունը (հար-
կային քաղաքականությունը, սլայքար սլատերազմի վը-
տանգի դեմ և այլն): Բանվորա-դաշակագիական կառա-
վարության լողունգը և նրա նշանակությունը:

Արեւմուտքի կոմկուսակցությունների բայլընդա-
ցումը (ընդհանուր յեզրակացություններ):

ԶՐՈՒՅՑ 20-ՐԴ

ԽՍՀՄ-ն ՅԵՎ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

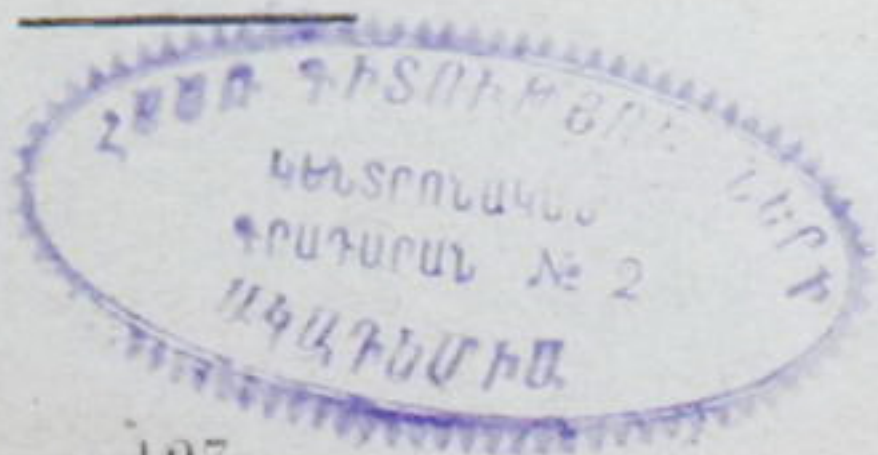
1. Կապիտալիզմի մասնակի կայունացումը

Համաշխարհային տնտեսության դրությունը 1925-
-1926 թվերին: Կապիտալիստական կայունացման ան-
հաստատությունը: Հակասությունների հինգ հիմնա-
կան խմբերը բուրժուական բանակում (Ստալին): Արե-
վելքի ազդային ազատագրական սլայքարը վերադես իմ-
պերիալիզմի ամենախոշոր հակասություններից մեկը
ընթացիկ շրջանում: Այդ սլայքարի սրումը՝ մինչև ազ-
դային կոիվների աստիճանը: Հեղափոխական սլայքարը
Զինատանում: Նոր իմպերիալիստական սլատերազմ-
ների անընդհատ վտանգը (սպառնալիքը) (ընթացիկ
դեպքերի նյութերով): Պատերազմի սպառնալիքը
ԽՍՀՄ-ի դեմ և Համ. Կ. (բ) Կ. Կոմինտերնի ու Արեւմ-
մուտքի և Ամերիկայի բանվորների խնդիրները: Դա-
սակարգային հակասությունների սրումը կապիտալիս-
տական յերկրների ներսում: Նոր դասակարգային կը-
ոիվները (Անգլիա) և նրանց նշանակությունը: Զինաու-

տանը, Անգլիան, ԽՍՀՄ-ն—համաշխարհային հեղափոխության յերեք հիմնական դժերը:

2. ԽՍՀՄ-ի դերը ներկա շրջանում

ԽՍՀՄ-ի տնտեսական ուժի ամրապնդումը ամբողջ աշխարհում կոմունիստական շարժման ամրապնդման կարևորագույն նախապայմանն է: Արևմտյան պրոլետարիատի դեպի ԽՍՀՄ-ն ունեցած համակրանքի աճումը և մեր տնտեսական հաջողությունների ազդեցությունը այդ աճման վրա (ըստ բանվորական պատգամավորությունների հաշվետվությունների ու արձագանքների): Իլլիչի այն պնդումների իմաստը, թե միջազգային մասշտաբով սոցիալիզմի հաղթանակը կախված է Համ. Կ. (բ) Կ. ճիշտ քաղաքականությունից՝ գյուղացիության նկատմամբ: Մեր սոցիալիստական շինարարության նշանակության թերագնահատման վնասակարությունը համաշխարհային պրոլետարական հեղափոխության վիճակի համար: 14-րդ համագումարը ԽՍՀՄ-ում սոցիալիզմ կառուցելու հնարավորության և ահնրաժեշտության մասին: ԽՍՀՄ-ի պաշտպանությունը համաշխարհային պրոլետարական հեղափոխության հիմնաքարի պաշտպանությունն է: Համ. Կ. (բ) Կ. բանվորական ինտերնացիոնալ մարտական կուսակցությունն է և հաշամաշխարհային պրոլետարական հեղափոխության ավանգարդը:

ՀԱՅՊՈԼԻԳՐԱՖԻ ԱՌԱՋԻՆ ՏՊԱՐԱՆ
ՊԱՏՎԵՐ 4877
ԳՐԱՌ. 362 Բ. ՏԻՐԱԺ 1000

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0038721

(264)

9177 6 20 4.

